

önder¹⁹⁵⁸
İMAM HATİPLİLER DERNEĞİ

*Nitelikli
Gelecek*

KÜNYE

Eserin Adı
20. İmam Hatipliler Kurultayı

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği
Adına İmtiyaz Sahibi
Abdullah Ceylan

Yayın Yönetmeni
İslam Şensöz

Editör
Emine Dolmacı

Tasarım
Enes Malik Kılıç

Baskı
İstanbul, 2023

İletişim
Akşemseddin Mahallesi,
Şair Fuzuli Sokak. No: 22
Fatih - İstanbul
T: 0212 5211958

*Nitelikli
Gelecek*

SUNUŞ

Eğitim ve gençlik alanında dününden bugüne verdiğimiz mücadele ve çalışmalarımızla 65 yılı geride bırakmış bulunuyoruz. Geçmişimize ve geleneğimize bağlı kalarak ama bir taraftan da yenilenerek yolumuza devam edeceğimiz, yeni adımlarımızı Bismillah diyerek atacağımız bir dönemden geçiyoruz.

Eşyanın tabiatı olarak her kurum, kuruluş, yapı ve her birey yenilenerek bir sonraki safhaya geçer. Dünyadaki tüm mahlukat, her zerre yeni bir güne uyanırken yeni bir hayata başlar aslında. Her doğan yeni gün inancımızı tazelemek, yeni bir umutla yola çıkmak bizler için de bir vesiledir. İnançlarımız, değerlerimiz ve bizi biz yapan unsurlara sıkı sıkı sarılarak yeniden yolumuza devam ederiz.

Yenilenmek hayatın her alanında üzerimize bir borçtur aynı zamanda. “İki günü bir olan ziyandadır” düsturuyla hareket eden ve bizlere bu öğüdü veren bir peygamberin varisleri olarak bugün aynı yöntemle, aynı usulle ve aynı üslupla hareket edemeyiz. O bizlere; her türlü başarı, gelişme ve ilerlemenin zamanın değerlerini kuşanarak mümkün olduğunu sözleri, davranışları ve tüm yaşamıyla göstermiştir.

Bizler de önce Kur’an ve sünnet, arkasından kadim medeniyetimizin değerlerini kuşanarak, her doğan günle beraber gelişme ve ilerleme azmiyle yolumuza devam ediyoruz. 1958 yılından itibaren bu yapıyı vücuda getirenler, yıllar boyunca hizmet edenler ve bugün de bu yolda olanlarla aynı halis niyetleri taşıyoruz. Gençlerimizin daha iyi bir eğitim alması, o eğitimi alırken vatanını, milletini sevmesi, Allah’a iyi kul, Resulüne iyi ümmet olması için çalışıyoruz.

Her yıl geleneksel olarak düzenlediğimiz imam hatip kurultayları da çalışmalarımızı gözden geçirdiğimiz, yenilendiğimiz, dirildiğimiz bir istişare zemini sunuyor bizlere. Türkiye genelindeki 600 derneğimiz, temsilcilerimiz, okul yöneticilerimiz, öğretmenlerimizle bir araya gelerek temel konuları istişare edip; geçmiş bir yılın değerlendirmesini yaparak yeni döneme adım atıyoruz.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da bir şiar belirledik. 20. İmam Hatipliler Kurultayımızda yeni şiarımızı “Nitelikli Yenilik” olarak kararlaştırdık. Geleneğimize ve temel değerlerimize bağlı kalarak nitelikli bir yeniliği kuşanmamız gerektiğini biliyoruz. Tıpkı, “Dün dün de kaldı cancağımız, bugün yeni bir söz söylemek lazım” diyen büyüklerimizin tabiriyle, bugün dününden başka bir söz söyleme, yeni bir eylemde bulunma zamanıdır.

Yeniden Bismillah diyoruz. Vazifemiz; yüklendiğimiz emanete hakkıyla sahip çıkmak, gece gündüz demeden yola revan olup çalışmaktır.

Hayırlı ve mübarek olsun.

Abdullah Ceylan
ÖNDER Genel Başkanı

ÖNDER
İMAM HATIPLİLER DERNEĞİ

*Nitelikli
Gelecek*

AÇILIŞ OTURUMU

Harun Kara
UŞİMDER Başkanı

Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanım, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Milletvekillerim, Sayın ÖNDER Genel Başkanım, Sayın İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanım ve Siyasi Partilerimizin İl ve İlçe Başkanları, Kurum Müdürlerim, Sivil Toplum Kuruluşlarının Kıymetli Başkanları, İlçe Belediye Başkanlarım, Basınımızın Güzide Temsilcileri, Hatip ve Aşıklar Şehri Uşağımıza Gelen imam hatip Sevdalısı Kardeşlerim...

20. İmam Hatipliler Kurultayı'na hoş geldiniz sefalar getirdiniz. Sizleri kilometrelerce uzaktan buralara getiren ruh imam hatip ruhudur, imam hatip sevdasıdır. Bizlerin bu ruh ve heyecanla bugün burada toplanmamızdan dolayı Rabb'ime şükreliyorum.

Kıymetli Misafirlerimiz,

İmam hatiplilerin hayatı hep mücadeleyle geçmiştir. Zaman gelmiş kısıtlamalar olmuş, zaman gelmiş kapatılmış, üçüncü sınıf vatandaş olarak görülmüş, sanki vebalı bir hastaymış gibi davranılmıştır. Allah'a hamdolsun bir imam hatipli çıkmış, o prangaları kırmış ve imam hatipler eski hüviyetine kavuşmuştur. İşte o imam hatipliye, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımızı sunuyoruz.

Bugün Türkiye'nin birçok yerinde imam hatipler başarıdan başarıya koşuyor. İlimizdeki imam hatip okullarımız da her geçen gün başarılarını arttırarak eğitime devam ediyor. Bu sene LGS'de 5 öğrencimiz 1 yanlışla 500 tam puanı kaçırdı. YKS'de Fevzi Çakmak Proje Kız Anadolu İmam Hatip Lisemiz 40 öğrencisini nitelikli okullara yerleştirdi. Ege Bölgesi'nde 2. sırada olan Ertuğrul Gazi Proje İmam Hatip Lisemiz gurur kaynağımız olmuş; 11 öğrencimizi tıp, 3 gencimizi eczacılık, 2 gencimizi diş hekimliği, 2 öğrencimizi

Boğaziçi işletme, 7 gencimizi hukuk, 13 kişiyi mühendislik, 14 öğrenciyi eğitim, 4 kişiyi de hemşirelik gibi bölümlere yerleştirmiştir. Gençlerimizi ve onları yetiştiren öğretmenlerimizi tebrik ediyorum.

Değerli Misafirlerimiz,

Hepinizi memleketimiz Uşak'ta görmekten dolayı çok mutluyuz. Bu vesileyle kurultayın ilimizde yapılmasına destek veren Sayın Valim Dr. Turan Ergün'e, Sayın Belediye Başkanım Mehmet Çakın'a, Sayın Rektörüm Ekrem Savaş'a, ilimizdeki kurum müdürlerime, Belediye Başkan Yardımcılarıma, Genel Başkanıma, Genel Başkan Yardımcılarıma ve özellikle dernek yönetimimde olan arkadaşlarıma, ÖNDER gençliğine ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun, var olun.

Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Çok Kıymetli Başkanı, Sayın Valim, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Çok Kıymetli Üyeleri Milletvekillerimiz, İlim Yayma Vakfımızın Çok Kıymetli Başkanı, Kamu Kurumlarımızın Çok Kıymetli Temsilcileri, ÖNDER Başkanımız ve Türkiye'mizin Değişik Yerlerinden, Uzaktan Yakından Gelen imam hatipli Kardeşlerim, Kıymetli Misafirler, Hanımefendiler, Beyefendiler hepinize şahsım ve üniversitem adına hoş geldiniz diyor, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

ÖNDER Başkanımıza böyle güzel bir günü bize yaşattığı için sonsuz teşekkürler ediyorum. Uşak Üniversitesi'nde bu kurultayı yapmak için talip olmuştuk. Rabb'im bugüne nasip etti. Bu salon pek çok toplantıya şahit oldu ama bugünkü toplantının anlamı bizim için çok daha önemli. Yaşım gereği imam hatibin ortaokul kısımlarının kapandığını hatırlıyorum. Üniversite yıllarına geldiğimde imam hatipten gelen arkadaşlarımla fark derslerini vermeden üniversiteye girmedikleri günleri biliyorum. Yurtta kaldığım zamanlarda imam hatipli arkadaşlarımla, kardeşlerimin çektiği ıstırapları biliyorum. 12 Eylül'ü biliyorum, 28 Şubat'ı biliyorum. Bugüne kadar imam hatip okullarımız pedagojik ya da akademik tartışmaların dışında daha çok ideolojik tartışmalara konu oldu.

Ben imam hatip okullarının kurulmasından yapılmasına imam hatip okullarında görev yapan müdür olan ve ahirete irtihal etmiş, imam hatip öğrencilerine burslar veren bütün isimsiz kahramanları rahmet ve minnetle anıyor, Allah rahmet eylesin diyorum. Emeği geçen herkesi kutluyorum. Üstad Necip Fazıl'dan bir bölüm okuyarak sözlerime son vermek istiyorum:

Prof. Dr. Ekrem Savaş
Uşak Üniversitesi Rektörü

Ana rahmi zâhir, şu bizim koğuş;
Karanlığında nur, yeniden doğuş...
Sesler duymaktayım: Davran ve boğuş!
Sen bir devsin, yükü ağırdır devin!
Kalk ayağa, dimdik doğrul ve sevin!

Mehmed'im, sevinin, başlar yüksekte!
Ölsek de sevinin, eve dönsek del
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimidir!
Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimidir!

Hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

Teşrifleriyle şehrimizi onurlandıran Çok Kıymetli Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız, Sayın Valim, Çok Kıymetli Milletvekillerim, Çok Değerli ÖNDER Başkanımız, Değerli Rektör Hocam, Çok Kıymetli İlim Yayma Cemiyeti Mütevelli Heyeti Başkanımız, Çok Kıymetli Sivil Toplum Kuruluşlarımızın Değerli Başkanları ve İmam hatip Camiamızın Çok Kıymetli Gönüldaşları...

Hepinize 20. İmam Hatipler Kurultayı dolayısıyla Uşak'ımıza hoş geldiniz sefalar getirdiniz diyorum. Sizleri şehrimizde ağırlamaktan ayrı bir mutluluk ve heyecan duyuyorum. Sanayinin özellikle de geri dönüşümün ve ciritin başkenti Uşak'ta kurultay süresince keyifli ve güzel zaman geçirmenizi arzu ediyorum. Bu kurultayımızın da imam hatip davamıza, mücadelemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. 1997'de imam hatipten mezun olmuş, 28 Şubat sürecinin bütün sıkıntılarını yakından yaşayan bir kardeşiniz olarak; bir daha o karanlık günlerin tekrar etmemesi için bütün gücümüzle, imkanlarımızla çalışmaya, çabalamaya ve birlik içerisinde, dirlik içerisinde bu mücadeleyi de sonsuza kadar sürdürmeye kararlıyız. Bu doğrultuda biz de Uşak'ta tüm vatandaşlarımıza Sayın Cumhurbaşkanımızın direktifleri doğrultusunda en güzel şekilde hizmet etmeye ve vatandaşlarımızın daha fazla teveccühünü kazanarak, böyle güzel sivil toplum kuruluşlarımızın hizmetlerine daha fazla katkı sağlamaya gayret ediyoruz. Rabbim yar ve yardımcımız olsun diyorum. Şehrimizden güzel hatıralarla ayrılmanızı temenni ediyorum. Tekrar başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız olmak üzere tüm hazirunun teşriflerinden dolayı teşekkür ediyorum, saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Mehmet Çakın
Uşak Belediye Başkanı

Abdullah Ceylan
ÖNDER Genel Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim
İmam hatip camiamızın her zaman destekçisi, mensubu ve öncüsü olmasıyla her daim gurur duyduğumuz Sayın Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanımız, imam hatip gençliğimizin abisi ve hamisi Sayın Bilal Erdoğan abimiz, bu organizasyonun hayata geçmesinde öncülüğü üstlenen büyük destek veren Sayın Valim, Sayın Rektörüm, Sayın Belediye Başkanım, Siyasi partilerimizin kıymetli mensupları, Sayın Milletvekillerimiz, Eğitim camiamızın kıymetli mensupları, Sivil toplum kuruluşlarımızın değerli gönüldaşları, Basınıımızın değerli mensupları

Ve bugün Türkiye'nin 80 vilayetinden Anadolunun dört bir yanından uzak yakın demeden bu büyük buluşmaya iştirak eden mezun derneklerimizin başkanları, yönetim kurulu üyelerimiz, imam hatip camiamızın gönüllüleri, sevdalıları ve bugünümüz yarınımız sevgili İmam hatipli genç kardeşlerim 20. İmam hatipliler kurultayına hepiniz hoş geldiniz sefalar getirdiniz.

Türkiye'nin en büyük en köklü ailesinin mensubu olarak 20 yıldır geleneksel olarak düzenlediğimiz dertlerimizi, sorunlarımızı konuştuğumuz; istişare ettiklerimiz, hasbihal ettiğimiz; umudumuzu, kardeşliğimizi, enerjimizi tazelediğimiz ve umutlarımızı buradan Anadolu'nun dört bir yanına taşıdığımız bu güzel kurultayda sizlerle birlikte olmanın büyük mutluluğunu ve hazzını yaşıyoruz.

Buradan aldığımız ruh, enerji ve heyecanla; Anadolu'nun dört bir yanını, -65 yıldır mayaladığımız gibi- yeniden mayalamak için geri dönecek, okul okul, sınıf sınıf dolaşacak, gönlüne dokunmadığımız, derdine derman olmadığımız, elimizi omzuna atmadığımız genç kardeşimiz kalmayıncaya kadar çalışacağız.

Ben bu büyük kurultayın, bu büyük aile fotoğrafının imam hatip camiası adına hayırlar getirmesini niyaz ediyorum yüce Rabb'imden. Bu organizasyonun gerçekleşmesinde emeği geçen çok büyük destekleri olan başta Sayın Valimiz, Rektör Hocamız ve Belediye Başkanımız, İl Gençlik Spor Müdürlüğümüz ve Milli Eğitim Müdürlüğümüz imam hatip derneğimiz UŞİMDER'e İmam hatip derneğimize ve Anadolu'nun dört bir yanından buraya teşrif eden kıymetli gönül dostlarımıza tekrardan çok teşekkür ediyorum, hepinizi canı gönülden selamlıyorum. Allah'a emanet olun.

Bilal Erdoğan

İlim Yayma Vakfı Müttevelli Heyeti Başkanı

Çok Değerli Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız, Çok Değerli Valimiz, Belediye Başkanımız, ÖNDER Genel Başkanımız, Rektörümüz, Değerli Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcileri, Saygıdeğer Milletvekillerimiz... ÖNDER'imizin 20. İmam Hatipler Kurultayı'na hoş geldiniz sefalar getirdiniz.

Tabii eğitim çok yönlü bir hadise. Bir tarafında elbette ki gözbebeğimiz çocuklarımız, hedef olan kitlemiz, yetiştirmekle yükümlü olduğumuz gözbebeklerimiz; bir tarafta onları eğitmekle mükellef, sorumlu, adeta üstüne bu yükü almış, yüklenmiş olan öğretmenlerimiz, idarecilerimiz, elbette bir tarafta bu çocuklarımızın anne babaları, aileleri... Onlar da bu eğitimin bir tarafı. Her ne kadar kapitalist düzen bize anahtar teslim, parasını verirsin, çocuğun eğitimini istediğin şekilde okuldan alırsın tarzı bir kurgu sunmuşsa da esasen elbette ki veli de çocuğun ailesi de bu eğitimin çok önemli bir tarafı. Ve elbette üniversiteler, sivil toplum kuruluşları çocuğun eğitim sürecinde çok çeşitli katkıları olan nice taraflar, nice etkenler... Böyle bir düzlemde bu eğitimin sadece devletlerin alacağı kararlarla şekilleneceği, sadece öğretmenlerin yaptıklarıyla şekilleneceği veyahut okul aile birlikleri olmazsa olmayacağı, 'bu eğitimin olmazsa olmazı iyi bir müdürdür' diye kestirip atacağımız bir kısa yol yok. Dolayısıyla bu çok taraflı; birçok fedakarlığın, birçok gayretin içine girmesi gereken bir süreç. Onun için şimdi kendi kendime düşünüyorum çeşitli toplantılarda, zaman zaman vurguyu hep okul aile birliklerine yaptığımı hatırlıyorum, öğretmene yaptığımı hatırlıyorum. Sivil toplum kuruluşları olarak kendimize dair bazı öz eleştirileri yaptığımı hatırlıyorum. Ama sanıyorum ki geçtiğimiz aylardan sonra bir soluklandık, tekrar toparlandık, nerede olduğumuzu hatırladık. Yeniden "Bismillah" deyip yola koyuluyoruz adeta.

Böyle bir dönemde arzu ediyorum ki artık çocuklarımızı bakın yani burada Türkiye'nin bütün illerinden imam hatipliler var, ÖNDER'imizin dernek temsilcileri var, mezun derneği temsilcilerimiz var ve yaklaşık 600 ilçe dedi arkadaşlar, bu çok ciddi bir rakam. bir rakam. Anadolu'nun burada ciddi bir temsilinin olduğunu görüyoruz. İmam hatiplerimizin sayısını artık ben takip etmeyi bıraktım. Yani binlerle ortaokul lise olarak saydığımız zaman, bünyedekileri saydığında ayrı, birleşikte saydığında ayrı. Ama nedir? Türkiye'de hala sekiz öğrenciden birinin imam hatibe gittiği bir vakıa. Bir buçuk milyona yakın öğrencimiz, her geçen sene artan başarı çıtamız bizler ne yapmalıyız? Yani mezun dernekleri bir yandan imam hatiplileri destekleyen sivil toplum kuruluşlarımız bir yandan, bizler ne yapmalıyız? Öncelikle şu öğrencilerimizin, imam hatiplerdeki kardeşlerimizin şöyle teker teker çetelesini tutabilir miyiz acaba? Yani nedir; sonuçta her okulda ilgilenen STK var. Her okulla ilgilenen bir okul aile birliği var. Acaba bu okulda çocuklarımızın gidişatı nasıl? Kimisinin akademik başarısı ön plandadır bu çocuk acaba hangi akademik yolda gitmeli veya tıp mı düşünüyor, mühendislik mi düşünüyor, hukuk mu düşünüyor? Yeterli ilahiyata giden kardeşimiz yok. Nasıl ilahiyata giden kardeşlerimizi, özellikle daha parlak kardeşlerimizi, teşvik ederiz gibi şöyle oturup toptancı çalışmalar yapmak yerine biraz daha detaya giren, biraz daha çizmelerimizi adeta giyip çamura batmayı göze alan, birer birer bu çocuklarımızla ilgili tabii ki işin içine idarecilerimizi, öğretmenlerimizi de katmak suretiyle bizler de STK tarafında acaba dahil olmalı mıyız, olabilir miyiz? Yani bu takibin parçası olabilir miyiz?

Elbette ki baktığımız zaman bu iş idarecilerimizin, öğretmenlerimizin, rehber danışmanlarımızın işi ancak ben inanıyorum ki biraz daha bu çocuklarımızı teker

teker ele alabilirsek, ben kendi kendime, burada yönetimde beraber çalıştığımız arkadaşımız da var, İlim Yayma Vakfında dedim ki, şu yurttaki ismiyle kaç öğrenci biliyorum ben. Yani oturuyoruz burada toplantı yapıyoruz, haftada bir toplantı yapıyoruz, bir şeyler yapıyoruz, bir sürü kararlar alıyoruz kaç öğrenciyi tanıyoruz değil mi? Yani bunu her birimiz kendimize sormalıyız; ilgilendiğim yurttaki kaç talebeyi ismiyle tanıyorum, ilgilendiğim okulda kaç talebeyi ismiyle tanıyorum?

Bu düzeyde ilgilenmeye başladığımız zaman, inanıyorum ki o zaman, az önce Halit Başkan da bahsetti, bu nitelik konusuna girmiş oluruz. Ama toplanıyoruz, dağılıyoruz salonları doldurabiliyoruz, birçok çocuğumuza etkinlik yapabiliyoruz. O etkinlik, acaba her bir çocukta hangi maksadı getirdi bize, hangi sonuca ulaşmamıza katkı sağladı, bunları da ölçebileceğimiz bir dönem. İşletmede çok kullanılan bir tabir var 'ölçemediğiniz şeyi yönetemezsiniz'. Biz kısıtlı imkanları harcayan, kullanan sivil toplum kuruluşları olarak; "Acaba bu sene bin öğrenciye temas eden çalışma yaptım. Toplam bir milyon lira harcadım. Öğrenci başına bin lira. Öğrenci başına harcadığım bin lirayla ben öğrencide, bu çocuklarda ne gelişmeleri sağladım, başardım?"

Yani biraz bu işleri keyfiyet anlamıyla geliştirmek istiyorsak, sanıyorum o zaman bizim çocuklardaki gelişimlerle ilgili de mesela, sene başında bazı batarayalar bazı profil testleri, sene sonunda bazı profil testleri, sene boyunca bazı odak grup çalışmaları yaparak bu çocuklarımızdaki gelişmeleri detaylı incelemeleri çözmemiz lazım ki yaptığımız çalışmalar daha isabetli olsun. Ve bu çalışmaların sonucunu alıp almadığımız konusunda da biraz daha içimiz mutmain olsun. Dolayısıyla bu tür çalışmalarda bizim, özellikle eğitim fakültelerindeki hocalarımızın, ölçme değerlendirme uzmanlarımızın da

desteklerine ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Onları da çalışmalarımıza dahil etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Ben bu dönemde vurguyu biraz öğretmenlerimize yapmak istiyorum. Yani 1 milyon 100 binin üzerinde Türkiye’de devletin öğretmeni var. İmam hatiplerimizdeki sayı da muhtemelen basit bir oranlama ile 150 bin civarındadır. Dolayısıyla bu öğretmenlerimizi biz acaba nasıl motive ederiz? Nasıl daha güçlendiririz? Şimdi bendeniz, bu eleştiriyi her zaman yapıyorum. Bunun çözümünün ne olduğunu da bilmiyorum doğrusu. Çözümü biliyoruz ama oraya nasıl gidilir, onu bilmiyoruz. Acaba böyle bir memuriyet düzeninde bir öğretmeni nasıl motive ederiniz?

Normalde öğretmen atama belirleme rejimi idealist öğretmen, ideal meslek kurgusuna göre yapılmamış. Bir memuri-

yet kapısına göre yapılmış. Dolayısıyla bugün Türkiye’de kimse iddia edemez ki ‘ancak idealist insanlar öğretmenler oluyor’. Böyle bir iddiası olan varsa tartışabiliriz bunu rahatlıkla. Ama birçoğu memur olmak için öğretmen oluyor. Velhasılıkelam, “ideal mesleği” yerine başka bir şey kullanılabilir mi mesela “Ben idealist bir meslek olduğu için öğretmenliğe girdim” gibi... diyerek gelenlerle bu öğretmenlik mesleği kurgulanmıyorsa Türkiye’de o zaman bu gelen arkadaşlarımızı biz nasıl değerli hissettirebiliriz, yaptıkları işin önemine nasıl vakıf hale getirebiliriz, nasıl motive edebiliriz buna kafa yormamız lazım. Ve bu, şu anda eğitimde en hızlı sonuç alabileceğimiz ve sivil toplum olarak boynumuzun borcu olan bir çalışma sistematığı diye düşünüyorum.

Gelin hep birlikte bizler imam hatip mezun dernekleri olarak, imam hatipliler olarak kendi okullarımızdaki öğretmen-

lere kıymet vermeyi tercih edelim. Yani inanın, şu sistemde idealist bir öğretmen arkadaşım gelse üç sene sonra ‘niye uğraşıyorum’ der. Ben olsam, kendime güvenemem. Yani niye uğraşıyorum? Daha başarılı oldum diye birisi beni mükafatlandırarak mı? Daha başarılı oldum diye bana bir kuruş fazla bir şey verilecek mi? Böyle bir şey öğretmenlikte yok. Başlıyorsunuz, emekliliğe kadar dümdüz gidiyorsunuz. Yani dolayısıyla bir de bir tarafta yan gelip yatan çok fazla gayret göstermeyen birkaç öğretmen arkadaşını görürsen o da seni de motive ediyor. Ben niye uğraşıyorum, diyorsun. O zaman böyle bir ortamda biz, bu işin destekçileri, gönüllüleri olarak, bu öğretmen arkadaşlarımızı yermek yerine, kınamak yerine, karşımıza almak yerine, yanımıza almanın, arkasında durmanın desteklemenin mücadelesini verirsek, moral motivasyon verecek çalışmalarını güdebilirsek, hedefimizi bir öğretmeninde, onun sınıfındaki 30-40 öğrencide gerçekleştirmiş, başarmış oluruz. Dolayısıyla çalışmalarımızı böyle bir merkezde değerlendirirsek inanıyorum ki önümüzdeki yıllarda çocuklarımızda daha olumlu neticeleri, daha hızlı bir şekilde elde edebiliriz. Bugün mevcut öğretmenlerimizi motive edelim.

Ama bunu biraz daha uzun vadeli olarak düşünecek olursak, on yıl sonra, yirmi yıl sonra daha iyi bir öğretmen kadrosuna nasıl sahip olabiliriz diyorsak o zaman çocuklarımızı öğretmen yapacağız. O zaman en başarılı çocuklarımızı öğretmen olmaya teşvik edeceğiz. Ama bugün ben şunu görüyorum, ilkokulda, anaokulunda sorun çocuklara, öğretmen olmak isteyenler hemen ellerini kaldırıyorlar. Ortaokulda sorun, azalıyor. Lisede sorun, neredeyse el kaldıran göremiyorsunuz. Özellikle başarılı okullarda bu tablo daha da kötü. Bunu biraz daha kurcaladığımız zaman, sorduğumuz zaman öğretmenin şikâyet eden öğrenci, öğrencisinden şikâyet eden öğretmenlerle karşılaşılıyor-

sunuz. Dolayısıyla eğer biz Türkiye’nin geleceğini kuracak olan bu çocuklarımızı yetiştiren öğretmenlerimiz en nirengi noktadaysa eğer o zaman gözbebeğimiz çocuklarımızı çok seviyorsak, çok başarılı olduğunu düşünüyorsak, çok büyük işler yapınlar istiyorsak kendi çocuklarımızı öğretmenliğe yönlendirelim. Akademisyen olmaya yönlendirelim. Ya okul öncesinde, sınıfta, ilkokulda ya ortaokulda, lisede ya üniversite koridorlarında nesil yetiştirmek isteyen neferleri acaba motive edebiliyor muyuz? Biraz daha orta ve uzun vadede de bunun hesabını yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Ama bugün yani şu anda en başarılı, en yüksek puanlı imam hatiplere gittiğinizde de tabloyu göreceksiniz varsa yoksa mühendislik, tıp varsa yoksa kariyer olarak ailelerin biraz yüklediği misyon.

Hani eğitim fakültesine giden, hani öğretmen olmak isteyen, hani ilahiyat fakültesine giden? Kendi mezun olduğum okulda, Kartal İmam Hatip Lisesinde her sene bir, iki öğrenci ilahiyata gidince zil takıp oynayacağız yani. İki katı burs veriyoruz, daha çok teşvik etmeye çalışıyoruz. Yeter ki her sene bu yüksek puanlı okuldan ilahiyata bir iki tane talebe gitsin. Birkaç tane sosyal bilimlere, tarihe, sosyolojiye, felsefeye bir arkadaş gitsin. Yani bunun mücadelesini vermek zorundayız. Çünkü bakın, bugün bizim boğuştuğumuz meselelerle boğuşacak olanlar, fikredenler, sosyal bilimciler, kanaat önderleri, toplumun önünde yürüyen insanlar; yazdıklarıyla, çizdikleriyle, konuştuklarıyla kitlelere ilham veren insanlar. Bu insanları tıp fakülteleri, mühendislik fakültelerinde yetiştirmelerini gönül arzu ediyor ama istisna. Dolayısıyla toplumun meselelerine kafa yoracak özellikle İslami ilimleri 21. yüzyılda yeniden yüceltecek fikir insanları yetiştirmek istiyorsak bu parlak çocuklarımızın özellikle ilahiyat fakültelerimize, sosyal bilimlere yönelmesini sağlayacak öğretmenlere ihtiyacı-

mız var.

Dolayısıyla inanıyorum ki biz biraz daha artık, nicelik değil niteliğe önem vererek çalışmalarımızı nitekim hakikaten kısıtlı imkanlarla bu çalışmaları yapmaya çalışıyoruz. Bu kısıtlı imkanlarımızı daha verimli kullanmak için biraz niteliğe önem verdiğimiz bir dönemin başında olduğumuzu değerlendirirsek inanıyorum ki bu yetiştirdiğimiz çocuklarımızın yani ben bakın çok iyimser bir aslında gelecek öngörüm var ülkemizle ilgili ümmetle ilgili. Çünkü az önce Celaleddin Ökten Hoca'nın simasını gördük. İmam hatiplerin ilk kurulduğu yıllarda bir kişi, birkaç tane okulu açmak için ne mücadeleler vermiş.

Okul daha kurulduğu zaman meslek dersi öğretmeni dediğimiz öğretmen de yok. Türkçe, matematik, fen hepsi var ama din derslerini verecek öğretmen yok. Böyle bir durumdan bugün biz milyonun üzerinde öğrenci bahsediyoruz. Üniversite sınavlarında, liseye girişte, büyük başarılarından bahsediyoruz. Bu mezunlarımızın fakültelerinden mezun olduktan sonra uluslararası başarılar elde ettiklerinden bahsediyoruz. TEKNOFEST yarışmalarında en büyük başarıları imam hatip liseli çocukların elde ettiğini görüyoruz. Yani o zaman ilk kurulduğu yıldaki yedi imam hatip, onların verdiği çok az mezun, onların başarılarını görüyoruz. 70'lerdeki imam hatip neslinin bugün başarılarını Meclis Başkanımızda, Cumhurbaşkanımızda müşahade ediyoruz. O zaman bu yetişen çocukların önümüzdeki yirmi, otuz yıla nasıl damgasını vuracağı konusunda benim içim çok rahat. Ama elimizdeki imkanlarla, motivasyonlarla daha iyisini yapabileceğimizi düşünüyorum ve bunun mücadelesi içinde olduğumuzu, olmamız gerektiğini düşünüyorum. Yani toplanıp dağılıp, böyle salon doldurmakla yetinmek yerine biraz daha böyle detaya girmek, biraz daha elimizdeki çocukları birebir tanımak, biraz daha onların dert-

leriyle birebir dertlenmemiz gerektiğini düşünüyorum ki bu yaptığımız işlerin başarısı, verimliliği daha da yüksek olsun. Çünkü bizim aklımız bugün bu kadar eriyor ama bu çocukların aklı bizden daha fazla erecek, bizim hayal edemediğimiz işleri yapacaklar. İlla bu çocukların ne yapacağını onlara söyleyecek durumda olmak değil mesele. Asıl mesele o çocukların önünü açmak. O çocukları desteklemek ve onların yapacaklarını ondan sonra ihtiyarlığımızda güzelce seyretmek olsa gerek, diye düşünüyorum.

Valimiz, Belediye Başkanımız, Rektörümüz başta olmak üzere, mezun derneğimize, katılımlarıyla bizleri onurlandıran Meclis Başkanımıza her zaman yanımızda oldukları için çok teşekkür ediyorum. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum. Allah yar ve yardımcımız olsun. Sağ olun, var olun.

İçinde bulunduğumuz zafer haftasının daha içinde bulunduğumuz zafer haftasının 101 yıl önce bağımsızlık ateşini yakarak milletimize istiklalini kazandıran ve bu kararlarla bu süreci yönlendiren Gazi Meclisimizin, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Çok Kıymetli Başkanı, Kıymetli Hanımefendi, Çok Kıymetli Hanımefendiler, Beyefendiler, Ülkemizin Dört Bir Taarafından İlimize Teşrif Eden Çok Kıymetli Misafirler... Sizleri ilkler şehri, aşıklar diyarı Uşak'ta ağırlamaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Hoş geldiniz, şeref verdiniz.

İlkler şehri olarak bilinen güzel şehrimiz Uşak; elektriği ülkemizde ilk kullanan, ilk şeker fabrikasını kuran, ilk cirit müsabakasının düzenlendiği, ilk çocuk kütüphanesinin açıldığı ve dünyada ilk voleybol müsabakasının gerçekleştirildiği bir şehirdir. Tarihte milattan önce 4000'li yıllardan itibaren Hititler, Frigyalılar, Lidyalılar ve İslamiyet döneminde Selçuklular ve Osmanlılar egemenliğinde sayısız medeniyete ev sahipliği yapan Uşak'ımız, Milli Mücadele Döneminde de Yunan orduları komutanı General Trikopis'in muzaffer ordumuz tarafından esir alındığı ve istiklal mücadelesinin fiilen sona erdiği ilimiz olmuştur. Pek çok medeniyetin izlerini ve kadim kültürümüzün zenginliklerini gururla muhafaza eden şehrimiz; milli mücadelede İbrahim Tahtakılıç, Ceceli Kara Murat, Besim Atalay gibi sayısız kahramanımızın büyük fedakarlıklarıyla ve aziz insanlarıyla vatanımızın düşman işgalinden kurtulmasında da büyük rol üstlenmiştir.

Çok Kıymetli Başkanım, bugün ise tekstil başta olmak üzere pek çok sanayi kolunda ülkemiz ekonomisine büyük katkılar sağlamaya devam etmektedir. Özellikle geri dönüşüm iplik üretiminde yıllık yaklaşık 411 milyon kilogram ile Türkiye pazarının yüzde 73'üne karşılık gelen bir üretim kapasitesine sahip olan Uşak şeh-

Turan Ergün
Uşak Valisi

ri, çevre dostu projeler sayesinde de yeşil sanayinin de önemli merkezlerinden biri olma yolunda emin adımlarla yürümektedir. Uşak'ımız, Türkiye Yüzyılımızın da büyük hedeflerine ulaşmada her geçen gün artan enerjisi ve heyecanıyla üzerine düşen görevleri yerine getirmeye bu zamana kadar olduğu gibi bundan sonra da hazırdır ve devam edecektir.

Kıymetli Başkanım, milletimizin ve ülkemizin büyük hedeflere adım adım yürüdüğü bir çağda Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Türkiye Yüzylında bu mukaddes sorumluluğu taşıyacak nesilleri yetiştirmek de başlıca ödevlerimiz arasındadır. Bir yandan çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donattığımız gençlerimizi; bir yandan da milli, manevi, kültürel ve insani değerlerle şahsiyet sahibi birer birey olarak yetiştirmek durumunda olduğumuzu da ifade etmeliyiz. Bu sorumluluk bağlamında da imam hatip okullarımızın yüklendiği vazife takdire şayan olmuştur.

Milletimizin manevi değerleriyle donanmış nesillerimizin yetişmesi için var gücüyle çalışan ÖNDER İmam Hatipliler Derneğine de ve bütün çalışanlarına da ben burada huzurunuzda şükranlarımızı sunuyorum.

Türkiye'nin dört tarafından 2 bin katılımcıyla düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı için şehrimizin tercih edilmesi sebebiyle bu tercihe sebep olan başta ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Genel Başkanımıza, bu kararı veren bütün karar vericilere, yine bu güzel günümüzde teşrifleriyle bizleri onurlandıran Gazi Meclisimiz Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Çok Değerli Başkanı Sayın Prof. Dr. Numan Kurtulmuş'a ve değerli eşleri kıymetli hanımefendiye huzurunuzda bir kez daha teşekkür ediyorum. Bütün katılımcılara huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum. Kurultay çalışmalarının ilimize, vatanı-

mıza ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum. Hepinizi hürmet ve muhabbetle, saygıyla selamlıyorum.

İMAM HATIPLİLER
KURULTAYI
USAK- 2023

KURULTAY ŞİARİ

ABDULLAH CEYLAN
ÖNDER Genel Başkanı

B ismillahirrahmanirrahim,
Ve'l-Asr,
Ve'l-Leyl,
Ve's-Subh,
Ve'd-Duha

Zamana tayin ettiği nizamı, insanlığa şahit tutan Allah'a hamdolsun.

İbrahim'in duası, İsa'nın müjdesi, Amine'nin rüyası, zamanın en ulvi yıldızına salat ve selam olsun.

Selam; Mazisine vefa, âna gayretle bağlanan ve âtinin hayalini kuranlara olsun.

Mazi; Asra olan yeminle tohumlandı insanlığın hikayesi. Nizama adanmışken tüm kâinat, yeryüzünde isyanıyla filizlendi tayin edilen süreyi mahlukat. Hüzün girdabında yoğrulmuş olan insana müjde olarak yeterken Habil'in öğretisi, diyarları dolaştı zulüm ve isyanı kuşanmış Kâbil ve nesilleri... Toprağın bağrında yeşermiş insanı, çetin bir imtihanın kıyısına savurdu kin ve ihtirasların rüzgârı... Evveli ve ahiri kuşatan, öyle hükmetti ki; muzaffer olacak ancak ve ancak Rahman'ın nizamıydı...

Bilinmez rotalarda hesaplı kuyulara mahkûm edilirken insan, Yusuf'un iffetiyle tecelli eyledi kudret sıfatı. Ekine ve fitrata kasteden mel'unlara lal kesilmiş diller karşısında, Nuh ile gönderdi hükmünü teslimiyetin İlahı. Yokluğun pençesinde, yalnızlığa mahkûm, hastalığa duçar bedeninin topuklarıyla vuruşunda gizlenmişti Eyyüb'ün sabrındaki hikmet. Münecim mısralarında başlayan zulmü, ateşin ortasında esenlikle taşıyan İbrahim ve yola ram olmuş bir damla su ile öğrendik ânın vacibini...

Vefa; Ânın vacibine olan imanıyla küf-

fara karşı gökyüzünde kanatlandırdı sancağı Zülcehaheyn. Kutlu orduların şeksiz şüphesiz inancıyla muştuladığı sonsuz çağrıyla yankılandı Haremeyn. Tevhid nuruyla aydınlansın diye Şark'tan Garb'a çıktığı yolda, tayin edilen vakte adadı geçilemeyen setleri Zülkarneyn... Karanlığa hapsolmuş kalplerin, isyan ile yoğrulmuş dillerin ve azılı cahiliyenin kol gezdiği bir vakte hükmetti nübüvvet. Kızgın çöllere dönüşmüş insanlığın, acımasız yığınlara evrilmiş zihinleri; umarsızca işkence ederken, Bilal yürekliye müjdelendi ahiret. Sufli bir nefesin esintileriyle tarumar olmuş gönüllerin imdadına yetişti; ânın vacibine vefayı imandan bir paye bilenler. Sütçü tezgahında Ömer'in korkusuna galebe çalan imanın nesliyle, Medine ikliminde tanıştı nitelikli bir gelecek. Ammar'ın şehadetinde, Mikdat'ın cesaretinde, Selman'ın zühdünde, Ebuzer'in gönlünde yoğruldu nitelikli bir gelecek.

An; Nisyan ile matuf olan beşer, bırakıp azmi elinden düşünce hazzın girdabına, zulüm gölgeledi cihanı, gözyaşı suladı çorak toprağı; Ta ki Maziyi tutup, vefayı kuşanan, ahde sadık yiğitler mührünü vuruncaya kadar zamana.

Alparslan'ın kılıcında parlayan zaman, şahitlik etti Malazgirt ovalarında bir şanlı orduya...

Zaman Selahattin'in minberinde uzadı, emri hak vaki oluncaya kadar Aksa'ya...

Yanan bir gemi güvertesinde iman ettik yaratanın mükafatına, Endülüs kıyılarında...

Karanlık kimselerin kirli ellerinde; mahkeme salonlarında, şehir meydanlarında ve sığ dünyalarında boğulmak istenirken zaman, gelecek kaygısını kuşanan önderlerin gönüllerinde yeşerdi, kurutuldu zannedilen fidan. Vaktin girdabında esareti reddeden genç adamlar, genç kızlar ve ihtiyarlar; inandılar kutlu bir âti-

ye... Maziden kalan mirasla inşa ederken geleceği, iman ettiler vaktin sahibine, gayret gösterdiler ânın vacibine... İman, ahlak ve duruşlarından, soluklandığı gölgeliklerde dahi taviz vermeyen önderler, bir asır sadık kaldılar ve sadık kalacaklar vefa sözlerine.

Âti; Ey mazinin hayali, ânın şahidi ve âtinin önderi;

Vazifemiz; yüklendiğimiz emanete hakkıyla sahip çıkmak, gece gündüz demeden yola revan olmaktır.

Aksa hafızamız, Medine kalbimiz, Hira mektebimiz, Kâbe ise kiblemiz olacak...

Sözümüz hakka dayanacak, merhame-timiz mazluma, adaletimiz çağlara uzanacak.

Hayallerimizle nakşedilen nizamımız ufku kaplayacak...

*

Ey imam hatiplim,

Zaman; emeği sırtlanıp, asrın idrakini geleceğe taşıma zamanıdır.

"Ey" aşağı inecek:

Ey imam hatiplim,

Gün; ilim ve hikmet mirasımızı kuşanıp nitelikli bir geleceği inşa etme gündür.

Ey imam hatiplim,

An; batıp gidenlere meyletmeyip hakikatini kuşanma anıdır.

*

Selam olsun...

Selam olsun onun adıyla yola düşenlere...

Selam olsun onun adıyla kurulmuş bütün düşlere...

Selam olsun imam hatip sevdasına adanmış tüm ömürlere...

Nitelikli bir gelecek Allah'ın izniyle sizlerle gelecek efendim Allah'a emanet olunuz.

Nitelikli Gelecek

Saygıdeğer Dava Arkadaşlarım, Çok Değerli Misafirler; hepimize en içten, en kalbi selamlarımı sunuyorum. Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi, mağfireti hepimizin ve ülkemizin üzerine olsun.

Bugün burada bir imam hatipli olarak sizlerle birlikte olmaktan duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum. Ama bir fikrin ısrarla takip edildiğinde hangi noktalara geldiğini de bizzat bugün burada şahit oluyoruz. İlkini yapıldığı günlerini hatırladığım İmam Hatip Kurultayının bugün 20.sini idrak ediyor olmamız, fevkalade değerli ve önemlidir. Bu bakımdan Anadolu'nun dört bir tarafından gelen siz değerli imam hatip okullarının temsilcileri, yöneticilerini saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Bu toplantının yapılmasında emeği geçen bütün arkadaşlarımıza canı yürekten teşekkürlerimi ifade ediyorum. Başta ÖNDER Başkanımız ve yönetimi, Uşak Valimiz, Uşak Belediye Başkanımız, Uşak Üniversitesi Rektörümüz olmak üzere çok sayıda kardeşimizin, günler süren uğraşları sonucunda bugün bu salonda bir araya gelebildik. Herkesten Allah razı olsun. Varlığınızla burayı şereflendirdiğiniz için her birinizden de Allah razı olsun. Temsil ettiğiniz arkadaşlarımızdan da size bu gücü verdikleri için Cenabı Allah razı olsun.

Değerli kardeşlerim, ben de imam hatip davasının içinde yoğrulmuş bir ailenin bir ferdi olarak, küçük yaşlardan itibaren bu meseleyi özümsemiş birisi olarak, gerçekten az evvel burada gösterilen belgeseller çok kısa geçti, oradaki hemen hemen gösterilen bütün simaları geçmişleriyle, birikimleriyle hatırlayan birisi olarak çok kısaca bugün geldiğimiz noktayı çok iyi anlamamız gerektiğini ifade ediyorum ve birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Prof. Dr. Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

**İMAM HATIPLİLER
KURULTAYI**
UŞAK- 2023

AÇILIŞ KONFERANSI

BİZ, AHDİMİZ, VA'DİMİZ
VE MİSAKIMIZ

Öncelikle şunu biliyoruz ki nereden geldiklerini unutanlar, nereye gideceklerini asla kestiremezler. Hem imam hatip meselesinin hem Türkiye’de yeniden var oluş mücadelemizin, hem bu milletin kendi kökleriyle bütünleşme gayretinin ve mücadelesinin hangi safhalardan geçtiğini asla unutmamız gerekiyor. Bunu sadece geçmişte olanlarla hesaplaşmak anlamında değil, geçmişte olanlardan ders çıkartarak nitelikli bir geleceğe daha iyi yürümek için bu geçtiğimiz süreçleri unutmamız gerekiyor.

Bu vesileyle bu davanın bu günlere kadar gelmesinde büyük emeği geçen, siyasi bakımdan öncülük yapan başta Tefvik İleri olmak üzere, ilmi bakımdan öncülük yapan Celaledin Ökten Hocamız olmak üzere, İlim Yayma Cemiyetini kurarak bu mücadelenin toplumsal olarak kökleşmesinde emeği geçen başta Yusuf Türel, Vehbi Bilimer, Hasan Basri Çantay, Hasan Sağlam Paşamız, Mehdi Sungur Paşamız, rahmetli babam İsmail Niyazi Kurtulmuş olmak üzere İlim Yayma Cemiyetinin ve Vakfının bütün öncülerini rahmetle, minnetle, şükranla yad ediyorum. Onların mücadelesi olmasaydı, buraya kadar bu işin gelmesi mümkün değildi. Yine az evvel belgeselde gösterilen Eyüp Camii’ndeki sabah namazlarını, o namazları organize eden insanları, oraya gelip orada mücadele eden dostlarımızı, kardeşlerimizi dün gibi hatırlıyorum. Okulların önlerinde ufacık, gencecik evlatlarımızın ağlatıldığı o günleri, velilerinin çaresizliklerini, kendilerinin ise ümitsizliklerini bir masal gibi değil yaşanmış, gerçek bir hikâye olarak hatırlıyorum. Aynı şekilde az evvel rektör hocamız da ifade etti. Kendi hayatında çok sayıda Türkiye’nin antidemokratik geçiş noktalarına şahit olmuş birisi olarak 12 Mart’ı, 27 Mayıs’ı hatırlamıyoruz. Ama 12 Mart’ı, 12 Eylül’ü, 28 Şubat’ı ve 15 Temmuz’u hatırlayan birisi olarak bu verilen mücadelenin Türkiye’nin nitelikli geleceği için ne büyük bir anlam

ifade ettiğini gayet iyi anladığımı ifade etmek isterim.

Değerli Kardeşlerim, imam hatip meselesi sadece bir okul çevresinde verilen bir mücadele değildir. Hepinizin bildiği birkaç özelliğini tekrar etmek isterim. Bunlardan birincisi; bu topraklarda cumhuriyet tarihinin toplumsal olarak en büyük taban bulmuş, en büyük destek bulmuş sosyal projelerinin başında gelen imam hatip okullarıdır. Toplumun farklı kesimleri yememiş, içmemiş o okulları yapmış, o okullara öğrenci yetiştirmiş, sırtında çuvalarla çocuklara yiyecekler taşıyarak burada okuyan çocukların istikbalinin gerçekleşmesi için mücadele etmiştir. Dolayısıyla ortak ve gerçekten güçlü bir proje olarak bu mücadeleyi hatırlamamız gerekiyor. İkinci temel özelliği; tabiri caizse Türkiye’nin demokrasi tarihinin seyrine paralel bir seyir imam hatip okullarının geçmişinde yer almıştır. Yani demokratik ortamın kısıtlandığı, zorlukların ve millet iradesinin baskı altına alındığı dönemlerde imam hatip liselerinin hem programları değiştirilmiş hem kapısına kilit vurulmuş hem de çok sayıda öğrencisinin kaybedilmesine vesile olunmuştur. O günleri hatırlıyoruz, öğrenci sayısının 60 binlere düştüğü günleri hatırlıyorum. Bugün Allah’a çok şükür 1 buçuk milyona yaklaşan bir öğrenci ordusuyla birlikte Türkiye milli eğitim sisteminin temel unsurlarından birisi haline gelmiştir. Allah’a binlerce şükür... İsimlerini saymakla bitiremeyeceğimiz, bu süreçte emeği geçen yüz binlerce insana çok teşekkür ediyoruz. Allah onlardan razı olsun.

Bu anlamda imam hatip liseleri aynı zamanda bir başarı öyküsüdür. Bizden önceki nesiller yokluk, kıtlık, yoksunluk ve maalesef baskı altında olmanın mücadelesini ve imtihanını veriyorlardı. Çok şükür onları ettikleri bu tohumlar sayesinde bizse bugün artık bu salonda bulunanların temsil ettiği geniş kadro varlığı

ğın, gücün ve bundan sonraki süreçlere ilişkin elimizdeki imkanların sınıvıyla karşı karşıyayız. Bizim sınavımızın daha çetin, daha zor olduğuna yürekten inanıyorum. Onun için artık sayısal olarak kazanılmış olan bu mevziinin çok daha ileriye taşınması için niteliğin artırılması konusunda elimizden gelen mücadeleyi vereceğiz. Varlıklarımızı seferber edeceğiz ve bu ülkenin çok daha güçlü bir noktaya erişebilmesi için hep birlikte gayretle mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu anlamda baktığımız zaman bu başarı öyküsünün mimarlarının bundan sonraki nesiller içinde verecekleri zorlu mücadeleyle Allah’ın izniyle çok daha kuvvetli ve güçlü bir geleceği inşa edeceklerinden hiç şüphem yoktur.

Değerli Kardeşlerim, Değerli Dava Arkadaşlarım...

Aslında biz millet olarak büyük bir milletiz. Bu millet tarihi boyunca gündelik işlerle hiç uğraşmamıştır. Bizim için durmak, duraksamak, bırakın geri gitme-

yi, olduğumuz yerde saymak hiçbir zaman gerçekleşmemiştir. Aynı zamanda Sultan Alparslan Han’ın Anadolu topraklarını Müslüman milletimize açtığımız günden bu yana şöyle milletçe arkamıza yaslanarak rahat içerisinde, huzur içerisinde yaşadığımız bir gün de olmamıştır. Hep bu ülkeyi sağdan soldan çekiştirerek bu ülkenin düşmanlarının bu milleti boğmak istediği nice serüvenleri çok yaşamışız. Onun için diyoruz ki hiç geçmiş unutmayacağız. Hangi labirentlerden geçtiğimizi, hangi zorluklara göğüs gerdiğimizi, tarihsel süreçleri hiç unutmayacağız. Üzerimize düşen anın vacibini yerine getirmek, deminki şiarda defaatle ifade edildiği gibi bugünün imkanlarından ve fırsatlarından olabildiğince istifade edebilmek ama esas vazifemiz nitelikli bir geleceği inşa edebilmektir. Bunun için her alanda mücadele etmeli, her alanda gayret etmeli, her alanda nitelikli bir geleceğin oluşması için mücadelemizi sürdürmeliyiz. Bunun en başında ifade edilmesi gereken şudur; nitelikli bir gelecek

ancak nitelikli insanların sırtında yükse-
lir. Onun için temel meselemiz nitelikli
insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı,
güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış,
ferasetli, basiretli, liyakatli ve ehliyetli
medeniyet değerleriyle donanmış gençle-
rimizi yetiştirmektir. Nitelikli bir gelece-
ten bahsediyorsak her alanda böylesine
büyük bir gençlik kadrosunu yetiştirmek
bizim için önemlidir. Ayrıca nitelikli gele-
cek demin de ifade ettiğim gibi geçmişini
unutmadan geleceğe doğru yürüyenlerin
yapabileceği bir şeydir. Kökü mazide olan
ati dediğimiz şey budur. Mazisini, mazi-
sindeki büyük gücü, büyük irfanı, büyük
medeniyeti ve aynı zamanda karşılaştığı
büyük tehditleri unutmadan geleceğe
doğru yürümek mecburiyetindedir.

Nitelikli gelecek ancak günün ge-
rektirdikleriyle başa çıkabilenlerin ger-
çekleştireceği bir şeydir. Bu çerçevede
yaşadığımız çağı iyi anlayan, bu çağı
yorumlayabilen ve bu çağın gereklerini
yerine getirebilen insanlarla yolumuza
devam etmek zorundayız. Bu çağın gerek-
lerini yerine getirirken unutmayacağımız
esas unsur ise her birisini Hazreti İnsan
olarak göreceğimiz insandır. Bu çağın ısk-
kaladığı en temel meselelerden birisi in-
sanın kutsiyeti, insanın ulviyeti, insanın
eşrefi mahlukat olduğu gerçeğidir. Bunu
bilerek insana dokunup insanın halini iyi-
leştirecek her türlü çabayı ortaya koymak
zorundayız.

Değerli Dostlar, Değerli Dava Arkadaş-
larım

Türkiye olarak, az evvel de ifade edil-
diği gibi, Allah'a çok şükür cumhuriyeti-
mizin ilk asrını artık geride bırakıyoruz.
İnşallah 29 Ekim'le birlikte cumhuriyeti-
mizin ikinci asrına sözü güçlü, gücü tes-
sirli bir Türkiye'nin asrı olmasına inandı-
ğımız yeni bir döneme giriyoruz. Türkiye
Yüzyılı'nın kapılarını sonuna kadar açmış
olan milletimizin gösterdiği istikamette

güçlü Türkiye'yi kurmak için mücadele
ediyoruz. İşte nitelikli gelecek bu anlam-
da Türkiye Yüzyılı'nın da önemli beklen-
tilerinden, önemli hedeflerinden birisi-
dir. Bendeniz, burada nitelikli gelecekte
neyi kastedildiğini, neyin murat edilmesi
gerektiğini dört temel başlık altında siz-
lerle paylaşarak sözlerime son vermek is-
tiyorum.

Nitelikli gelecekte bahsedeceksek,
önce sağlam bir mefkureyi ortak milli bir
hedef haline getirmek mecburiyetimiz
vardır. Yani millet olarak tarihten çıkar-
dığımız en büyük derslerden birisi hep
önümüzde büyük hedeflerin olmasıdır.
Hep daha büyük hedeflerin, daha büyük
ülkülerin, daha çok, daha ileri noktalarda
varmak istediğimiz hedeflerin olması ge-
reker. Bunu sağlamak içinse ortak, sağlam
bir mefkurenin olması gerekiyor. Aynı bir
otağın çadırının ana direği gibi bu ortak
mekfuremiz kendi medeniyet değerleri-
miz etrafında yeniden dirilmemiz, yeni-
den güçlenmemiz, yeniden köklenmemiz
ve bu anlamda kendi medeniyetimizin
değerlerini kurumsallaştırmaktır. Bunun
için ortak hedefleri belirlemek, ortak he-
deflere ilerleme noktasında yani Türkiye
Yüzyılı hedefi olarak ortaya koyduğumuz
bu milli hedef etrafında milli duruşu ger-
çekleştirmemizdir. Onun için nitelikli ge-
leceğin olmazsa olmaz ilk şartının sağ-
lam, esas bir mefkureye sahip olmamız
olduğunun altını çizmek istiyorum. Bu
anlamda çadırımızın orta direği, ana di-
reği sağlam bir mefkure sahibi olmaktır.

İkinci temel unsur ise bu mefkureyi
yürütecek, ileriki nesillere aktarabilecek
sağlam bir toplumsal yapının oluşması,
sağlam bir toplumsal yapının sonraki ne-
sillere devredilmesidir. Bunun en başında
her zaman övündüğümüz ama maalesef
güncel olarak da çeşitli tehlikelerle karşı
karşıya kalan aile yapımızı güçlendirmek
temel ödevlerimizden birisidir.

Bugün dünyada, yine az evvel ifade
edildi, ekinleri ve nesilleri mahvetmeyi
kendisi için vazife telakki eden şer odak-
larının büyük bir propagandayla hedef
aldığı temel unsurlardan birisi aile ya-
pısıdır. Bu aile yapısının güçlendirilmesi
için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve
inşallah önümüzdeki dönemde yapacağımız
yeni anayasa çalışmasında da Türk ai-
lesinin güçlendirilmesi ve korunması için
gerekli adımları inşallah atacağız.

Sağlam bir toplumsal yapının gerçek-
ten ileriye doğru güçlü bir şekilde devam
etmesi için olmazsa olmaz bir başka konu
içimizdeki farklılıkları, çeşitlilikleri bir
güç unsuru olarak kabul etmektir. Mez-
hep, meşrep, ırk, köken, toplumsal sınıf
vesaire gibi bütün farklılıkların bir tarafa
bırakılarak bunların üzerinden bu farklı-
lıkları bir zenginlik aracı olarak görerek,
aynen Osmanlı'nın geçmişte yaptığı millet
sistemi üzerinden güçlendirdiği o anlayışı
yeniden kuvvetlendirerek yolumuza de-
vam edeceğiz. Bu ülkenin 85 milyonunun
tamamı birdir, beraberdir, kardeşimizdir.
Sadece Türkiye'deki 85 milyon değil, dün-
yanın dört bir tarafında yüz milyonlarla

ifade ettiğimiz millet varlığımızla bizim
dostumuzdur, kardeşimizdir, beraber ol-
duğumuz insanlardır. Sadece yüz milyon-
larla ifade ettiğimiz soydaşlarımız, ırk-
daşlarımız millet varlığımız değil, bugün
artık yaklaşık 2 milyona yaklaşmış olan
İslam ümmetinin tamamı da dostumuz-
dur, kardeşimizdir, ailemizin bir ferdidir.
Bu çerçevede Türkiye'deki farklılıkları
zenginlik aracı olarak bilmek sadece bir
retorik olarak değil, önümüzdeki dönem-
de dünyayı bekleyen bir başka önemli
tehlikenin de bertaraf edilmesi için asli
vazifelerimizden birisidir. Nedir o? Bu-
gün bütün dünyada yabancı düşmanlığı
ve İslam düşmanlığı şeklinde tezahür
eden ötekine tahammül etmeyen, öteki
olarak tanımladığını yok etmeye çalışan,
öteki olarak gördüğüne hayat hakkı tanı-
mayan, ırkçı, faşist, çağ dışı ve çağın ta-
mamıyla ötesinde kalmış olan bu karanlık
anlayıştır. Ne yazık ki aynen aileyi tahrip
etmek isteyen bazı görüşler gibi insanlık
ihyasında, insanlık aleminde, insanlık or-
tak paydasını yok etmek isteyen bu faşist
zihniyet de bu ırkçı zihniyet de çağımızın
en büyük virüslerinden birisidir. Bundan
Türkiye'ye, Allah'a çok şükür, hiç sirayet

etmeyecek. Bunu Türkiye'ye hiç bulaştırmayacağız ve inşallah, Türkiye hem 85 milyonu kardeş bilerek, hem bütün dostları kardeş bilerek yoluna devam edecek.

Toplumsal yapımızın güçlü olmasının, sağlam bir toplumsal yapıya sahip olmanın önemli ayaklarından birisi ise güçsüze, yoksula, o güzel eski tabiriyle madunlara el açmak, kucak açmak, onların elinden tutmaktır. İşte bu millet bu aziz millet tarihsel olarak bugüne getirdiği en büyük özelliklerinden birisi olan bu hamiyetperverliğe her zaman sahip olmuştur. Her zaman bunu göstermiştir. En son örneğini de asrın felaketi olarak yaşadığımız depremlerde sırtındaki kazığını, sırtındaki hırkasını çıkarıp depremzede kardeşlerine götüren kardeşlerimiz göstermiştir. Biz yolda kalmışa, kimsesize, güçsüze, fakire, mağdura ve maduna yardım etmekle ünlenmiş bir milletiz. Bu özelliğimizi de asla kaybetmeyecek ve böylece sağlam toplumsal yapımızı nitelikli geleceğin ikinci büyük unsuru olarak bundan sonra da sürdüreceğiz.

Değerli Kardeşlerim,

Nitelikli bir geleceğin üçüncü temel şartı ise güçlü insan kaynaklarına sahip olmaktır. Bugün Türkiye Allah'a çok şükür her alanda yetişmiş elemanlarıyla milli eğitim alanında fevkalade büyük atılımları gerçekleştiriyor. Ama yetmez, daha ileriye gitmemiz lazım. Bu anlamda milli eğitim sistemimizin başarılı kurumlarından birisi olan imam hatip liselerinin de ortaya koyduğu başarı ortadadır. Az evvel Uşak Mezunlar Derneğimiz, Uşak Derneğimizin Başkanın da konuşmasında ifade ettiği gibi sadece Uşak'taki okullardan fevkalade başarılı dereceler yaparak bu sene üniversiteye giden çok sayıda evladımız vardır. Her alanda sadece bize verilen önümüzdeki bilimsel verilerle yeterli olan değil, dünyada bilimsel alanda da mücadele edebilen, rekabet edebilen öncülük nitelikli insanları yetiştireceğiz. Allah'ın izniyle bizim gençlerimiz temel bilimlerden uzay bilimlerine, sosyal bilimlerden dini ilimlere kadar her alanda dünyadaki yaşlılarıyla yarışacak ve dünyada öncülük bilim adamları olacaklardır.

Kıymetli Kardeşlerim,

Bizim bu anlamda nitelikli bir geleceği kurabilmemiz için en temel dördüncü unsurumuz ise güçlü bir devlet yapısına sahip olmaktır. Devlet yapısının güçlü olmasının bir şekilde zehri olan bu anlamda devletin içine kümelenmiş olan unsurların ne büyük zararlar verdiğini çok kısa müddet evvel 15 Temmuz dolayısıyla bir kere daha gördük. Devlet, ele geçirilecek bir yer değil; devlet, milletin verdiği yetkiyle millete hizmet edilecek bir makamdır. Bir hizmet yeridir. Bu çerçevede devletin yeniden yapılanması hızlı ve etkin kararlar alan bir mekanizma haline dönüştürülmesi için yine milletimizin kararlılığıyla Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçmiş bulunuyoruz. Bu sistemin daha da güncellenerek daha hızlı ve daha etkin bir hale getirilmesi için mücadele edeceğiz ve böylece etkili, güçlü bir devlet yapısını hep beraber kuracağız. Güçlü bir devlet sisteminden kastımız, sadece devletin güç olarak güçlü olması değil aynı zamanda devletin yegâne sahibi ve hakimi olan milletin de güçlü olmasıdır. Bunun için millete devlete biz on yıllar boyunca hep bunu konuştuk; millet devlet kaynaşması. Çok şükür, bugün geldiğimiz yerde millet devlet kaynaşması gerçekleşmiştir, daha da ileriye gidecektir.

Devlet millet kaynaşması derken bunu sadece slogan olarak söylemiyoruz. Ben kendimden söyleyeyim biz gençlik yıllarımızda, bizim yaşlılarımız bilir, neredeyse hiçbir devlet kurumunun önünden bile geçmezdik. Vatandaş, devlet kurumları, mesela polis karakolunu gördüğü zaman karşı kaldırıma geçer oradan yürürdü. Anadolu'da devlet dediğin şeyse sadece kendisinin karşısına çıkan ve dipçiğiyle kendisine görünen jandarmaydı.

Ne diyor üstat "hükümet dediğin çatık kaşlı zat". Devlet, devlet memuru, mille-

tin korktuğu, ürktüğü birisiydi. Şimdi Allah'a binlerce şükrederiz ki Vali Bey her gün milletin içinde, milletvekillerimiz her gün milletin içinde, belediye başkanımız milletin içinde, komutanlarımız her gün milletin içerisinde, emniyet teşkilatımız her gün milletin içerisinde. Önceden gençlik yıllarımızda yurt dışına giderdik. Konsolosluklarımızın, büyükelçiliğimizin kapısı demirden duvar, çalarsın açan yok. Gidersin, yüzüne bakan yok. Vatandaşın cenazesi olur, maalesef kimse bir şekilde ilgilenir, ilgilenmez. Şimdi görüyoruz Allah'a çok şükür ki bütün dış temsilciliklerimizin hepsi neredeyse bir mahalle muhtarlığı gibi halka açık bir şekilde çalışmaktadır. Devletle millet bütünleşmesi, çünkü aslolan millettir, aslolan devlet değildir. Ben Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanım, yarın yokum. Ben otuzuncusuyum benden evvel yirmi dokuz kişi gelmiş geçmiş bu makamların hepsi gelip geçici, hepsi millete hizmet etmek için var olunan makamlardır. Hepimiz faniyiz. İbn'ül Emin Mahmut Kemal'in o güzel ifadesiyle "Semere-i hayat, hayır ile yad edilmektir." Arkamızdan, arkalarımızdan her birimizin millet "ya iyi insandı, iyi işler yaptı" diyebiliyorsa zaten yaptığımız mücadele yerine varmış demektir. Onun için bu devlet millet kaynaşmasını, Selçuklunun da gücü buydu, şimdi biz tarihi hikaye olarak anlatıyor, okuyoruz. Sultan Alparslan Han Malazgirt'e geldi. Beyaz elbisesini giydi, askerine döndü. Üstünde hiç apoletler mapoletler yok, döndü askerlerine dedi ki "Ben de sizden birisiyim". Halkın içinde, askerlerin içerisinde ve o şekilde ordunun başına geçerek o büyük zaferi kazandı. Bizim devletimizin en büyük gücü devletle milletin bütünleştiği zaman kazandığı başarılarından geliyor. Allah'a çok şükür, Türkiye son 20 yılda yine bir imam hatipli olan Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde devletle milleti bütünleştirmeyi başarmış ve yoluna devam ediyor.

Değerli Kardeşlerim,

Güçlü bir devlet yapısının önemli unsurlarından birisi adalet ve merhametin kurumsallaşmasıdır. Adaletin sadece adalet saraylarında var olması değil, adaletin ama aynı zamanda merhametli bir adaletin, hükmederken merhametli olmak değil orada adil olmak ama adaleti verdikten sonra da devletin her alanında merhametli olması. Hatta suçluya dahi merhametli olmasıdır. Adalet ve merhametin yan yana geldiği toplumsal yapının adına, öyle bir devletin adına ise kerim devlet derler. Devletin kerim olması, biliyorsunuz kerim sıfatı Cenabı Hakk'ın sıfatlarından birisidir. Yani devletin hem adaletini hem merhametini göstermesidir. Adaletin içerisinde yeri geldiği zaman yumruk, demir yumruk; merhametin içerisindeyse tamamen merhamet, bağışlama ve af vardır. Dolayısıyla devlet yapısının güçlü olması, kerim devlet yapısını inşa etmesiyle mümkündür. Yine çok güçlü bir şekilde bizim inşallah milli iradenin bundan sonra üzerinde hiçbir gücün bir şekilde tasavvur edilemeyeceği, milli iradeden başka hiçbir gücün var olmayacağı bir düzeni inşa ettik. Daha da kuvvetlendirerek yolumuza devam ediyoruz.

Yine yakın imam hatip tarihinin, çok kısa bir süre aslında, Türkiye'nin çok partili siyasi hayatı çok kısa bir süre ama bu

aynı zamanda da Türkiye'nin demokrasi mücadelesidir. Türkiye'de sanayileşme de, eğitim alanında atılan adımlar da, siyaset alanındaki başarılar da hiç şüphesiz demokrasinin genişlediği dönemlerde olmuştur. Demokrasinin daraldığı dönemlerde bu alanların hiçbir yerinde bir başarıdan söz etmek mümkün değildir. Varsa söyleyen çıksın gelsin. Demokrasinin daraltıldığı hiçbir dönemde milletimizin geniş ufuklar sahibi olduğu görülmemiştir.

Bugün eğer nitelikli bir gelecekte bahsediyorsak Türkiye'deki demokratik ortamın gelişmesinde bunun da çok büyük bir katkısı olduğunu ifade etmek istiyorum. Şimdi devlet yapısının güçlenmesi bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi vardır. Bunun için, az evvel arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, Türkiye'nin temel hukuksal metinlerinin yeni baştan yazılması, burada yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Bunun en başında çağdaş, milli, katılımcı, kapsayıcı yeni bir anayasanın yapılması boynumuzun borcudur. Milletten verdiği temel ödevlerden birisidir. Yine aynı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeni bir iç tüzükle işleyişin daha rasyonel, daha demokrat ve daha hızlı bir şekilde olmasını sağlamak da gündemimizdedir ve inşallah bunları gerçekleştireceğiz. Böylece Türkiye'nin hem hukuk metinleri bakımından hem de uygulama bakımından yüksek nitelikli bir döneme geçişi sağlanacaktır. Bunun için siyasi partiler yasası, seçim yasası gibi diğer konularda güncelleme yapmak da herhalde önümüzdeki konulardan bazılarıdır.

Değerli Kardeşlerim,

Çok kısaca ifade etmeye çalıştığım bu dört temel unsuru sadece isimlerini sayarak sözlerimi bitiriyorum. Nitelikli bir gelecek hedefi dolayısıyla ÖNDER'e teşekkür ediyorum. Dediğim gibi bize, bırakın

yerinde saymayı, bırakın geriye gitmeyi, iki günümüz eşit olması bile tasavvur edilemez. Hep önümüze büyük hedefler koyacağız ve nitelikli geleceği hep beraber, daha kısa bir sürede inşa edeceğiz. Bunun için sağlam bir mefkurenin ana çatımız olmasını temin edeceğiz. Aynı şekilde sağlam bir toplumsal yapının kurulabilmesi için sivil toplum olarak da her alanda mücadele edeceğiz.

Güçlü insan kaynağının yetiştirilmesi ve güçlü bir devlet yapısının kurulmasını temin ederek Allah'ın izniyle şimdi biz 21. Yüzyıl cumhuriyetimizin, geçen Mecliste de ifade ettim bir kere daha ifade etmek istiyorum, cumhuriyetimizin ikinci asrında inşallah her alanda sözü güçlü, gücü tesirli bir Türkiye'yi kurmak bizim nesillerimize, bizden sonraki nesillere nasip olup inşallah. Devredeceğimiz bu halis, iyi niyetli mirasın sonraki nesiller tarafından benimsenip ileriye doğru götürülmesi ve üstadın tabiriyle "Anadolu kadar büyük olan dava taşını bu surdaki gediklere koymak" bizden sonraki nesillere çok daha kolay, çok daha güçlü bir şekilde nasip olur. İnşallah cumhuriyetin üçüncü asrına gelen evlatlarımız, o gün üçüncü asırla ilgili konuşurken şunları söylerler "Ecdadımızdan Allah razı olsun. Türkiye'nin birinci asrında nice badireler, nice zorluklar, nice güçlükler yaşamışlar. O mücadelenin sonunda ikinci asrında Türkiye'yi dünyada sözü güçlü, itibarı yüksek bir ülke haline getirmişler. Şimdi üçüncü asırda da biz Türkiye'yi dünyada sözü kanun yerine geçen, dünya devi bir ülke haline getirmeyi kendimize ilke olarak benimsiyoruz ve bu yolda yürüyoruz" diyecekler.

Yine Sultan Alparslan Han Anadolu topraklarına girdiği günden itibaren iki tane temel miras bırakmıştır. Bunu biz unutmuyoruz ve sonraki nesillerin de unutmaması için mücadele ediyoruz. Bunlardan birisi "İ'la-yı kelimetullah" yani Allah'ın sözünün her yerde, her za-

man yüksek olmasını temin etmektir. Ama ikincisi bunu hayata geçiren alan ise "nizam-ı alem" davasıdır. Yani biz sadece kendi işlerimizi hallettiğimiz zaman rahata eren bir millet değiliz. Dünyanın, insanlığın, ümmetin dertlerini de çözmeden kendimizi rahat hissetmeyen bir milletiz. İnşallah üçüncü asra geldiğimizde o günkü evlatlarımız, torunlarımız üçüncü asırda nizami alem davasını yeni bir dünyayı kurmuş, dünya beşten büyüktür diyerek söylenen bu sözleri gerçekleştirmiş bir nesil olarak kutlarlar, üçüncü asra inşallah öyle girerler. Bu duygularla hepimize en içten kalbi selamlarımı, sevgilerimi sunuyorum. 20 yıldır bu kurultayı bugüne kadar başarıyla getiren ÖNDER'in geçmiş dönemlerde emeği geçen bütün başkanlarına, yöneticilerine teşekkür ediyorum. İnşallah nitelikli gelecek diyoruz. ÖNDER'in biz görmeyiz ama kırkıncı, elinci, altmışıncı, yüzüncü kurultaylarını görmek de sonraki nesillere nasip olsun diyor, hepimize selam ve sevgiler sunuyorum. Her birinize, çocuklarınıza ve torunlarınıza nitelikli gelecekler diliyorum.

SÖYLEŞİ

Geleceğin Türkiye'sinde İmam Hatip Okulları:
İmkanlar / Fırsatlar / Yeni Rekabet Alanları

Ahmet Yapıcı / İHAMER Başkanı (Moderatör)

Kıymetli Misafirler, hepimiz hoş geldiniz.

Bugün birlikte konuşacağımız konu başlığımız “Geleceğin Türkiye'sinde imam hatip okulları/ İmkanlar, Fırsatlar ve Yeni Rekabet Alanları” başlığını taşıyor. Sabah, Genel Başkanımız yeni dönem şiarı olarak “Nitelikli gelecek” temasını bizlerle paylaştı. Dolayısıyla bu kurultayımızda baktığımız taraf, yüzümüzü çevirdiğimiz yön, gelecek olacak. Nitelikli bir gelecek derken, imam hatip okullarımızın niceliğini konuşmak yerine artık niteliğini konuşalım. “Okullarımızın içeriğini nasıl doldurabiliriz, bu okullarımızda okuyan öğrencilerimize nasıl bir vizyon kazandırabiliriz?” bu konuyu konuşalım istiyoruz bu başlık altında. Kıymetli misafirlerimiz var bugün bu başlığı konuşacağımız. Din Öğretimi Genel Müdürümüz Sayın Dr. Ahmet İşleyen Hocamız, Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abdulkadir Macit Hocamız ve Milli Eğitim Bakanlığı Müşavirimiz Sayın Dr. Necdet Subaşı Hocam bugün bu ana başlık altında bizlerle fikirlerini paylaşacaklar. Ben ilk olarak sözü Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürümüz Sayın Ahmet İşleyen'e vermek istiyorum. Genel Müdürümüz, Din Öğretimi Genel Müdürü unvanıyla bizim kurultayımızın bugün ilk misafiri. İnşallah sonraki kurultaylarımızda da birlikte olmayı Allah nasip eder diye dua edelim. Hayırlı olsun dileklerimizi ileteli imam hatip okullarımız adına. Ben sözü Sayın Genel Müdürümüze vereceğim, “İmam hatip okullarımızın gelecek vizyonu nedir?” sorusuyla. Söz buyurun Sayın Genel Müdürüm.

Dr. Ahmet İşleyen
MEB Din Öğretimi Genel Müdürü

Çok teşekkür ederim. Kıymetli Hazirun, ben önce kendimi tanıtayım. Ahmet İşleyen. Çiçeği burnunda diyebiliriz. Yaklaşık bir ayda İbrahim Solmaz Abim “Mesuliyetin çok büyük” dedi.lendirildim. İbrahim Solmaz Abimin dediği gibi, mesuliyetin çok büyük, dedi. Hakikaten ağır bir yükümüz var. Ağır bir mesuliyetimiz var ve bunu en iyi sizler biliyorsunuz. Ben genel müdürlükle ilgili birkaç teknik konuyu sizinle paylaşmak üzere buradayım.

Öncelikle çok badireli bir şekilde bu noktaya geldik. Yani camia olarak geldik. ÖNDER olarak, imam hatipliler olarak buraya 28 Şubat’ları da görerek, en dibi görüp buralara kadar geldik. Arada bir 15 Temmuz gibi bir hadise yizniyle,Buna rağmen imam hatipliler, Allah’ın izniyle sizlerin desteğiyle kaldığı yerden devam ediyor. Bu konuda endişeye mahal yok diyorum.

Eğitimin bir süreç olduğunu hepimiz biliyoruz. Eğitim bir süreç, bugün yapılan pek çok faaliyetin karşılığını biz belki 2040’ta, 2050’de alacağız. Bugünden yarına, hemen her şeyin oldubitti olmayacağını buradaki camia, hepimiz biliyoruz. Bu yüzden imam hatiplerle ilgili konular açıldığında nicelik nitelik tartışması hep gündemimize geliyor ama kimine göre nicelik anlamında her yer imam hatip oldu. Çevremizdeki on okulun beşi, altısı imam hatip oldu kimine göre. Kimisine göre imam hatiplerimizin sayısı çok az ve çoğunluğumuza göre de imam hatiplerinin niteliği maalesef düşük. Böyle bütün konuşmaların içeriği özetle bu şekilde.

İmam hatip okullarının genel olarak toplumdaki algısı bir yana biz doğru bir adımla devam ettiğimizi düşünüyüyoruz, gereklerine bu çerçevede çağın ihtiyaçlarına gereklerine göre yetiştirdiğimizi düşünüyoruz. 21. yüzyıl becerilerini onlara kazandıracak her türlü faaliyeti yaptık, yapıyoruz, yapacağız inşallah. Bunları da ben az sonra sayısal verilerle, diğer verilerle yaptığımız faaliyetleri de inşallah sizlere birkaç örnekle göstermek istiyorum. Tabii bundan önce eğitimin belki

de çıktısı olarak nasıl bir insan modeli tasarlıyoruz, bunun üzerinde durmak gerekiyor. Ben bu göreve geldikten sonra şöyle bir yol çizdim. Bir danışma kurulu oluşturuyorum. Bu danışma kurulunda hem akademisyen hocalarımız olacak, hem sivil toplum kuruluşlarımız olacak, okul müdürlerimiz olacak, öğretmenlerimiz, öğrencilerimiz, velilerimiz olacak. İllere gittiğimiz ziyaretlerimizde özellikle böyle bir grupla tartışmak, görüşmek, fikir alışverişi yapmak istiyoruz. Ankara’dan ya da uzmanlarımızla yaptığımız bazı faaliyetlerin, yaptığımız çalışmaların karşılığını onlardan görmek istiyoruz. Bir anlamda izleme, değerlendirme kısmını hem evet uzaktan sayısal verilerle yapacağız. Çıktıları görmek istiyoruz ama canlı canlı da görmek adına illerimize gideceğiz ve burada dediğim gibi büyük bir grupla çalışmalarımızı yapacağız.

Göreve başlar başlamaz Kırşehir ilimize gittim, Kırşehirliyim bu arada ve orada Eğitime Destek Platformu ile geniş çaplı bir toplantı yaptık. İl Müftümüz, İl Müdürümüz ve diğer paydaşlarımızla birlikte oldukça verimli toplantı yaptık. Bunu Antep ve Maraş illerimizde de devam ettirdik. İnşallah danışma kurulumuzla şu ana kadar yaptığımız bütün faaliyetlerimizi masaya yatırmak istiyoruz. Bundan sonra yapacaklarımızı da bu danışma kurullarımız vasıtasıyla planlamak istiyoruz inşallah.

Başarıyla ilgili de şunu ifade edip ben sudan birkaç not okumak, sizlere anlatmak istiyorum. Başarıyı biz sadece akademik başarı olarak asla görmedik, görmüyoruz. Evet LGS’de, YKS’de çok büyük başarılar elde ettik. Pek çok ilimizde birinciler çıkarttık. Her yeni yıl daha fazla LGS ve YKS dereceleri elde ediyoruz. Ama biz sadece öğrencilerimizi bu açıdan yetiştirmek hiç istemedik. Sosyal ve kültürel faaliyetlerle onların özgüvenli bireyler olarak yetişmesini istiyoruz. Bu çerçevede pek çok faaliyet planladık. Biz aynı zamanda az önce söylediğim 21. yüzyıl becerileriyle donanmış, öğrenciler yetiştirmek istediğimiz için akademik başarının yanı sıra öğrencileri-

mizi bu alanlarda da yetiştirmek istiyoruz ve bu anlamda da pek çok faaliyet yaptık.

Müfredatla ilgili de bir hususu daha söylemiş olayım. Öğretim programları müfredatımızı da inşallah hem Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün görev alanları içerisinde olan din kültürü ve ahlak bilgisi dersini hem din, ahlak ve değerler alanı seçmeli derslerimiz var, temel dini bilgiler, peygamberimizin hayatı ve Kur’an-ı Kerim adında. Bu üç yeni derse, iki yeni ders daha eklendi. Eylül ayından itibaren “Kur’an’ın anlam dünyası ve klasik ahlak metinleri” adında iki yeni seçmeli dersimiz daha eklenmiş oldu. Bu dersler aracılığıyla da imam hatip okulları dışındaki öğrencilerimize ulaşmak istiyoruz. Özellikle gençliğimizin güncel dini ve fıkhi ya da itikadi ve fıkhi konularla ilgili kafalarında oluşan sorulara çözüm önerilerine değinmek istiyoruz. Bu anlamda yeni müfredatımızı da bu çerçevede geliştireceğiz inşallah. Çalışmalarımıza başladık diyebiliriz. Aynı zamanda bütün derslerdeki değerler eğitimiyle ilgili yeni bir inşallah konsept geliştiriyoruz. O derslerde biz milli ve manevi değerlerimizi, kültürümüzü, medeniyetimizi öğrencilerimize nasıl aktarabiliriz bunun inşallah çalışmalarına başladık. Bunları bir sene içerisinde bitirmeyi planlıyoruz.

Son olarak uluslararası imam hatip boyutunu da sizlerle paylaşmak isterim. Daha önce telif model olarak da sunulan uluslararası Anadolu imam hatip liselerimizin eğitim programlarını yani haftalık ders çizelgeleriyle birlikte adeta bir IB Program gibi, Bakalorya Program gibi uluslararası bir müfredata dönüştürme çalışmaları modelinin, diğer İslam ülkelerinde tanıtılması ve uygulanması sağlanmış olacak. sı ve okutulması da sağlanmış olacak. Pek çok heyet özellikle Türk Cumhuriyetlerinden gelen heyetler bu modeli çok benimsiyorlar, ülkelerinde uygulamak istiyorlar. Ama bunun belli ki bazı sorunları var. Biz bu sorunları da ortadan kaldırmayı düşünüyoruz.

Sayısal verilerle sizi fazla da yormak istemem ama kısaca geldiğimiz noktayı anlatmak adına imam hatip okullarımızın sayısı ortalama 5 bin 300 civarında, yani bin 700 lisemiz ve 3 bin 600 civarında ortaokulumuz var. Toplamda böyle bir sayımız var. Pansiyonlarımız da 945 tane pansiyonumuz var. Öğrencilerimiz 1 milyon 200 bin civarında öğrencimiz var. Öğretmen sayımız da burada özellikle din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen sayımız Türkiye genelinde 47 bin öğretmenimiz, meslek dersi öğretmenlerimiz de 10 bin civarında meslek dersi öğretmenimiz var. Toplamda da 96 bin öğretmenimiz var.

Proje ve program uygulayan okullarımız, buna bir yenisi daha geçen hafta itibarıyla eklenmiş oldu, çocuk gelişimi ve eğitimi adında bir program türü daha ihdas etmiş olduk. Böylece yeni dönemde önümüzdeki sene muhtemelen birkaç okulumuzda çocuk eğitimiyle ilgili yeni projemizi, programımızı uygulamış olacağız. Program çeşitliliğiyle ilgili pek çoğunuz malumunuz ama ben kısaca söylemek isterim. En fazla fen ve sosyal bilimler programı uygulayan okullarımız var. Sanat programı uygulayan okullarımız, hafız öğrencilerimizin eğitim gördüğü Anadolu imam hatip lisesi bunlar da birkaç yıldır uygulanıyor. Özellikle hafız öğrencilerimizin ortaokuldan sonra hafızlıklarını unutmaması ve pekiştirmesi adına ve ilahiyat fakültelerine de yönelmeleri açısından böyle bir program uygulanıyor.

Yabancı dille ilgili programımız on farklı dilde yabancı dil uygulayan proje, program okulumuz var. Dil projesi, hazırlık sınıfı uygulayan okullarımız var. Bu arada ortaokulda da yoğunlaştırılmış yabancı dil programı uygulayarak 600 civarı okulumuzda yoğunlaştırılmış yabancı dil programı uygulanıyor. Uluslararası imam hatibi söyledim. Şu anda 20 tane okulumuz var. Spor programı uygulayan okullar imam hatip ortaokullarında müstakil bünyede olanlar var ve örgün eğitimle birlikte hafızlık uygulayan projemiz var. Diyanet İşleri Başkanlığımızla çok etkin,

verimli bir şekilde yürüttüğümüz, artık sayıları 10 binleri bulan hafızımız var. Bunları da hafızlıklarını pekiştirmek adına, bir üst öğrenime yönlendirmek adına çalışmalarımız var. Onların haftalık ders çizelgeleriyle ilgili hafifletmek adına çalışmalarımız var. Burada okul planlamalarıyla ilgili biz gittiğimiz illerde şöyle söylüyoruz. Diyoruz ki arkadaşlar bir okul türünü yani buradaki program, proje uygulayan okullarımızı öyle bir planlayın ki mesela, yürüme mesafesinde aynı türden imam hatip okulu var, yürüme mesafesinde iki tane üç tane olmasın. Birisini bu program uygulayan okullarımıza çevirebiliriz. Spor programı uygulayabilir, sanat programı uygulayabilir. Bu şekilde dönüşümlerle okullarımızı daha verimli, kapasitemizi daha verimli kullanabiliriz diye düşünüyoruz.

Çalışma alanlarımız bizim özellikle bu yedi alana yoğunluk kazandı. Bunlar eğitim ortamları ve fiziki imkanlar, öğretmen ve eğitim yöneticileri alanı bu yeni dönemde Allah izin verirse en fazla yoğunluk olacak bölüm, bu alan olacak. Çünkü öğretmenle her şey oluyor. Çünkü dünyanın en iyi müfredatını yapsak ki biz yaptığımızı iddia ediyoruz hakikaten, böyle bir sürü katılımcıyla beraber hazırladığımız programlar var, müfredat var, onlarca yüzlerce akademisyenin emeği var, sivil toplum kuruluşlarımızın emeği var. Ama bu müfredatı uygulayan öğretmen, bu öğretmenin adanmışlığıyla, öğretmenin özverisiyle doğru orantılı bir şekilde bu müfredatın içeriği elbette önemli bunu az önce söyledim. Bunu güncel hale getireceğiz. En son 2017'de yapmıştık. Şimdi bunu tekrar güncelleme zamanı geldi ama bunu uygulayan öğretmen. Bu yüzden biz öğretmenlerimizi en güzel şekilde yetiştirmek adına hizmet içi eğitimleri zaten yapıyoruz ama bunu daha da sıklaştıracağız. Perşembe günüydü. Diyanet İşleri Başkanlığımızla bir fikir alışverişi yaptık. Öğretmenlerimize yapılacak yeni hizmet içi eğitimde onların müktesebatını da kullanmak istiyoruz, değerlendirmek istiyoruz. Yeni dönem öğretmen dönemi olacak diyebilirim. Çünkü nicelik- nitelik tartışmasında kavşak nokta-

sındaki kişi öğretmendir ve aramızda pek çok öğretmen var. Onlar beni çok iyi anlayacaktır diye düşünüyorum.

Yine bizim bir başka alanımız dediğim gibi akademik başarı alanı tek alan değil ama bu alanla birlikte öğrencilerimizi daha farklı fakültelere, üniversitelere yollayabiliyoruz ya da liselerimize geliyorlar. Dolayısıyla bu alanda bizim "Hedef LGS", "Hedef YKS" adında çok tutan, pek çok öğrencinin kursa ve benzer yere gitmeden okul içerisinde kalarak, az önce söylenmişti, prestijli pek çok üniversiteye gittiğini biliyorum. Bu projemizi de güçlendirerek devam edeceğiz.

Diğer bir alan öğrenci mesleki gelişim alanı, az önce söylemeyi unuttum, bu öğrenci mesleki gelişim alanıyla birlikte şunu söyleyeyim. Öğretmenlerimizin biz yeterliliğini belirledik. Hem din kültürü öğretmenlerimizin hem meslek dersi öğretmenlerimizin yeterliliklerini belirledik. Bir meslek dersi öğretmeni nasıl olmalı bilimsel anlamda, iletişimsel anlamda nasıl bir öğretmen olmalı gibi bunlara tek tek çalışıldı ve maalesef birkaç senedir atıl vaziyette 2016'dan sonra bir bakanlık politikası gereği alan alan değil, genel öğretmen yeterlilikleri çalışıldığı için geri planda kalmıştı. Biz bu hizmet içi eğitimlerimizi işte bu yeterlilikler bağlamında yeniden güncelleyeceğiz ve yeterliliklere göre de hizmet içi eğitimlerimizi inşallah şekillendirmiş olacağız. Aynı şeyi biz öğrenciler için de yaptık. Bir imam hatip okulunda okuyan öğrencinin hangi tür yeterliliklere sahip olması gerektiğini özellikle öğretim programlarından hareketle Diyanet İşleri Başkanlığının, çünkü bizim öğrencilerimiz neticede Diyanet İşleri Başkanlığında da istihdam edilebiliyor, bunlarla ortak bir çalışma yaparak öğrenci mesleki yeterliliklerini de belirledik.

Bu alanda yine sahadan gelen bir eleştiriyi de cevaplamış olayım. Meslek derslerinin fazla önemsenmediğiyle ilgili bir şikâyet geliyor. Doğrudur. Bu genel müdürlüğün ya da bakanlığın istediği bir şey değil. Öğretmenle-

rimize buradan tekrar bu vesileyle duyurmuş olalım. Biz her bir meslek dersinin kendi saatinde işlenmesini ve tamamen o müfredatın bitirilmesini istiyoruz. Örneğin, İslam kültür medeniyeti gibi bir dersi 11. sınıfta öğrencilerimizin, 12. sınıfta öğrencilerimizin görmesini çok istiyoruz. Kelam dersinin, meslek dersinin 12. sınıfta öğrencilerimize okutulmasını istiyoruz elbette. Bu yüzden biz bundan iki yıl önce, ben daha önce din öğretiminde uzunca sayılabilecek bir süre daire başkanlığı da yaptım, meslek derslerine dikkat çekmek adına ortak bir sınav da yapmıştık. Belki bu ve benzeri tedbirlerle meslek derslerimizin yeterince benimsenmesini ya da bu derslerin işlenmesini sağlamış olacağız.

Değerler eğitimi, bilim, sanat, spor, sosyal, kültürel etkinlikler alanı bununla ilgili kısaca değinmiştim. Çevre ve paydaşlarla iş birliği alanı genel müdürlüğümüz, az önce de söyledim, bugüne kadar hep böyleydi. Sivil toplum kuruluşlarıyla hep iç içeydi. ÖNDER'le, sizlerle zaten hep birlikte hareket ediyoruz. Bu dönemde de inşallah bunu geliştireceğiz, genişleteceğiz ve bu paydaşlarla iş birliğine devam etmiş olacağız.

İzleme ve değerlendirme alanı, sabahki oturumda da çok güçlü bir şekilde vurgulandı. Hakikaten en önemli unsurlardan birisi burası. Çünkü yaptık bir sürü sosyal etkinlik yaptık bir sürü eğitim öğretim programı geliştirdik, müfredat yaptık, yeterlilikleri belirledik, hizmet içi eğitimler yaptık fakat bunun karşılığı ne oldu bunu görmemiz gerekiyor. Evet, bu hiç yapılmamış değil ama bunu daha etkin yaptığımız izleme değerlendirme sonuçlarını da eğitim politikaları şeklinde dönüştürmek istiyoruz inşallah. Buraya daha fazla odaklanmış olacağız.

Bizim vizyon belgemiz var, bu yayınlandı. Bu vizyon belgesi ışığında öğrencilerimizi yetiştirmeye çalışıyoruz. Özellikle medeniyetimizin değerlerini koruyan, yabancı dil becerisi ve teknolojiyi kullanabilen öğrencilerimizi yetiştirmek istiyoruz. Okullarımızı da bulun-

duğu bölgelerin lider okulları, önder okulları, örnek okulları yapmak istiyoruz. Pek çok ilde hepimiz şahitsinizdir, proje ve program uygulamadığı halde bir imam hatip ortaokulu biliyorum ki sınavla alıyor. Öyle bir ismi çıkmış, ismi de boşa çıkmamış. İl birincileri ortaya çıkartıyor ve adanmış bir müdürü var, adanmış eğitim kadrosu var. Dolayısıyla okulu müdürleriyle, eğitim kadrosuyla birlikte düşündüğümüzde her bir okulumuzu bulunduğu ilçede, ilde örnek okullar yapmak gibi bir hedefimiz var inşallah. Bu arada öğrencilerimizle biz perşembe günü TEKNOFEST Ankara'daydık. Yani alandaki en teknolojik standın imam hatip okullarına ait olduğunu söyleyebilirim buradan. Yani kendi okulumuz diye demiyorum ama hakikaten öyleydi. Bu alanda da biz TUBİTAK, TEKNOFEST gibi alanlarda hem öğrencilerimizi hem öğretmenlerimizi yetiştiriyoruz. "Hisar" projemiz ile robotik kodlamayı, "Feyza" projemiz ile yapay zekâ uygulamalarını öğretmenlerimize anlatıyoruz. Öğretmenlerimiz vesilesiyle de tabii ki hedefimiz, öğrencilerimize bu bilgileri aktarmak. Her geçen yıl birinciliklerimiz, derecelerimiz de bu alanda da artıyor. Çok şükür İmam hatip okullarımız hem akademik anlamda hem sosyal, kültürel anlamda hem teknoloji kullanma becerisi anlamında çok iyi bir konumda. Meslek dersleriyle ilgili, mesleki gelişimle ilgili de inşallah daha da iyi yerlere gelecek. Hafızlıkla ilgili projelerimiz, ilahiyat odaklı projelerimizle inşallah daha da iyi noktaya gelmiş olacak.

Belki de üzerinde duracağımız en önemli konulardan birisi bu olacak. İmam hatip ortaokuluna ve liselerine gelen öğrencilerimiz özellikle liseye gelen öğrencilerimizin pek çoğu imam hatip ortaokulundan değil, düz diye tabir ettiğimiz diğer okullardan geliyor. Dolayısıyla lise 1 dediğimiz 9. sınıfta onlara yönelik bir uyum programı da yapmak istiyoruz. Telafi programı da yapmak istiyoruz.

Kamuoyunda da sıkça tartışılan bir konu bu değerler eğitimiyle ilgili hem imam hatip okullarımızda hem diğer ortaokul ve liseler-

de uygulanan "Çevreme duyarlıyım, değerlerime sahip çıkıyorum" ama kısa adı "ÇEDES" olan oldukça sahada karşılığı olan bir projemiz var. Bazı illerdeki bir ya da iki yanlış örnek yüzünden okullar, imam hatipler ya da topyekün Milli Eğitim, imamlara teslim gibi bazı karalama haberleri duyuyoruz. Oysa bu proje Gençlik ve Spor Bakanlığımızın, Milli Eğitim Bakanlığımızın, Aile Bakanlığının ve Diyanet İşleri Başkanlığının ortak bir projesidir. Öğrencilerimize müfredatlarda ortak olarak belirlenen 10 kök değeri benimsemeleri ve bunu yaşayarak öğrenmeleri hedeflenmiş. Gençlik Spor Bakanlığının tesislerinden istifade ediliyor. Diyanet İşleri Başkanlığımızın müktesebatından istifade ediliyor ve çeşitli sosyal, kültürel etkinliklerle öğrencilere bunların kazandırılması hedefleniyor. Bu konuda da aleyhte çok fazla dedikodu veya gazetelerde haberler var. Bunlara itibar etmeyiniz Değerli Hazirun.

"Erdem", "Evliya Çelebi" gibi öğrencilerimizi yurt içerisinde diğer okulları tanımaları, diğer bölgeleri tanımalarına yönelik faaliyetlerimiz var. Özellikle "Erdem" projemizle biz dezavantajlı olarak kabul edilen bazı okullarımızı diğer okullarımızla bir araya getiriyor ve öğrencilerimizin karşılıklı istişare, deneyim, tecrübelerini paylaşmalarını sağlamış oluyoruz. "Evliya Çelebi" yurt içi idi. Malumunuz Erasmus projesiyle ile de artık öğrencilerimizin yurt dışında bazı ülkelere gitmelerini sağlamış oluyoruz.

Ben tüm haziruna teşekkür ediyorum. Benden önceki Genel Müdürümüz Mehmet Nezir Gül Bey'e şimdiki Bakan Yardımcımız Nazif Yılmaz Bey'e, o dönemde beraber çalıştığımız genel müdürümüzü, onlara çok teşekkür ediyorum. Katkılarınız için de herkese, haziruna teşekkür ediyorum. Allah'a emanet olun.

Kıymetli misafirler, ben şimdi sözü Abdulkadir Hocama vereceğim ama öncesinde kısa birkaç şeyi ifade etmek istiyorum.

İmam hatip okullarımız, biliyorsunuz, 1951 yılında, o dönemin sosyal şartlarında din hizmetleri ihtiyacını karşılamak üzere merhum Celal Hoca ve arkasındaki birçok gönül insanının fedakarlığıyla Doğu'yu bilen, Batı'yı bilen aydın ama bağnaz olmayan din adamı yetiştirme gibi bir hedef, bir gaye ile ihtiyaçtan dolayı ortaya çıkmıştı. 1954 yılına gelindiğinde bu okulların lise kısımları açıldı. 1973'lere kadar bu okullardan mezun olanlar toplumda imam, müezzin, vaiz, Kur'an kursu hocası gibi din hizmetleri sınıfına yönelik istihdam alanına sahip oldular. Ve diğer fakültelere gitmeleri imkânı yok. İmam hatip okuluydu bunlar çünkü. 73'deki yasal değişikliklerle bunların hepsi lise olarak üniversiteye ilahiyat dışı alanlara da gitme hakkı elde ettiler yani hedef biraz daha genişlemiş oldu. 90'lara geldiğimizde yurt dışındaki gurbetçilerin çocukları düşünülerek Beykoz'da Kartal İmam Hatip'in ilk çekirdeği yabancı dille imam hatip lisesi açıldı. Biraz daha kapsam genişledi.

2000'lere geldiğimizde 2010'larda bir ihtiyaçtan kaynaklı olarak uluslararası imam hatipler bizim hayatımıza girdi, Kayseri Mustafa Germirli'den başlayarak. Dolayısıyla bakın yurt dışında biraz daha dışarıya açıldı imam hatip vizyonu kapsamı. 2012'de ortaokullar bu kapsama tekrar dahil oldu. 2014'ten sonra da az önce Genel Müdürümüzün ifade ettiği birçok farklı program başlığıyla bugün on farklı dilde eğitim veren teknolojiden spora, sanattan dil eğitimine varıncaya kadar birçok farklı program başlığında imam hatip okullarımız öğrenci yetiştiriyor. Ve her farklı üniversite bölümüne öğrenci gönderiyor.

Dolayısıyla bakın 51'den 2023'e gelinceye kadar sürekli böyle genişleyen bir

Ahmet Yapıcı
İHAMER Başkanı (Moderatör)

kapsam ve bir vizyon var. Buradan yola çıkarak ben Abdulkadir Hocama “İmam hatip okulları köklü bir geleneğe sahip hem değer olarak hem ilmi bir miras olarak imam hatip okulları gelenekten geleceğe ne der, ne demelidir?” diye hocam sorarak sözü size bırakmış olayım buyurun.

Anadolu'muzun çok aziz şehirlerinden bu program için buraya gelen imam hatip davasının gerek dernek yöneticileri gerek öğretmenleri gerek öğrencileriyle bir arada olmaktan dolayı büyük bir memnuniyet duyduğumu sözlerimin başında ifade etmek istiyorum. Bu programımızın hayırlara vesile olmasını da Rabb'imden temenni ediyorum. Aynı zamanda böyle bir atmosferde bir arada bizi bulduğumuz için Rabb'imize hamd, Peygamber Aleyhissalatu Vesselam Efendimize salat ve selam getirmiş oluyorum.

Ben konuşmamı Ahmet Hocamın da ifade ettiği doğrultuda iki ana bölüm halinde sizlerle paylaşmak istiyorum. Birincisi 21. yüzyıl Türkiye Müslümanları olarak nerede duruyoruz, imam hatip mücadelesini verirken bu imam hatip mücadelesinin hangi eşiğini taşıyoruz? Mikro anlamda aslında imam hatip genel, makro anlamda Müslümanlar olarak dünya üzerinde özelde Türkiye Müslümanları olarak eğitim faaliyetleri itibarıyla tarihin neresinde duruyoruz? İkinci bölüm itibarıyla da de bulunduğumuz noktadan geleceğe yönelik sabah Başkan Bey'in de ifade ettiği doğrultuda nitelikli bir gelecek dediğimizde imam hatip okullarımızla ilgili gelecek vizyonumuzun ne olması gerektiğiyle ilgili beş noktaya temas etmeye gayret göstereceğim.

Öncelikle bu anlamda arka plana dair üç hususu vurgulayarak sözlerime başlamak istiyorum. Bir toplumun tam bağımsızlığını sağlayan üç temel nokta; siyasi bağımsızlıktır, iktisadi bağımsızlıktır ve ilmi/fikri bağımsızlıktır. Bu üç saç ayak üzerine bağımsızlığını temin eden toplumlar, kendilerini bağımsız olarak ifade edebilirler. Bu üç bağımsızlığın da aslında merkezinde ilmi ve fikri bağımsızlık bulunur. Bir toplum ilmi ve fikri bağımsızlığını sağlayan bir noktada ise aslında siyasi ve iktisadi bağımsızlığını bunun üzerine inşa ettiğinde o bağımsızlığını sağlamış

Doç. Dr. Abdulkadir Macit
Kocaeli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

olur diyebiliriz. Bu anlamda Hz. Peygamberden itibaren Müslümanlar siyasal bağımsızlığını, iktisadi bağımsızlığını, ilmi bağımsızlığını sağlama noktasında bir mücadele içinde olmuşlardır. Bu noktadan hareketle Peygamber Efendimizden daha bir asır geçmeden Mekke'nin fethi, Arap coğrafyasının hakimiyeti, Peygamber Efendimiz dönemin 3 milyon kilometrekareye olan fetih, Peygamber Efendimizin vefatından bir asır geçmeden beş kat oranında bir alana genişletilecek ve Endülüs coğrafyasından Çin sınırlarına, Hint Alt Kıtasından Anadolu içlerine kadar daha bir asır geçmeden Müslümanlar siyasal bağımsızlığını sağlama noktasında bir mücadele ortaya koymuş olacaktırlar. Ve bu mücadele aslında dünya üzerindeki büyük iktidarları, siyasal sistemleri Sasanî, Doğu Roma, Bizans gibi siyasal sistemleri ortadan kaldıran bir neticeyi elde edecek ve Müslümanlar dünyanın siyasal merkezi haline gelmiş olacaktırlar.

İktisadi anlamda bu hakimiyet coğrafyası aynı zamanda dünya ekonomik sisteminin de merkezidir. İpek Yolu, Baharat Yolu dediğimiz. Müslümanlar aynı zamanda buradaki iktisadi sistemi de yönetmeyi başaracaklar ve iktisadi iktisadi bağımsızlıklarını sürdürme noktasında da büyük bir güç elde etmiş olacaktırlar. Ancak bu siyasal ve iktisadi bağımsızlığın temelindeki ilmi bağımsızlığı ise biz Hz. Peygamberin tebliğiyle başlayan süreci dikkate aldığımızda Mekke'deki Daru'l Erkam'dan, Medine'deki Suffa tecrübesine, Suffa tecrübesinden hareketle daha sonra mekteplere ve İslam alimlerinin ilmi çalışmalarını çerçevesindeki çizgiyi takip ettiğimizde tam bağımsızlığın sağlanması hususunda gerek kurumlar gerek Müslüman alimler, Müslümanların ilmi bağımsızlığını sağlayan bir noktada görev üstlenmiş durumdadırlar.

Biz İslam tarihinde iki büyük işgalle yüzleştik Müslümanlar olarak. Birincisi

Haçlı ve Moğol seferleriydi. Bu hadiseler Müslümanlardaki siyasal bağımsızlığı, iktisadi bağımsızlığı elden kaybettirecek noktaya düşürdü. Aynı zamanda ilmi bağımsızlığını da etkileyen noktada yer aldı. Ancak özellikle Müslümanlar yine siyasal bağımsızlığını, iktisadi bağımsızlığını da, ilmi bağımsızlığını da sağlama noktasında özellikle Haçlı ve Moğollarla yüzleşmek siyasal bağımsızlığı doğuracak ve Selçuklu, Osmanlı bir taraftan Babürlü, Timurlu gibi imparatorluklarla Müslümanlar aslında yaşadıkları siyasal krizden yeniden çıkıp siyasal bağımsızlıklarını elde ettiği bir tarihsel süreci yaşayacaktır. Aynı anlamda iktisadi bağımsızlıklarını da yeniden temin edeceklerdir.

İlmi bağımsızlıklarını ise medreselerle teşkil edeceklerdir. Müslümanlar o Haçlı, Moğol'dan çıkarıp ilmi anlamda bağımsızlığa götüren siyasal ve iktisadi bir vizyon da ortaya çizen müesses nizam, Nizamiye Medreseleri olarak başlayacaktır. Bu anlamda Selçuklular, Osmanlılar, Timurlular, Babürlüler gibi İslam imparatorlukları Haçlı, Moğol badiresinden yeniden ilmi bağımsızlığını sağlayan bir süreci yürütecektir. Nitekim Bağdat'tan Bursa, İstanbul'a Semerkant Taşkent'ten Şam'a, Kayrevan'a kadar Müslümanlar arasındaki o ilmi irtibatı medreseler sağlayarak Haçlı, Moğol istilasının, krizinin aşılmasında önemli bir fonksiyon ifa etmiş olacaktırlar. Bu anlamda hem Hz. Peygamberden itibaren gelen o ilmi geleneğini, o düşünce geleneğini örgütlü bir hale getirmiş olacaklar. Aynı zamanda da farklı mekanlarda veya alimler tarafından sürdürülen akli ve nakli ilimler hususundaki çalışmaları tek bir merkez halinde toplayarak bilginin organizasyonunu gerçekleştirecekler ki on birinci asırdan yirminci asra kadar sadece Müslüman toplumları için değil, aynı zamanda aslında İslam toplumu dışındaki batı toplumları da başta olmak üzere ilmi üretimin merkezi haline gelmiş olacaktırlar.

Müslümanların yaşadığı ikinci siyasal işgal ve kriz 19. yüzyılda tavan yapacaktır. Avrupa ile olan karşılaşmadığımız nokta burada bu karşılaşmada 19. yüzyılda Müslümanlar siyasal bağımsızlığını, iktisadi bağımsızlığını ve ilmi bağımsızlığını kaybeden zafiyete uğratan bir noktaya gelmiş olacaktırlar. Siyasal anlamda baktığımızda Haçlı, Moğol'dan sonra kurulan üç büyük imparatorluğun başkentleri işgal edilecek. 1918'e geldiğimizde işgal edilmemiş bir karış İslam toprağının olmadığı bir tarihsel süreci Müslümanların karşısında yer almış olacaktırlar. İktisadi bağımsızlığını kayıp dediğimiz nokta dünya üzerindeki en önemli ticaret hareketliliğinin merkezlerini Müslüman dünya üzerinde olan gerek yer altı kaynaklarının gerek mekanlarının işgali, sömürgeleştirilmesi dediğimiz nokta bu durum Osmanlı coğrafyasından Malay dünyasına, Orta Asya'dan Afrika'nın ucuna kadar bütün İslam dünyasını etkileyen bir noktada yer almış olacaktır.

Üçüncü olarak Müslümanların bu dönemde yitirdiği, yitim ile yüz yüze geldiği önemli nokta ilmi bağımsızlığını yitirmeyle ilgili olan aşama olarak karşımıza çıkacaktır. Bu durum Müslümanlarda siyasal ve iktisadi bağımsızlığın kaybı ilmi anlamda da bir çöküntü, batı düşüncesi, batı bilgi üretimi karşısında bir özgüven kaybını, bir özgüven eksikliğini beraberinde getiren bir noktayı oluşturacaktır. Osmanlı, Türkiye modernleşmesini fizik, bilim anlayışındaki dönüşümleri, Müslümanların o en son medreseler üzerinden gelen ilmi düşüncelerden modern eğitim sistemlerine geçişleri takip ettiğimizi bunun yansımalarını çok güçlü bir şekilde görmüş olabiliriz. Dolayısıyla 19. yüzyıl; Müslümanların siyasal, iktisadi ve fikri dibe vurularının aslında işgallerinin bir taraftan olduğu dönem iken bir taraftan da bu işgaller karşısında yeniden siyasal bağımsızlığını sağlamaya yönelik, özellikle 20. yüzyıldaki Müslüman toplumla-

rın bağımsızlığını elde etme noktasındaki mücadelelerine baktığımızda gerekse de iktisadi bağımsızlığını kazanma noktasındaki mücadelelerine baktığımızda 19. ve 20. yüzyıl Müslümanların aynı zamanda işgali yaşamakla beraber bir arayış içine girdikleri dönemdir. İçine düştükleri krizi aşma, içine düştükleri bu bağımsızlık yetiminden yeniden bağımsızlığını elde etme noktasında bir mücadele ile geçtiğini görmüş olacağız.

İmam hatipler aslında tam da Türkiye Müslümanlarının siyasal anlamdaki milli mücadeleyle elde etmek istedikleri o siyasal bağımsızlığa yönelik adımları, iktisadi anlamda yeniden Türkiye'nin modernleşme adımlarıyla da beraber bir ekonomik anlamda güç olmasına yönelik çabalarının yanında imam hatipler Türkiye'de aslında ilmi bağımsızlık vizyonu çerçevesinde Türkiye Müslümanlarının o 20. yüzyıldaki yaşanan daralmayı daha modern düşüncenin rasyonalizmin, pozitivizmin, ilerlemeciliğin, darvinizmin, hümanizmanın etkisiyle oluşturulan eğitim sistemlerinin, eğitim kurumlarının aşılması o daralmayı aşip yeniden kendi düşünce gelenekleriyle bağ kurarak hem o İslam düşünce geleneğiyle meczolan ama aynı zamanda modern anlamdaki düşünce, üretim, bilgi sistemleriyle bir araya getirerek bir model sunma noktasında Türkiye'deki imam hatip uygulaması ilmi bağımsızlığın en önemli aslında çabası olarak karşımıza çıktığını görebiliriz.

Bu anlamda Türkiye modernleşmesinin en konsantre özelliği ve model olma iddiasını taşıyan hareket imam hatiplerdir. Bu yönüyle baktığımızda aslında imam hatipler bir prototiptir. Türkiye Müslümanlarının 19. ve 20. yüzyılda yaşadıkları daralmadan çıkıp yeniden bağımsızlığını sağlama noktasındaki mücadelesi çerçevesinde. Bu yönüyle baktığımızda aslında başarısı da başarısızlığı da katkısı da Türkiye eğitim sistemine katmış olduğu

katma değeri de Türkiye Müslümanlarının hikayesini teşkil eder. Türkiye Müslümanlarının hikayesini bir taraftan oluşturur. Bu yönüyle tarihi arka plan itibarıyla sunmuş olduğum ve Ahmet Hocamın biraz önce bahsettiği gibi, 1950’lerde başlatılan hareketin 2023’te eriştiği noktayı dikkate aldığımızda fevkalade bir noktaya giden bir hareket olduğunu dikkatlerden kaçırmamak gerekir. Bir taraftan da 2018’li yıllarda proje imam hatiplerle ilgili çalışmalar da başladığında imam hatiplerin ne demek olduğuyla ilgili bir yazı kaleme almaya gayret göstermişim. Orada şöyle bir cümleler kurmuşum. Müsaa-denizle onu ifade edip tekliflerimi zikretmek istiyorum. Bunu da merhum Erbakan Hocamızın Milli Görüşü tarif ederken o meşhur, çok heyecanlı bir konuşması vardı oradan mülhem imam hatiplerle ilgili ifade etmeye çabalamışım.

“Herhangi bir kimse Medine’nin ilk öğretmeni Uhud şehidi Mus’ab bin Umeyr’in yetiştiği Darül Erkam’ı bilmeden, Rasulallah’ın mescidinde sadece ibadet ve ilimle meşgul olan Ebu Hureyre’nin yetiştiği Ehli Suffa’yı tanımadan, kütta-plarda Kur’an sedasını ruhuna nakşetmeden, Beytül Hikme’de kendi değerleri üzerine basarak diğer toplumların kaynaklarından istifade edecek teşebbüse gitmeden, Nizamiye Medreselerinde Nizamülmülk, İmam Gazali olup Şii, Batını, Dai propagandislerle kalem savaşına girmeden Fatimilerin düşüşünden sonra Eyyübilerin kurduğu Sünni eğitim merkezlerinde ilmiyle amel, ümmet düşüncesine sahip, Kudüs sevdalı, düşen İslam bayrağının tekrar kaldırılması uykularına yatan Nurettin Zengi, Selahattin Eyyubi gibi dertlenmeden, bir insan çocuklarını şerden sakındırmak ve hayra sevk etmek niyetiyle kurulan sıbyan mekteplerinin amin alayında eğitime ilk adımını atan çocuğun sevincine ortak olmadan Fatih medreselerinde Fahrettin Razi Havisinin, İbni Sina’nın kanunun muhtevasını öğrenme-

den, Sahnı Seman Medreselerinde ruhlardaki ilhamın coşması ve imanların gürül gürül akması neticesinde kaleme yürüyen, sevda mürekkebinden ismi Celal ve Efen-dimizin isminin yazıldığı ebru sanatının inceliklerine vakıf olmadan, Süleymaniye Medreselerinde Ebussuud Efendinin, Zembilli Ali Efendilerin dividindeki mürekkep kokusunu hissetmeden, Kufe’den, Basra’dan, Bağdat’tan, Semerkant’tan, Mısır’dan, İstanbul’dan dünyaya yayılan İslam İlim, kültür ve sanat eserlerini Müslümanların çalışmalarından takip etmeden, Biruni, İbni Haldun, Ali Kuşçu, Ulubey, İmam Gazali daha ismini söylemeye vaktin el vermediği alimlerimizin ilminin şahlanışını yaşamadan imam hatibin ne olduğunu anlayamaz.” şeklinde cümleler kaleme almış devamında Celal Hocaların, Ahmet Muhtar Çınar Hocaların o dönemin imam hatiplerle beraber İlim Yayma öncülerinin Hayrettin Karaman Hocaların Türkiye’deki imam hatiplerle ilgili çalışmalarının bir taraftan o tarihsel süreçteki bütünlüğü kavranmadan anlaşılmayacağına dair bir noktayı da bugün bu vesileyle yeniden hatırlamış olmak niyetiyle cümleleri okumuş oldum.

Bu vakit itibarıyla birkaç esas zikredip beş noktada geleceğin Türkiye’sinde imam hatipleri nereye doğru taşımak gerektiğiyle ilgili noktalara da temas ederek sözlerime son vermeyi arzu ediyorum.

Öncelikle Rabbimiz kendisini ifade buyururken “Bizim hiçbir anımız olmasın ki yaratma halinde olmayalım”. Sürekli bir yaratma halinde olan, bir aslında eylem halinde olan noktada olduğunu ve Müslümanların da bu anlamda sürekli bir eylem halinde olması gerektiğini ayeti kerimde bismillah festeizü billah (Feizâ ferağ-te fensab)” bir iş bittiğinde durmadan, duraksamadan hemen sonrakine doğru geçme düsturu gereği gelinen noktayı yeterli görmeden daha yüksek hedefler doğrultusunda çalışmak düsturu nokta-

sında bugün bizlerin, bu heyetin aslında beş noktadaki vizyon doğrultusundaki çalışmalarımızı sürdürmemiz gerektiğini ifade etmiş olabilirim. Hz. Peygamberin İslam’ı o siyasi, iktisadi, ilmi bağımsızlık noktasındaki mücadelesinde yerel, bölgesel ve küresel vizyonla bunu gerçekleştirdiğini ifade edebiliriz.

Hz. Peygamber İslam ile beraber alemlere rahmet gönderilmiştir. Ancak yerelde yaşamaktadır. Yerelin dinamikleri, yerelin şartları, kısıtları, imkanları ancak hedef küresel olduğu halde aşama aşama Peygamber Efendimiz İslam’ı yerelden bölgele, bölgeselden küresele doğru taşıyan bir noktada İslam tebliğini ortaya koymuş durumdadır. Bizim de bugün geleceğin Türkiye’sini imam hatiplerini inşa etme noktasında yerelin yani ülkemizin dinamiklerini, kısıtlarını, şartlarını dikkate alan ama aslında küresele doğru iddiası olan, küreseli hedefleyen yerelin dinamiğini bölgele doğru taşıyıp bölgeselden küresel noktaya doğru taşıyan bir strateji ortaya koymak gerektiğini dikkate alarak imam hatiplerin kuruluş gayesinin yerelden bölgele ve küresele doğru bir vizyonla modellenmesi noktasında beş noktayı sizlere kısaca ifade etmek istiyorum.

Bugün imam hatipler, geride bıraktığı neredeyse 70 seneyi aşan tarihi itibarıyla, bir model kurum olma yönüyle hamdolsun iyi bir noktaya doğru yürüyüşünü devam ettirmektedir. Ancak Türk eğitim sisteminde daha güçlü bir konum elde etmesi noktasında bir planlamamızın olması gerektiğini birinci olarak söyleyebiliriz. Bu gerek sayısal noktada, bu gerek nitelik- nicelik noktalarında söylemiş olmakla beraber.

İkincisi, benim daha ilmi bağımsızlık noktasına dayanarak söylemek isteyeceğim husus imam hatiplerinin gerek müfredat olarak gerekse de ruhunun yani

kuruluş gayesinin ve hedeflerinin tüm eğitim sistemine yaygınlaştıracak bir şekilde aslında bir vizyonu taşıyan bir çaba içinde olmak gerektiğini söyleyebiliriz. Çünkü İslam’ın ilmi bağımsızlık vizyonunda eğitim öğretim faaliyetleri sadece dünyevi ilimlerin öğretileceği bir noktada yer almamış, ahlaki ve vicdani değerlerin de verilmesi noktasında kendisini şekillendirmiştir. Bu durum sözlerimizin arasında ifade ettiğimiz Suffa’dan medreselere kadar ve medreseler boyunca devam eden bütün tarihi arka planda kendisini çok güçlü bir şekilde hissettirmiş durumdadır. Hem inanç, ibadet, ahlak bilgilerinin ama aynı zamanda dünyevi ilimlerle ilgili olan boyutu mezedildiği bir eğitim sisteminin aslında imam hatip 20. yüzyıl Türkiye Müslümanlarının bunu elde etme, bunu sağlama noktasında ortaya koyduğu bir durumdur. Dolayısıyla, bunu sadece teorik ve pratik anlamda değil bir model olarak Türkiye eğitim sisteminin o imam hatip ruhunun yansıtılacağı noktada bir vizyonunun olması gerektiğini ifade etmiş olmak istiyorum.

Üçüncü olarak, bugün Türkiye’de hem bir model okullar olma hem tüm eğitim sistemine bunun ruhunun taşınması ile beraber bölgesel anlamda imam hatiplerin bir model olması noktasında bu hazirunun ve Türkiye Müslümanlarının bir hedefinin olması gerektiğini zikretmiş olabiliriz. Yani İslam ülkelerinde de uygulanabilirliğinin sağlayacağı noktada İslam ülkelerinde de bu tür modellerle imam hatip modellerinin karşılaştırmalı bir şekilde dikkate alındığı, geliştirildiği bir boyutu elde etmek bu aslında medreselerin 11. asırdan neredeyse 20. asra kadar sağladığı Delhi’deki İslam alimiyle Anadolu’daki bir alimin aynı ilimler, aynı vizyon, aynı hedef doğrultusunda meselelere bakabilmesini sağlayacak, bilgilerin hareketliliğini temin edecek bir noktaya doğru taşıyan bir boyutu teşkil etmiş olacaktır.

Dördüncü olarak, bu bölgesel vizyonu aslında bir küresel vizyon doğrultusunda tüm insanlığın meselelerini çözebilmeye yönelik bir model olarak teşkil eden zira İslam aslında bahsettiğimiz süreç itibarıyla 7'nci asırdan 18'inci, 19'uncu asra kadar sadece Müslümanların değil tüm insanların meselelerine çözüm üretecek bir bilgi üretimi, bir teklif sürecini yürütmüş durumdadır. 21. yüzyıl Müslümanlarından tarih sadece Türkiye veya İslam dünyası için değil insanlık için de modernizmle beraber daralan, krize düşen hususların aşılmasını beklemektedir. Bu anlamda imam hatiplerin bunun bir modeli olması noktasında ülkemizden bölgele ve küresele doğru taşıyan bir vizyonunun oluşturulması gerektiğini söylemiş olmak arzu ediyorum. Dolayısıyla burada gerek ÖNDER bünyesinde kurulan imam hatipler araştırma merkezinin aslında motor bir vazife üstlenerek Türkiye'deki bütün bu noktada faaliyet yürüten ilmi, sivil üniversiteler kurumları da bir taraftan dikkate alarak bir model oluşturma noktasında bir çabasının olması gerektiğini söyleyebilirim.

Son olarak imam hatip öğrencilerinin vizyonunu ve hedefini nasıl ki Hz. Peygamber o Medine'nin daralan gerek Mekkeliler gerek etraftaki kabileler gerek küresel anlamda Bizans'ın, Sasani'nin tehditleri olmasına rağmen Sasani ve Bizans'ı hedef göstererek aslında onlara sorumluluğu yükleyerek bir vizyon çizdi. Ve bu vizyon aslında Peygamber'in vefatından daha bir asır geçmeden tecelli ettiyse bugün bizim öğrencilerimize gerek idareci olarak gerek öğretmenler olarak, akademisyenler olarak, sivil toplum kuruluşları olarak bu vizyonu aşılıyarak imam hatiplerin ülkemizden bölgele ve küresele taşıyan bir vizyon içerisinde yetiştirilmelerini ve onlara bu hedefi göstererek onlara bu sorumlulukları yükleyerek bu maksatla onların önünü açarak bir hassasiyet yürütmek gerektiğini ifade etmiş olabilirim.

İnşallah bu vizyonla yetişen gençlerimiz 19. ve 20. yüzyıldaki daralan süreci 21'inci, 22'inci ve gelecek asırlarda Cenabı Allah'ın takdir ettiği kadar dünya hayatında inşallah nasıl ki Haçlı, Moğol'dan çıkışı biz Selçuklu, Osmanlı olarak tarihsel süreçte yaşadysak 19, 20. yüzyıldaki daralmayı da inşallah imam hatip nesli buradaki ruh, buradaki ruhun eğitim sistemine yansımalarıyla yeniden bu asır ve önümüzdeki asırlarda biz görmesek bile inşallah nesillerimizin görmesini mümkün hale getirmek durumundayız. Dolayısıyla tarih 20. yüzyılda buradaki Müslümanlara bu daralmadan Müslümanları ilmi bağımsızlık noktasındaki çıkış için ciddi bir sorumluluk yüklediğinin aslında burada birbirimize bu sorumlulukları hatırlattığımızın, bu sorumlulukları paylaştığımızın bir meclisini hep beraber soluyoruz. Rabb'im bize bu vesileyle tarihsel süreçte bu vizyonu taşımayı, bu vizyon doğrultusunda misyon üstlenmeyi ve bunun neferi olmayı nasip etsin.

Ahmet Yapıcı
İHAMER Başkanı (Moderatör)

Teşekkürler Abdulkadir Hocam. İmam hatipleri ilmi ve fikri bağımsızlığın bir kalesi imam hatip vizyonunu yerelden bölgesele, bölgeselden de küresele taşıma gibi bir içeriğe kavuşturma sorumluluğunu bize hatırlatmış oldu. Bu kurultaydan da herhalde bu ödev bize düşüyor. Teşekkür ederiz. Allah razı olsun. Son sözümü zü Necdet Subaşı Hocamıza vereceğim. Bugün imam hatiplerin geleceğini, vizyonunu konuştuk. Ahmet İşleyen Hocam da, Abdulkadir Hocam da bu çerçevede bir ufuk çizdiler. İmam hatipler kurulduğu günden bugüne sahip olduğu vizyonla bugün dar bir gömlek mi yoksa bol gelen bir gömlek mi bu topluma, bu vizyon çerçevesinde imam hatiplerin vizyonu bu toplumdaki karşılığı nedir, ne olmalıdır? Hocam sizin görüşlerinizi dinleyelim.

Çok teşekkürler sayın Başkan. ÇokDeğerli Konuklar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim amcamın yeşil bir bisikleti vardı 1973'te. Ben onu sonradan çok kazırdım, çok bindim o bisiklete. Bir gün beni bisikletin arkasına aldı ve Konya İmam Hatip Lisesine kaydetmeye götürdü. 1973 olabilir, 72 de olabilir emin değilim. Biz Artvin'den gelmiştik. Oralarda yeni yeni başlayan çatışmalar, iç çatışmalar, yerel kavgalar, siyasi gerilimlerden dolayı babam biraz da bizi kurtarmak için başka bir şehre gitme kararı almış. Eğilimlerine, yönelimlerine bağlı olarak da Bursa'yı ya da İstanbul'u, Sakarya'yı ya da İnegöl'ü değil de Konya'yı tercih etmişti. Çünkü Konya'da amcam oturuyordu. Amcam sofuca ilgileri, dindarlığı çok belirgin olan bir insandı. Hala da öyledir. Hiç kişiliğinden ödün verdiğini düşünmüyorum. Yani bir test yaptırmak, bir gözden geçirmek gereği duyarsam kendi duruşuma ilişkin arada bir amcama görünüyorum yani. Amcama görüdüğümde amcam mesela son zamanlarda bol bol tövbe-i istiğfar yapmalısınız falan deyip beni sürekli azarlıyor. Babam bir proje okulunda okudu ve bitirdi. Öğretmen oldu. Babam Kars Cilavuz Köy Enstitüsü mezunu. Nasıl ve ne şekilde, hangi süreçlerden geldiğine dair kişisel hikayesini biliyorum. Değişik vesilelerle ondan hayat hikayesini çok dinledim. Bu bağlam içerisinde kendini nasıl koruduğunu sonra ilerleyen süreçlerde mesela beni imam hatibe nasıl gönderdiğini bütün bu dinlemelerime rağmen çözümleyebildiğimi, anladığımı düşünmüyorum. Yani henüz oralar bende muğlak, biraz karanlık noktalar ama ilerde belki bunları Türkiye sosyolojini daha yakından tanırsam, bilirim anlayabileceğimi düşünüyorum.

Amcam uzunca bir süre benim nereye kaydolacağım konusunu tartışma konusu yaptı. Evde hep bu konuşuluyor. İmam

Dr. Necdet Subaşı
Millî Eğitim Bakanlığı Bakan Müşaviri

hatiple ilgili zihnimde hiçbir bilgi yok. 12 Mart daha yeni olmuş, ortalık biraz karışık. İmam hatibe ilişkin algılar, benim sokak kültürü içerisinde edindiğim bir algı. Konya’da dindar, muhafazakâr bir şehre ilk kez gelmişiz. Daha gelişimizin üzerinden bir ay geçmemiş ama imam hatiple ilgili bir çekingencilığe, imam hatibe karşı mesafeli olmaya yönelik bir bağlantıdan da haberdarım yani. Bir ay içerisinde seküler bir kültürün parçası olmaya aday olmuşum. Ben de hafiften istemiyorum. Yakın akrabalarım da müdahale etmek istiyorlar. Hep olur ya, “Bu çocuk çok başarılı, bunu oralara verip de zayi etmeyin” falan. O zamanlar imam hatiplerin böyle bir problemi vardı. Çok zekiydik, çok süperdik ama işte “Oralarda zayi ettiler bu çocuğu” falan diye bir havalalar... Nasıl bir psikolojik süreçtir onları da ayrıca konuşmak lazım. Sonra gittik imam hatibe. Babamın zihninde imam hatibe beni gönderme konusundaki kararın arkasında yatan tek şey, çocuğunu bir Müslüman olarak yetiştirmektir. Çok daha derin, çok daha başka bağlamları olduğunu sanmıyorum. Amcamın yeşil bisikletinin arkasındaki seleye bindim ve onunla beraber imam hatibe gittik. Ve ne yazık ki imam hatipler kapatılmış. Yani gündelik hayat bilgimiz imam hatiplerin kapatıldığına dair bir haberden de uzak. Dolayısıyla kayıtlı olamadık.

Hiç unutmuyorum üç tane okul var. Mevlâna Ortaokulu, Karma Ortaokulu, bir de Devrim Ortaokulu babam hiç bunların anlamlarını ya da sosyal karşılıklarına bakmaksızın “Oğlum ben seni yine de Mevlana’ya yazdırayım ne olur ne olmaz” falan diye 1972 ya da 73’de imam hatibe kayıt olamayınca Mevlâna Ortaokuluna kayıt oldum. Sonra da üç yıl sonra ortaokulu tamamlayınca Konya İmam Hatip Lisesine gittim. Ondan sonraki süreçlerde sayısız şeyler yaşadım. Sayısız okumalar yaptım. Araya ilahiyat girdi, araya sosyal bilimlerdeki ciddi ve yoğunluklu okumala-

rım girdi, bürokrasi girdi falan filan ama benim hamurumun nasıl yoğurulduğuna dair geriye doğru bir soru sorduğumda, yani “Ben nasıl bir şey oldum, bu terkip, bu kişilik, bu dil nasıl oluştu?” diye geriye baktığımda önümde annemden ve imam hatipten başka bir şey bulamıyorum. Annem yani ev ve imam hatip. Türkiye’nin en iyisi sayılabilecek, herkes kendi ilahiyatını övmek ister ben de övmek isterim, Erzurum İslami İlimler mezunuyum. Ama İslami İlimlerde çok ciddi, güçlü bir eğitim aldığımızı düşünüyorum. Bu eğitimin niteliğini ya da bu eğitimin bizi nereden nereye taşıdığını tartışıyor değilim şu anda. Sadece iyi bir eğitim aldığımı düşünüyorum. Buna rağmen davranışlarımın, tavır alışlarımın, kişilik örüntüsü koymamın arkasında Konya İmam Hatip olduğunu düşünüyorum. Öyle bir şey zihnimde var. Nedense başka bir şey o kadar belirleyici değil.

Ben kişisel hikayemle başladım çünkü imam hatibe başladığım andan itibaren ben bir şekilde mahalleden, sosyal çevremden kendimi bir imam hatipli olarak açıklama konusundaki cesaretimden de uzaklaşmaya başladım. Birdenbire böyle çok dar bir dünyanın parçası oldum. Çok dar bir grubun, çok dar bir söylem akışının içinde yaşamaya ve o söylem akışının içindeki geçerli sözcüklerle yaşamaya, o sözcükler içerisinde bir anlam dünyası kurmaya başladım. Yavaş yavaş artık üçüncü şahıslarla karşılaşmaya başladığımızda böyle titretilen bir sesle ‘imam hatipte okuyorum’ ifadesi, kendi aramızda falan dünyayı kurtarma konusunda inanılmaz cesaret, bu arada Abdulkadir Hocamın vurguladığı gibi dış dünyadan inanılmaz besleniyoruz. Müthiş okumalarımız var ama kişisel olarak gerçekleştirdiğimiz, hocalar önderliğinde gerçekleştirdiğimiz okumaların gündelik hayatın daha açık alanlarında bir karşılığı yok. Biz bunları böyle bir mahrem ortamda ancak böyle bir bekliyoruz ki aynı kafadan biri olsa da

bir konuşsak da rahatlasak. O dildaşı araya araya ömrümüz bitti zaten. O dildaşlara hapsedilmiş bir dünyadan geliyorum ben.

Bütün bunları imam hatip hakkında tereddüt yaratacak bir dil için söylemiyorum. Başlangıç etaplarında öyle o kadar da övüyoruz, göklere çıkarıyoruz ama sonuçta bir dar kendi içine kapanmış bir söylem cemaati olarak yaşamaya başladık. Biz aslında büyük havuza, herkesin içinde yüzdüğü havuza beş on senedir falan akmaya başladık. Yani beş on senedir imam hatipli olmanın sorunlarını yaşıyoruz. İmam hatipli olmanın bize yüklediği bizimle birlikte bütünleşen, bizimle birlikte şekillenen dilinin hesabını vermeye daha yeni başlıyoruz. Biz hiç hayatla karşılaşmadık ki. Biz temiz aile çocuklarıydık. Zengin ve bakımlı aileler çocuklarını bizimle evlendirmeye can atarlardı. Ondan sonra doktorlar ve mühendisler daha prestijli bir alan üretmeye başladı. Bizim zamanımızda öyleydi. Yani temiz böyle safta yerini alan camide, mescitte yer alan çocuklar çok takdir edilen sevimli insanlardı ve Türkiye’nin geleceği olarak onlara çok özel bir statü kazandırılırdı. Ama bu Türkiye’nin geleceği ifadesi çok içten böyle kapalı devre konuşulan, daha çok Milli Görüş çevresi içerisinde derinlikli anlamları olan orada böyle alttan alta biraz sinik ama biraz cesaret bulursa atak yapacak, geceleri sokak yazılarıyla kendini gösteren “Tek yön İslam”, “İslami hareket engellenemez” falan ama bu böyle yani geceleri, kaçak yazılan ve bu yazıları çok iyi bilirim. Harflerin hiçbirisi sağlam değildir. Ben çok yazdım çünkü Konya’nın en azından Aymanas taraflarındaki caddelerinde epey bir yazım vardır yani. Sonradan Kenan Evren onları hep sildirdi.

Bütün bunları niye anlatıyorum? Hep böyle olmadı tabii. İmam hatipte oldukça dar bir çevrede kendi içine kapanmış

bir dil akışı içerisinde, yine çitasını kendisinin belirlediği bir entelektüel zemin, bunu besleyen bir edebi çerçeve entelektüel çerçeve, bu entelektüel çerçeveye bütünleşen siyasal eğilimlerle de buluştuğu kendini sertleştiren bir imam hatip geleneğinden geliyorum. Buradakilerin çoğunun da benimle aynı hikâyeden geldiğini tahmin ediyorum. Onlar belki benim gibi formüle etmiyorlar bu hikâyeyi ama üç aşağı beş yukarı aynı akıntının parçası olduğumuzu düşünüyorum.

Aslında geriye doğru baktığımızda imam hatip okulları ya da liseleri, kronolojiyi biraz zorlayarak konuşacağım, devletin kıyısında köşesinde kalmaya zorlanmış Müslümanların devletle bir kontrat oluşturma çabasıdır. Yani biz, “Ne olacak böyle şimdi, muhalif miyiz savaşalım?”, “İş birlikçi miyiz?” hayır. Biz bu modern, seküler devletin bu radikal akışına da teslim olmayacağız yani. Burada bir tuhafılık var biz bunun ortağı olamayız. Amenna peki hadi o zaman karşı çıkalım, ‘gidelim meydanlara, sokaklara’ öyle bir geleneğimiz de yok. Allah var şimdilik öyle meydana çabuk inen bir gelenek değil tamam Yunan’a ineriz, Rum’a ineriz, Moskof’a ineriz ama böyle kendi içinde bu kadar da cedelleşmeyi kaldırarak sosyal, kültürel bir zeminimiz yoktur. Onun için ne yaptı Müslümanlar tabii ki genel, siyasal bağlamda da sıkıştırılmasına bağlı olarak devletle kendi arasında bir mukavele imzaladı. Bu imzaların kayıtları yok hani Lozan’ın gizli görüşmeleri falan gibi de değil yani bu. Bunu hepimiz biliriz. Nasıl bir şey bu, evet bir dini bilenme, dini bir sınıf üretme konusunda devletin çok temel birtakım reddiyeleri var. Nasıl deyin ona itirazları var. Yani buna karşı çıkacak. Ama bir yandan da Türkiye’deki dini hayatın nasıl ve ne şekilde standardize edileceği konusunda da bir beklenti içerisinde. Bu beklenti işte Süleymanlılar dediğimiz, Nurcular dediğimiz, o dönemde sistem tarafından marjinal ilan edilen ve

çoğunlukla yer altına çekilmiş topluluklardan ayrı olarak hani orta halli Müslümanların devletle bütünleşmesini ve bir kontrat imzalamasını sağlayan şey imam hatiple, Diyanetle ve ilahiyatla sonuçlandı.

Aslında imam hatipte, ben çok şaşırıyorum acaba Türkiye’de hangi okulun bu kadar geniş bir sivil toplum zemini vardır. Mesela Türkiye’de hangi okul sisteminin bu kadar derin ve dikkatli bir takipçisi vardır. Ben şimdi Din Öğretimi Genel Müdürü arkadaşşıma bakıyorum, hoca orayı yönetiyor ama aynı zamanda da onun takipçisi ve kontrol eden geniş bir Müslüman sivil toplum ağı var. ÖNDER bunlardan birisi, belki çatı örgütü olarak.

Türkiye’de mesela Galatasaray Lisesinin belli bir azınlık grubunun sosyal tercihlerini yansıtan bir dil üretmesi açısından önemini kabul ediyoruz ama böyle bir Anadolu’ya yayılmış taşraya yayılmış Kars’a Edirne’ye kadar zemini olan bir arka planı var mı, sanmıyorum. Hiçbir şekilde sanmıyorum. Eğer imam hatiplerin bütün Türkiye’de karşılığı olan bir sosyolojisi, bir duygusal sermayesi varsa belli ki bütün toplumun onunla ilgili beklentisi devletle halletmeye çalıştığı bir pazarlığı var. Ve böyle bir süreçte bu pazarlığın bir sonucu olarak Türkiye, üç temel konuda laik devletin sınırlarını zorlayan, laik devletin kendi iç protokollerini sarsacak tercihlerde bulundu imam hatipler, ilahiyat ve Diyanet İşleri Başkanlığı. Yani nereden bakarsanız bakın devletin o kurucu sert, laik trafiğinde bunları bir yere oturtmak o kadar da kolay değildir. Devlet de bu konularda bu sert trafiğin içerisinde bir alan açmayı çok da problemlili görmemiş görünüyor. Yani ilk tasfiyelerden o büyük operasyonel şiddetten sonra imam hatip açılıyor. Yine aynı bağlam içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığına bir alan açılıyor. Bunları aslında bizim sosyal bilimcilerin bir tarafı suçlamak ya da haklı çıkarmak

için değil oturup adam akıllı anlamak için sondaj yaparak bunu konuşması lazım.

İlk nesil kayboldu, hemen hemen kimse kalmadı. Herhalde ilk nesilden imam hatibin kendi tarihini bugüne kadar taşıyacak pek de kimse kalmadı gibi geliyor. Artık onlar nostaljiye kaldı. Bu süreçlerde benim gördüğüm kadarıyla bir yandan içe çekilme, kendini saklama bir yandan idare etmek, verilen olanakları, verilen imtiyazları, imtiyazlarla yetinme duygusunu kabullenme, ben o kuşaktan geliyorum yani. Daha fazlasını zorlamaya gerek yok, bu kadarına da şükür, biz neler gördük filan diye bir önceki kuşağa yaşadıklarıyla kıyaslanarak sürekli hatırlanan dolayısıyla böyle tatminkâr din dilinin içerisinde büyüdüm ben. Fakat sonra hep böyle olmadı. Çünkü imam hatipler başlangıçta hesaplanmayan bir sosyolojiyi de harekete geçirmeye başladı.

İmam hatipler mezun oldular, sosyal dünyada yer almaya başladılar. Kendi dilleriyle bir dil akışı toplumda yaratmaya başladılar ve o zamandan itibaren de öyle sanıyorum ki Türkiye’nin siyasal yönelim haritasında da kendilerini fark ettirmeye başladılar. Örneğin okumaları, kapalı devre ev sohbetlerinde öğrendikleri, dış dünyadan aktarılan bilgilerle şekillenen kişilikleri devletin varlığını devletin siyasal meşruiyetini, Müslümanların söylem akışını, Müslümanların kendi içindeki dilinin ne ölçüye kadar muteber ne ölçüye kadar sakat olduğuna dair şimdi bizim hepimizi şaşırtacak sorular da imam hatip ile birlikte başladı. Yani imam hatip aynı zamanda da dini modernleşmenin önemli bir kaynağıdır. Yani imam hatipte okuyan Müslümanlar, gelenekten kolayca vazgeçecek bir tıynetle değildiler ama gelenek de öyle ölümüne savunulacak bir şey de değildi. Modernliğe böyle evladiyelik, hemen de sarılalım, hemen de bir modernlikle yakınlık kuralım heveslisi değillerdi. Ama modernliğe de uzak değillerdi yani

bu ikisinin arasındaki dengeyi Mehmet Akif Ersoy’un kullandığı temalar, Ali Ulvi Kurucu’nun duygusal şiirleri, Hayrettin Karaman’ın bütün bir ömür boyu taşıdığı o imam hatipli söyleminin içinde “Biz nasıl hallettik, biz nasıl kurduk?”, “Öktenler, Tefrik İleriler bu süreçte nasıl bir denge kurdular?” bunların oturulup hakikaten konuşulması lazım. Ve bu süreç Müslüman toplumda imam hatiplilere tecdit, ihya ve ıslah gibi bir arayışın da önünü açtı. Bir yenilenmeye ihtiyaç var. Biz ıslah edici bir pozisyondayız bütün bunlar nasıl olacak. Bütün bunlar nasıl olacak dendiğinde de bu sefer rakip dini gruplarla karşılaşma süreci başladı. Çünkü önümüzde gerçekten de gerçeğin, sahici olanın ne olduğunu müzakere etmeye başladığımızda imam hatip müfredatından bağımsız olarak gelen başka kodlarla kendini tanımlayan birbirinden farklı oldukça sert ya da yumuşak dini gruplar önümüze çıkmaya başladı.

Ben bu vesileyle burada iki önemli noktaya işaret edip ondan sonra da konuyu tamamlamak istiyorum. Bana kalırsa şu anda imam hatipler çok ciddi anlamda tartışılması gereken kurumlar, her yönüyle tartışılması gereken, “Ne yapıyoruz, nasıl bir insan üretiyoruz, insan malzememizin karakteri, gelecek dönemlerde öne çıkacak olan söylemi ne olacak?” Mesela, “Bu kuruluş, döneminin asabiyesiyle aynı şekilde mi devam edecek?”

İmam hatipler bundan sonraki süreçte modern bilgiyle çok içli dışlı olmuş. Mesela Sayın Genel Müdürümüz açıkladı, bu derin ve incelikli müfredatın çocukları bizim kuşak gibi mi olacak? Ben ögle arası ekmek arası yumurta yiyerek büyümüş bir çocuğum. Bu çocukların dünyayı algılaması, kavraması bu çocukların arka odaya geçip sanal dünyada kurdukları iletişim onların kelimelerine, fıkıhlarına müdahalesi bizimki gibi mi olacak? Biz amenna diyen bir kuşağız. Ama bu çocuk-

larda çatallanan bir sürü şeyler olduğunu da konuşmak lazım. Ben dikkat ediyorum böyle bir nesil geliyor ve inanılmaz. Böyle nerdeyse bando mızıkça ilerliyoruz. Ama bir yandan da hepimiz biliyorsunuz ki burada modern dünya, modern bilgi sistemlerinin içine kattığı, içselleştirdiği ve bununla birlikte garip tereddütlerin, garip sorgulamaların başladığı, bizim biraz aşına olmadığımız, şaşkına döndüğümüz yeni bir süreci de karşılamak durumundayız.

Burada iki çatallanma var. Bir çatallanma var bunun iki ucu var. Bunlardan birisi kendini sürekli “Sofu” olarak tanımlayan, dinin gerçek sahibi olarak görmekten çekinmeyen ve dini konularda ayar çekmeyi ve dini konularda sınır belirlemeyi dinden çıkarılabilecek bir akreditasyon komitesi gibi çalışan bir dindar halka var toplumda. Önüne geleni müşrik ilan ediyor, dinden çıkarıyor, kafir ilan ediyor bunların arasında bir imam hatipli kendini savunmak zorunda. İmam hatipli bunların önünde kıraatıyla, davranışıyla, ahlakıyla vesaire iki de bir sınav vermek zorunda. Bunlar din zabıtası gibi önümüzde duruyorlar ve bu çocukların önüne iki de bir çıkıp sorgulama yapıyorlar. Böyle bir problemle çok ciddi anlamda karşı karşıyayız. Öğrenciler daha açık, daha şeffaf bir müfredatın içinden geliyorlar. Ama o kadar sert ve o kadar ağır bir dini söylem grupları var ki bunların içinde de onların da nefretini çekmeyecek bir dil kurma bunları sendeletiyor. Bunları ortalıkta bir yere savuruyor.

İkincisi ise bu birinci grup “Din elden gidiyor” diye her ağzını açtığında bizim çocuklara dokunuyor, bizim çocukları diline doluyor. Onlara laf ediyor. Onların giyimine, kuşamına, saçlarına, dövmesine -dövmeyi bilinçli kullanıyorum- hareketlerine, dinledikleri müziklere falan çakıyorlar ama bilmiyorlar ki bu çocuklar yeni bir dünyanın çocuğu. Ben çok şanslı

olduğumuzu hissediyorum çünkü yeni bir dünyanın imam hatipli çocuğu olmanın çok bereketli bir şey olduğunu hissediyorum. Bunu tutmak lazım, bir ucundan tutup geliştirmek gerektiğini düşünüyorum. Çünkü dünyaya yabancı, bu dünyanın kıyısında marjinal kendi kendini inkâr etmiş bir kuşakla karşı karşıya değiliz fakat gelin görün ki gelenek ve yaşlılık onları kabul etme konusunda da bize pek fazla rahatlık vermiyor. Biz onları yoldan çıkmış görmeye hazırız. Keşke bir büyük adam dese de biz de ona itibar etsek diye bunu söyleyebilecek otorite arıyoruz etrafımızda. Oysa o çocuklar yeni bir dünyanın içine doğdular ve bu dünyanın içinde nasıl bir dil kuracakları konusunda bizden de kendi kuşaklarından da destek bekliyorlar.

Bu çatallanmanın ikinci problemlili tarafı din elden gidiyor diyenlere inat bu sefer bir de din dediğin bunlar falan diye bu çocukların tercihlerini, dini mükte-sebatlarını, ilgilerini sürekli masaya yatıran onları modernlik, sekülerlik bağlamında çözümlenmeye çalışan, onları bu dünyanın dışında bir ucube olarak karikatürize eden, onlara ilişkin nefreti çoğaltacak bir dil kuran ama bu dili yine İslami bir saflık, İslami bir netlik içinde kurmaya çalışan, sözüm ona kendini İslam'ın içinde gösteren ama her halükarda İslam için Müslümanlar için dert edinen bir kuşağı hırpalamayı kendine meslek edinen olağanüstü modern bir kuşak da var. Biz bunların arasında bu patikanın içinde yürümek durumundayız. Birisi bütün bu çılgınlıklarını ehli sünnet olarak tanımlamakta zorluk çekmiyor. Oysa bu çocuklar o dengenin adamı ve eğer bir kavramla ilişkilendirmek gerekirse ya da ihya edilmesi gereken bir kavram varsa o da ehli sünnet. Bu çocuklar bunu sürdürmek zorunda. Öbürü ise bu çocukları sürekli dünyanın marjinali haline getiriyor, iddialarını küçümsüyor. Yaşam tercihlerini gayrı ahlaki olarak suçluyor ve onlara

hayatta pek fazla yer bırakmıyor. Bunlar arasında bir yerde yaşamak ve bunların arasına bunların etkilerine çok fazla açık olmaksızın kendimizi inşa etmek zorundayız.

Son olarak şunu da söyleyeyim. Ben Türk modernleşmesinde imam hatiplerin, Diyanetin ve ilahiyatların varlığını, kendi içinde onlarca şey söyleyebiliriz, kendi içinde yazarız, çizeriz, müzakere ederiz ama Türk modernleşmesinin aşırı ve sert hızını zayıflatan çok güçlü bir filtre olarak görüyorum. Ben Türkiye'de imam hatipler ve ilahiyatlar olmasaydı bu hızın nerelere doğru akacağını da kestirmekte zorlanıyorum. Allah sonumuzu hayır eylesin. İnşallah bu sorular eşliğinde gündemimizi yeniden tasarlamak, yeniden inşa etmek konusunda çaba gösterirsek herhalde bu arkadaşlarımız bu çocuklar da bizim geleceğimiz olarak umut verici bir akışın parçası olurlar. Çok teşekkürler hepinize sağ olun.

KONFERANS

İyilik Doğruluk Güzellik

Dr. Savaş Şafak Barkçin

Gerçekten dostlara çok teşekkür ediyorum ben yeterince aydınlandım. İnşallah o aydınlıkla küçük şeyler de kendim anlatmaya çalışırım. Tabii, ben imam hatip mezunu değilim. Ama tabii ki çevrem, çalışma arkadaşlarım devletteki vesaire vardı. Hatta yakın zamanlarda eğitim çalıştaylarına çağırıldığımda da oradaki devlet görevlilerine dedim ki “Ben emekliyim o yüzden rahat konuşabiliyorum.” Dedim ki siz, 1949 model makam arabasına biniyor musunuz, binmiyorsunuz. En yenisini maşallah alıyorsunuz.

İmam hatip ruhunu mutlaka güncelleniz gerekiyor. Yani imam hatipler öyle olmalı ki bugün insanlar hangi okula çocuğumu vereyim diye bakındıklarında en kaliteli bilim, sanat bunu da mutlaka eklemeliyiz dedim sanat olayı çünkü artık şehrli bir toplumla karşı karşıyayız. Yani taşra kökenliler için, bizim için eğitim önemli fakat onun üzerine mutlaka sanatı, bilimi koymak gerekir. Gelin, dedim bunu yeniden bir konseptleştirelim. Yine aynı damar, aynı ruh tabii kabul görmedi. O yüzden ben de bugün iyilik, doğruluk, güzellik üzerine birkaç şey söylemek istiyorum.

İmam hatip özellikle Necdet abinin analizleri çok çok değerli. Türkiye'nin gerçekten çok önemli bir orta sınıf olgusu çok önemli. Siyasi yansımaları var, sanatta yansımaları var, edebiyatta gerçekten Türkiye'nin bir ağacı gibi kolları, dalları pek çok yerde. O yüzden hem bu akımın devam etmesi çok önemli ama aynı zamanda tecdit edilmesi, yenilenmesi, arkadaşlarımız onları da vurguladılar, dünyaya açık bir yer olması çok önemli. Şimdi bugün ben size sağ olsun arkadaşlar çağırıldılar birkaç kelam edeceğim ama üç kavram üzerinde durmayı istiyorum; iyilik, doğruluk, güzellik.

Çok felsefesine girmeyeceğim. Felsefeyle zaten bitirdik o konuyu. Biraz daha insanlık üzerinden gidelim.

Ben biraz önce Uşak'ta sabah geziniyordum sokaklarda. Bir tane minibüs çok dar bir sokaktan geri geri çıkmaya çalışıyor fakat o kenara da yolun kenarına da böyle motosikletler park edilmiş. Bir tanesi yolu hafif tıkıyor. Yani minibüs geniş olduğu için çıkamadı, durdu. İşte ben arkadan geliyorum, geri vites ışığını görüyorum. O ara sağdan giden motorun kapattığı taraftan giden bir yaya abi, tuttu motosikleti kaldırdı, ağır yani, kaldırdı, biraz daha kenara koydu. Minibüs çıktı.

Şimdi bizim genelde okul okuyanlarda şöyle bir körlük olur, her şeyi ünite başlığı gibi algılarız. Hayatla irtibatını hem kendimiz kurmayı beceremeyiz hem de talebelerimize, dostlarımıza bunu benimsetmeyi beceremeyiz. Genelde toplumuzda bir anlama ve anlatma sorunu var. Bir şey anlatamıyorsan anlamadığın içindir. Net anlayan bir insan gerçekten net anlatabilir. Mesela ben de Mevlâna Hazretlerini bu kadar büyüleyici kılan şey, bu kadar soyut, bu kadar felsefi, bu kadar üst düzey konuları bu kadar net anlatabilmesidir. Demek ki yaşıyor, dolayısıyla yaşatabiliyor. Tanıyor tanıtabiliyor. Dolayısıyla bugün ben biraz bu işin ilmini kilimini değil de açıkçası bugün gördüğüm o güzel iyilik örneği gibi örnekler üzerinden biraz kalbimize yeşillikler saçayım diyorum. Çünkü ilim zaten konuşulur.

Bunu belki göreniniz vardır, var mı sosyal medyada? Bu resmi hatırlayanınız var mı? Elini kaldırabilir mi olanlar? Kusura bakmayın sizin için tekrar olacak gençler fakat çok ilginç bir olay. Şimdi günümüzden genelde şikâyet ediyoruz. Şikâyet bu toplumun en önemli alışkanlığı, kötü alışkanlığı şikâyet. Ben biraz kendi kendime Boğaziçi İngilizce okurken fıkıh usulü okumuştum. Bütün usul kitaplarını gittim

Marmara İlahiyattan aldım. Bunları hazırlık sınıfında yapıyorum. Yani misyoner okulun İngilizce öğrenimi Fransızcadan geldim. İngilizce öğreniyorum. O sınıfta kendi kendime dedim ki ben dini ilimleri bilmiyorum. Onların en azından temelinden haberdar olmam lazım dedim bir. İki Osmanlıca öğrenmem lazım. Osmanlıca'yı kendi kendime öğrendim ve o sınıf içinde yani İngilizce öğrenirken. Ve Marmara ilahiyata gittim işte tefsir usulü, hadis usulü o kitapları aldım. Şimdi benim size konuşacağım şeyler sizin gibi değil. Yarım bir bilgiyle konuşacağım şeylerdir. Bu resim içinde fıkıh, tefsir, hadis, ahlak hangi Ulum-i İslamiyye'den bahsediyor isek hepsini barındıran bir resim.

Hikâyeyi anlatayım. Bunu çeken adam Twitter'a koymuş. Olayı şöyle anlatıyor. Bu amca otobüs durağında İstanbul'da bizimle birlikte otobüs bekliyordu diyor. Birden diyor adam refüje geçti. Orta kısma geçti. Oradaki ağacın bağlı olduğu direk ikisi arasında ağaç eğilmesin diye belediye plastik bir şeritle bağlamış. Hepsini plastikle bağlıyorlar. Adam oradan ağacın kabuğunun yaralandığını görmüş. Şimdi çocuğun dikkatini çeken, bu adam neden gitti oraya birden. Bakıyor adam cebinden çakı çıkarıyor hacı amca. Plastik kesiyor, cebinden mendilini çıkarıyor onu çakıyla yarıyor. Onu da böyle şerit haline getiriyor. Onu abi ağaca yeni şerit olarak bağlıyor mendilden yaptığını. İşini bitirdi, diyor hiçbir şey olmamış gibi, diyor geldi ceketini giydi, otobüs bekleme devam etti.

Şimdi birkaç soru soralım kendi hayatımızdan, kendime en başta sorayım. Bir "Bana ne", iki "Belediye baksın", üç "Toplumda çok kötü şeyler var, kimse ağaç dikmeyi bile bilmiyor." Bunların hepsi edilgen, dolayısıyla amel üretmeyen şeyler. Şikâyet diye bir amel ben fıkıh usulünde ben görmedim. Gören varsa haber versin. Amellerden bir amel değil. "Ameli Saliha"

hiç değil. Şikâyet diye bir amel olmaz. Bu amca onu yapmıyor. Diyeceksiniz ki, "Adamın konuşmasını duymadık ki, belki içinden şikâyet ediyor." Hayır, ameli yeterince konuşuyor. Biz amelle konuşmayı beceremediğimiz için benim gibi çok kitap yazıyoruz. Çok konuşuyoruz, çok ayet ve hadis okuyoruz çünkü bizde yok. Bizde olsa o kadar konuşmayız.

Ben biraz Osmanlı son dönem düşünce tarihi, sanat tarihi üzerine müzik, özellikle araştırma yaptığım için bilmiyorum üstatlar biliyorsa lütfen uyarınsınlar. En azından Osmanlı'nın son dönemini söylüyorum, 1800'lerin ikinci yarısı. Basılan hiçbir kitapta "İslam Sanatı" tabiri pek bulamazsınız. Yani İslam pek sıfat olarak kullanılmaz. Onun adı sanattır. "Musiki" ise onun adı musikidir. Yani İslam sıfat olarak kullanması çok yeni bir şeydir. Yaygın şekilde söylüyorum. Çünkü bir muarız, bir muhatap, batı önümüze çıktığı için kendimizi onlardan ayırt etmek için şimdi her şeyin başına İslam koymak zorundayız. Ben de yazarken mecburen "İslam Medeniyeti" diyorum, "İslam Sanatı" diyorum, "İslam Düşüncesi" diyorum. Dolayısıyla bu "İslam" sıfatını bu kadar yaygın kullanmamız bir anlamda o eksiliğimizin bir göstergesi, yama gibi onu koymak zorunda kalıyoruz. Çünkü amelimizde olmadığı için dilimizde var. Bu amca, onun tam zıddı.

Aslında madem toplantımızın da ana başlığı nitelik ile ilgili, biz "Nitelik" deyince ne anlıyoruz? Ben de yani kendimi yokladım. Mesela birisi çok nitelikli bir adam sağcı, solcu, golcü beni ilgilendirmez. Nitelikli adamlar ayrı bir gruptur zaten. Dünyada insanlar ikiye ayrılıyor. Bir, kendisi olmaya çalışanlar. İki, başkası olmaya çalışanlar. Kendisi olmaya çalışan içinde Kemal Tahir de olabilir, Salah Bırsel de olabilir, Necip Fazıl da olabilir, rahmetli Sezai Karakoç da olabilir üstadımız. Hepsisi olabilir ama bunlar bir cinstir, bunlar az-

dır. Çoğu insan o masrafa girmez, o çileyi çekmez. Çünkü kendisi olmak, dayak yemeyi gerektirir. Aykırı bir ses, ayırt edici bir ses, ayırık bir ses, yeni bir ses kolay hazmedilen bir şey değil.

Aslında nitelik dendiğinde aklıma donanım geliyor, liyakat, ehliyet geliyor fakat biz bunları hep dışsal özellikler olarak düşünürüz. Bana öyle geldi. Ben kendimi yoklayınca öyle anladım. Mesela nitelikli bir adam demek, ana dilini iyi biliyor, iki edebiyat biliyor ne bileyim şunu biliyor, bunu biliyor. Hep böyle bilgi üzerinden... Halbuki asıl nitelik şahsidir. Çünkü şahsiyet olmazsa öbürlerinin bir kıymeti yok. İstedik kadar bil, istedik kadar öğren. Kıymeti yok, adam olmadıktan sonra kaç para eder. Dolayısıyla nitelik derken de şahsiyeti öncelikle kastettiğimizi bilmek lazım.

Bilgi ne zaman kıymetli dolayısıyla biz nitelik deyince şahsiyet niteliklerini pek anlamıyoruz. Anmamız lazım. Bir müminin üç tane temel niteliği var. Bir mümin aynı zamanda iyi bir insan hem doğru bir insan hem de güzel bir insan. Şimdi Allah razı olsun ÖNDER gibi Türkiye'de İslami camia, cemaatler, tarikatlar, müstakim olanlar tabii ki, halkalar, aklınıza ne gelirse yani Allah'ı, dini dert edinmiş her grup aslında iyi ve doğru talebe, iyi insan yetiştirmeye gayret ediyoruz. Fakat güzellikle ilgimiz biraz zayıf gibi.

Ben biraz sanatla ilgilendiğim için müzik olayıyla bu hemen şikâyet konusu olur. Mesela yakın zamanlarda benim senaryosunu yazdığım büyük mutasavvıfların hayatını anlatan bir drama, belgesel dizisi, geçen hafta çekimi bitti. Mesela orada da oyuncu oynatacağın Ateşbazı Veli'yi, hani ona çok yakın olmayan tipte bir aktör oynuyor. Yani gidip tanıyoruz, tanıştırtıyor yönetmen yani adamın o dünyayla bir alakası yok. Bundan şikâyet ediyoruz haklı olarak fakat yıllar boyu, siz

güzel sanatlar okuyana ey İslami vakıflar, ben de aldım İlim Yaymadan burs aldım Boğaziçi'nde okurken, hiç burs verdiniz mi, vermediniz. Mühendislik, siyaset bilimi, tıp bunlara verdik. Ha ihtiyaç var, yanlış yapıldı demiyorum ama o alanı boş bıraktık. O yüzden bu boyuta da mutlaka odaklanmak lazım çünkü şu anda şehirleşmiş bir kitle özellikle estetik konulara daha duyarlı bir kitledir. Niye? Ekmekle, suyla karnı doyan adam şehre ilk defa gelen adam menü istemez. İkinci nesil ekmek ve sudan daha fazla bir şey ister. Üçüncü nesil tam şehirleşir o zaman "Menüyü rica edeceğim" der. Yani bu siyasi olarak da büyük bir siyasi meydan okumadır. Muhafazakâr partiler kendi dönüştüklerinin altında kalırlar genellikle. Çünkü bu dönüşümün aslında alt yapısını hükümetler, gruplar, dernekler hazırlıyorlar ama nesillerin değişimini hesaba katmadıkları için o değişimin bir süre sonra gerisinde kalıyorlar. Şikâyet etmeye başlıyorlar. Halbuki yolu beraber yürüyorsun, bir insan gölgesinden şikâyet etmez. Çünkü beraber yürüyorsun, sen olmazsan o da yok.

Aslında İslam'da iyilik, doğruluk ve güzellik kulun üç niteliği, üçünün de kaynağı Kur'an ve sünnettir. Kur'an ve sünnete dayanan her müminin kendi yaratıcılığıdır. Çünkü İslam'ın özellikle batı felsefesini, ideolojilerini bilirsek, çok farklı bir enginliği var. Bir mümin ilahi ilkeye yaslandıkça onu kendi coğrafyası, kendi zamanı, kendi muhatap olduğu şartlar, ihtiyaçlar onlara göre sonsuz yeniden üretebiliyor. Bu batıların çok kafalarına yatmaz çünkü batı blokçudur, bölücüdür. Mesela o yüzden diyor ki Malezya İslam'ı diyor, Fas İslam'ı diyor. Halbuki onun aynı ilkenin farklı yönde yorumlanması olduğunu anlayamıyor.

Bizim sandığımızın aksine batı daha baskıcıdır, tek tipçidir. Düşüncede de öyledir, eylemde de öyledir. Çünkü çalışma

prensibi nefsanîyet üzerinedir. Batıya öyle çok fazla sıfat takmamıza gerek yok. Biz de gençken çok konuştuk işte sosyalizm, sosyal demokrasi, sivil toplum, kapitalizm, vahşi kapitalizm, efendi kapitalizm, babamın oğlu kapitalizm, amcamın kızı kapitalizm bu kadar isim saymana gerek yok. Küfür nefsanîyetin mutlaklaşmış halidir. Bugün batı dediğiniz nefsanîyetle ilgili bir şeydir. Yani nefsanîyette neyine bakar, dünyadaki çıkarına bakar. Çıkar en yüce değerdir. Onun için yalan da söyler, ikiyüzlülüğü de çok normal görünür günlük hayatta da öyledir. Toplumda nasılsa devlette de öyledir. Devlette nasılsa toplumda da öyledir. Bunu bir kere anlamak lazım.

Bu üç nitelik kulun niteliği Kur'an ve sünnet kaynaklıdır. Bizim için hayır olan şey Allah ve Rasulü'nün hayır dediğidir. Mesela faiz hayır değildir. Nereden biliyor, aslında çok rasyonel. Burada da son iki asırlık şu akılla olan takıntımızı birtirmemiz lazım. Çok yanlış bir tartışma gidiyor. Arkadaşlar, batının akıl dediği bizim akıl dediğimiz değil. Bunu bilmiyorum ne kadar anlatabilirim. Bıktım, usanmam anlatmaktan. Arkadaş, rasyonel akıl Kur'an'ı akla erişemez. O bir cins akıldır, o herkeste vardır. Allah'ın fitratla insana verdiği işletici akıldır. Ona hesapçı akıl diyoruz. Zaten rasyonel kelimesi Latince kökeni "ratio"dur. "Ratio" orantılamak, hesaplamak demektir. Hesapçı akıldır.

Kayserili var mı burada ticaret ehli? Üçe alırım, beşe satarım, iki kâr ederim. O ticareti bilenler bilir. Senin Kayserilinin yaptığı hesabı inan Eskimo da yapıyor. Aynı, hesap aynı. Yahudi de yapıyor, Hristiyan da Budist de yapıyor. İkiye alırım, beşe satarım, üç kar ederim. Rasyonel akıl budur. Bunun felsefeye uç vermesi sizi yanıltmasın. O da hesap üzerinedir. Buna daha derin girmiyorum. Fakat Nurani akıl Araf Suresinde Rabbimizin belirttiği, işte bakın ayeti o şekilde anlayamazsın.

Ne diyor "kafirlerin kalpleri vardır fakat fıkhetmezler" yani derinden ve özünden kavrayamazlar. Kalple mi düşünüyoruz ki? Beynin işi değil mi ya? O bir cins akıl. O işte rasyonel akıl burada doğru. Nurani akıl buradadır. Hidayete eren akıl farklı çalışır çünkü akıllı başka yere doğru koşturmaya başlar, yani bu amcamın yaptığını yapar. Ağaca yazık, onu da çünkü Allah'ın emaneti olarak görüyor. O emanete yardım etmek istiyor değil mi? Ağaç bizim için dikili bir şey. Benim için özellikle, benim hiç yeşillikle alakam yok maalesef. Ankara bebesi olduğum için ve bozkır bebesi olduğum için ben böyle çok orman şeyine giremiyorum, açık alan daha çok. Benim için değil ama o amca için öyle. Demek ki bir irfan sergiliyor. Anlatamasa da yazar- çizer olmasa da benden de çok fazla irfan izhar ediyor, gösteriyor.

İyilik, doğruluk, güzellik anlamına gelen üç kelimenin de Arapça etimolojik kökenlerinin iç içe geçişken olduğunu da görüyorsunuz. Bu da bize bir örnek, yani "hayır" kelimesi hem "hayır" demek yani, iyilik hem aynı zamanda güzellik demek. Yine "hüsn" kelimesi hem güzellik demek hem de "hasene" kelimesinde olduğu gibi iyilik demek. Bu bize bir şey anlatıyor. Bunlar birbirinden ayrı alanlar değil. O yüzden lütfen şöyle doktora, yüksek lisans teziyle gelmeyelim. İslam'ın etik yorumu, İslam'ın estetik yorumu yapamazsın, o bölücülük, kafir gibi bakmaktır. Bundan artık çıkalım bu kafa yapısından. Müminlerin güzellik anlayışı estetik dediğin anlayışıyla doğruluk anlayışı birbirinden koparılamaz. Batıda koparılır çünkü o laik zat laisizm, bölücülük üzerine olan bir şey. Müslümanlıkta bu üçü, iç içe. Dolayısıyla üçü hem irtibatlı hem eşit. Mesela sadaka vermek, bir fakire yardım etmek hem doğru bir davranış hem güzel bir davranış hem iyi bir davranış. Peki doğru ve iyi bir davranış sadaka ama gidip kafasına vurabilir miyim bir fakirin? "Al sana sadaka", olmadı. Niye güzel olma sıfatı

yok? Üçünün aynı anda olması gerekir.

Namaz doğrudur, iyidir, farzdır. İstedğin gibi kılabilir misin? Güzel kılman gerekiyor. Muarızınla tartışyorsun bizim yaptığımız gibi insanlığına, haysiyetine hakaret edebilir misin? Kafir de olsa en ileri kafir olsa edemezsin. Fikrine yapabilirsin, söylediğine yapabilirsin kendisine yapmazsın. Niye "konuştuğunda güzel konuş" ayeti kerimedir, Rasulullah Efendimize emridir, bize de emri oluyor dolayısıyla. Bunlar aynı şeyler iç içe batıda ise bu üçü de ayrı alandır zaten. Yani inceleme alanları bile etik, estetik ve aksiyoloji diye üçe ayrılır. Dolayısıyla üçü birbirinden kopuktur. Mesela, faiz rasyonel bir şeydir. Teorisi bile vardır. Faiz mantıklı bir şey mi? Vallahi mantıklı bir şey, peki meşru bir şey mi, değil. Çünkü meşruiyet farklı bir akılla elde edilen şeydir. İşte kalbin akıllı, müminin akıllı onu anlamasına rağmen, faizin ne olduğunu bilmesine rağmen dünyalık getirisini de bilmesine rağmen onu reddediyor. Çünkü Allah ve Rasulü reddetmiş. Teslimiyet ile dinimiz oluşuyor. Bunu onun, bunun aklına feda etmeyelim. En üstte bu olacak. İlim onun altında olan şey onun üstünde olan şey değil veya dışında olan.

Mesela size batıda 1920'lere kadar İngiltere'de devam eden bir geleneğin tasviri bu, bir resim. 1920'lerde yapılmış. Burada ne oluyor? Bir pazar var, ortada bir hanımefendi var. Buna "wife selling" deniliyor. Karısını satmak. Af edersiniz diyeceğim ama tabiri bu. Allah Allah. Evet, 1920'ye kadar o güzel demokrat İngiltere, o insancıl İngiltere bizim Genç Osmanlıların, İslamcılarının "Ah nerede terakki, ne güzel memleketler" dediği ülkede 1920'ye kadar insanlar borçlarına karşılık hanımlarını satıyorlar. Gazetelerde ilanları var. İnternette araştırabilirsiniz. Daha çok şeyi var. Peki, bu mantıklı bir davranış mı? Evet, o kafaya göre mantıklı bir davranış. Ama bir müminin Allah muhafaza

havsalaşına, hayaline bile gelemeyecek kadar büyük bir çirkinlik. Demek ki doğruluk, iyilik ve güzelliğin ölçüsü ne? Yani batıdan gelen, doğudan gelen her şeyi de hak belleyemeyiz. Güzel ve doğru belle-yemeyiz. Özellikle dilden başlar. Ben bu konuda çok savaş yapan, adım da Savaş, beni mahvettiler Savaş ismini koydular. Hayatım savaşla geçiyor. Bu kavramlarla savaş yapıyorum. Niye? Dilin, dilin olur. Dilini neye alıştıırırsan kalbin de öyle olur. Bu kavramlara dikkat edin. Mesela “değerler eğitimi” kullanılıyor. Çok yanlış bir kavram. Diyeceksin ki köprüyü geçene kadar, valla köprüyü bitmiyor. İki asırdır o köprüyü bir türlü bitiremedik. O kadar da değil yeter. Anlatabiliyor muyum? Pozitif ayrımcılık yeter. Çünkü onun içerdiği şey bambaşka bir şey ve seni de ona eviriyor. Kavrama uymak, anlama uymak, demektir. Bir süre sonra sende o anlama doğru gidersen. Çok tehlikeli şeyler.

Peki, bizim ölçülerimiz nasıl? Bu günkü toplumda bakın, adam doğru bir iş yapmış değil mi? Kaldırıma o da ne kadar uygun ayrı mesele yani engelli kardeşlerimiz için sarı şeritler koyuyorlar bunların bir kısmı geliyor, duvarı tosluyor, biliyorsunuz. Onu da internette bakabilirsiniz. Niye yasak savma kabilinden yapıyor. Ölçü olsun diye yapmıyor. Kendisi onun içinde değil. Yani samimi bir amel olarak görmüyor, amel olarak görmüyor. Yani dindarımız da öyle.

Ben bürokraside otuz sene çalıştım. Musikiyle ilgileniyorum, akademik dünyayla ilgileniyorum. Benim her yaptığım iş ameldir. Mahşerde sorulacak. “Hocam hükümet programıyla mahşerin ne alakası var?” dedin mi, sen laiksindir. Bu soruyu soran adam ne alakası var her şeyin her şeyle alakası var. Çünkü her şeyin Allah ile alakası var. Tevhit budur. Her şeyin ölçüsü budur. “Hocam onun onla ne alakası var?” Her şeyin her şeyle alakası var biraz düşünürsen, biraz da ilim elde edersek

anlarız. Şimdi bunu yapıyorsun. Yasak, savma kabilinden yapılması ayrı bir şey bir de geliyor arabayı oraya park ediyor. Belki görmedi olabilir. Fakat görmemesi de aslında dikkatsizlikle ilgili bir şey, o da bir nitelik eksikliği. Mesela biz yürürken pek sağımızı, solumuzu kollamayız.

Genelde havaalanlarına ben çok gidiyorum, seyahat ediyorum. Abi adam geliyor, sana çarpıyor, karşıdan gelen üzerine doğru geliyor. Niye? Dünyasında başka birisi yok. Yani sakınma duygusu olmuyor. Bu da ölçümüzün bugün maalesef çok doğru olmadığını gösteriyor. Yine biz kuyruğa takılabilir miyiz? Yani şu memlekette doğru düzgün kuyruk nerede olur. Ya polis, asker seni kuyruğa sokar. Ya işte şimdi yeni yeni şey yapıyorlar, şeritler çekiyorlar falan Allah’tan o kurtarıyor. Yoksa mümkün değil abi. İşte ben buraya gelmek için uçağa binerken yine birisi geldi, öne girdi. Ne yapabilirsin? Belki girdiğinin de haberi yok. Çünkü ahlakı öyle alışmış. Demek ki neye alıştığına göre şahsiyetin şekilleniyor. Güzel şeye alışırırsan güzel oluyorsun. Otomatik oluyor zaten.

Geçmişten örnek verelim. Bakın bu da bir fakirlere yardım teknolojisi. Şimdi ben teknoloji deyince efendim, teknoloji dediğin iPhone’dur, bilgisayardır. “Hoca sen neyden bahsediyorsun, millet aya, sen yaya. 300 sene önceki olayı anlatıyorsun.” Güzel kardeşim bu da bir buluş, bu da bir inovasyon. Sen öyle gördün mü, görmedin. Seni yüten ve seni istihbarat örgütlerinin dinlemesine vesile olan, onun için üretilen cep telefonlarıyla haşır neşirsindir. Ona teknoloji, diyorsun. Yani yütülmediğin işe kıymet vermiyorsun. Bu yütülmüyor, bu tam tersi insanların hayır yapmasına vesile oluyor. Onun için teknoloji olmasını yakıştıramıyoruz. Halbuki bu bir teknoloji, bir kadın veya erkek bunu düşünmüş önce. Düşünmüş demek ki düşüncede iyilik, güzellik ve

doğruluk düşüncede başlıyor. Çünkü niyet soyuttur, somuta dönmesi için önce kalbinde oluşması gerekiyor. Bakın bu o kadar güzel düşünülmüş bir teknoloji ki kimse kimseyi rencide etmiyor. Kimsenin nefesine bir zarar kolay kolay gelmiyor. Ama aynı şekilde bu sadaka taşlarını nereye koyabilirsin? Ancak güvenli bir toplumun içine koyabilirsin. Çalınmıyor demektir bu. Açık bir şey koyuyorsan millet parasını koyuyor, birileri gelip çalmıyor. Eyüpsultan’da bunun örneğini yapmışlar. Bir programda gösterdim. Ne yapsın belediye üzerine asma kilit asmış, kumbara yapmış. Yani bir fakir gelip oradan alamıyor. Tek yönlü sokak gibi vermesi serbest, alması yasak. Sadaka taşı bu almayan olunca ne işe yarar bu yani.? Sordum onlara ne yaptınız buna asma kilit falan dediler, onu ayda bir topluyoruz, bir fakirlere yardım yapan dernek fakirlere dağıtıyor. Ama bakın nasıl bir toplum haline geldiğimizi gösteriyor. Emniyet yok. Ne kadar acı bir şey.

Emniyet bir nitelik midir? Rasulullah Efendimizin nübüvvetten önceki baş niteliği nedir? “El Emin”. Tabii ki emanet, emniyet, iman hepsi aynı kökten geliyor. Demek ki ondan uzaklaşmışız. Ama bunu mesela güncelleyemez miyiz? Aynı imam hatip geleneğiyle ilgili sözümü geleceğim. Ağabeycim gelene ek yapmazsan o ağaç bir süre sonra kurur. Her ağaç biliyorsunuz kökleri büyür, aynı zamanda dalları büyür. Aşağıdan beslenmeden yukarıdan veremez. Aşağıdan büyümedikçe yukarıdan büyüyemez. Dolayısıyla köklere ne kadar kuvvetli sarılırsan sarıl, mutlaka mevsimin meyvesini de vermen gerekiyor.

Ben Sabahattin Zaim’de ders veriyorum yıllardır. O üniversitede kantinlerde böyle bir şey yapmışlar. Ne kadar güzel. Yani kantinden sen bir şey alıyorsun simit, çay, su ve tost var. Sen alıyorsun sonra diyorsun ki belki bugün harçlığı

olmayan gariban, fakir talebeler de olabilir. Abi şu kadarını da sana veriyorum diyorsun. Kantinci onu alıyor, oraya hangisini istiyorsan onun sembolünü takıyor. Bir süre sonra muhtaç olan talebe gelip direkt o sembolü alıyor hiçbir şey söylemeden veriyor. Güzel bir şey değil mi? E güzel bir şey abi. Gelenek böyle yenilenir. Yenilemediğiniz gelenek mutlaka çürür. Biz halbuki kafamızdaki gelenek hep böyle kalıplardır. Yani gerçekten öyle. İlim geleneği kalıp orada durmuş. Halbuki yaşıyor zaten ama biz içinde değiliz. İslam’ın farkı konuştuğunun içinde olman gerekiyor o yüzden felsefe yok. Çünkü felsefe eylem gerektirmez. Spekülasyondur. İslam’da hikmet vardır, tefekkür vardır çünkü amelle dönmesi gerekiyor ilminin. Öyle boş uzun uzun konuşulmuyor.

Size neyi hatırlattı bu gelenek. Siz görmediniz tabi gençler. Ya! Bizim de vardı böyle defter ya. Yazdırıyorduk memurken, Ankara’da. Veresiye defteri yaz tahtaya al haftaya. Sarı çizmeli Mehmet Ağa olayı. Biz Boğaziçi’nde okurken bizim odada kalan, şimdi vefat etti Allah rahmet eylesin, çok güzel bir arkadaşımız vardı. Abi adamın ailesi mütevazı, fakir yani. Biz bursu aldığımız gün ben mesela hemen Taksim otobüsüne atlardım İstiklal caddesine abi. Güzel bir yemek yeri, sinemaya giderim oradan kitap almaya giderim falan filan. Abi o gün bitiyor benim üç aylık veriyorlardı. Bugünkü gibi değildi burslar. Bir günde yiyordum yani. Ondandan sonra yurtta maraba hayatına devam, bir yandan da çalışıyordum gerçi. Neyse biz böyleyiz de bu arkadaş öyle değil. Hani bizim gibi yemiyor da fakat bursu aldığımız ertesi günü onun da parası yok. Söylemiyor ama hissediyoruz, anlıyoruz. Bu adam ne yapıyor arkadaş bizimle de gezmiyor. Böyle alışkanlıkları da yok bu adam bu parayı nereye harcıyor. Abi bir akşam bizim gecekondu mahallesi vardı yakında oradan bazen bakkaldan gidip bir şeyler alıyordum nevale. Karanlık da böyle kış akşamı

bakkaldan birisinin çıkıp ters yöne doğru yürüdüğünü gördüm. Arkadan o arkadaşa benzettim. Bizim arkadaşa benziyor ama karanlık. Neyse ben de bakkala girdim. Bakkal kendi kendine şöyle yapıyor “Allah Allah” falan bende içeri girince hayırdır abi ne oldu falan dedim. Biraz önce sizin emsaliniz birisi geldi talebe galiba dedi. Bana dedi ki borç defterini aç veresiye defterini niye dedim sen aç dedi açtım. Dedi ki burada en çok borçlu olan kim? Dedim ki dul bir kadın var, kocası iş kazasında öldü, iki çocuğu var. Mahalleli ona yardım ediyor ancak öyle yaşıyor onun çok. Ne kadar abi dedi şu kadar. Al abi dedi sildi. Ben nasıl falan dedim. Sil abi sen dedi verdi parayı, çıktı gitti biraz önce de. Anladım ki o gün burs aldığımız gündü. Adam vay be, oluyor muymuş abi, oluyormuş. Menkıbe sadece 300 sene önceden mi oluyor. Al sana menkıbe işte. Menkıbe kelimesinin kök anlamını biliyor musunuz? “Nekabe” geçit demek, seni bir yerden bir yere geçiren şey demek. Yani o iyiliği güzelliği sende yapabilirsin. Bak o da yapmış sen de yaparsın demek. Çok kıymetli. Mesela kuş evleri, sarayları inanın ben bunu şu anda şehir felsefesi dersi veriyorum Marmara’da. Orada bir derste anlatıyorum. Burada abi bilim var, ergonomi ver, mühendislik var, zooloji var, malzeme bilimi var şu gördüğünüz küçük şeyde. Sanat var her şey var. Doğruluk, iyilik ve güzellik iç içe mi? Evet. Çünkü kendisi öyle yapan ve tasarlayan öyle. O da öyle. Bakın mesela kuşların gireceği delik, öyle bizim yaptığımız gibi kafamıza göre yapılmaz. Küçük kuş girebilir, atmaca vesaire giremez. Girmemeli. O yüzden küçük yaparlar. Çünkü arkadan atmaca girerse hepsini yer. Bakın onu da düşünüyor. Demek öyle efendim ecdat ne güzel eserler yapmış vay be falan. Aklını al işte biz aklını almıyoruz hep kabuğuyla uğraşıyoruz demi.

Bugün biz ne yapıyoruz. Hacı Bayram Cami’ne gittim geçen sene etrafına

bu Çin’den ithal edilmiş, metresi 1 lira 75 kuruş olan plastik iğneler koyuyoruz. Aynı kuşlara defolun burası bizim. Peki kuş evini niye yapıyor adam, gelin burası sizin. Çünkü siz bize emanetsiniz. Sizin irtifanızı kapatacak bir bina yapıyoruz. Hakkınızı helal edin size de böyle bir köşe veriyoruz. Şimdi bu kuş eviyle ilgili bir şey değil. Onu düşünen ve yapan insanla ilgili bir şey niteliği, şahsiyeti, ahlakı mesele günümüzde bunun bir benzerini sokak hayvanları için barınak, küçük evler veren belediyeler de var. Bu şekilde de gelene ek yapılı. Asıl bu şekilde yaşatılabilir. Peki, İngilizler ne yapıyor. Ağaçların da üzerine koyuyorlar artık. Niye altlarına araba park ediyorlar. Bu kuşlar bizim arabaları pisletmesin. İşte küfrü bilmiyoruz. Elhamdülillah Allah bildirmesin. Benim ilk eşim kafirken Müslüman olmuş bir İsviçrelidir. Küfrün ve hidayet ne olduğunu ben size anlatırım. Siz bana anlatamazsınız. İki halini de yaşadım, gördüm. Nasıl hidayete erdiğini gördüm. Dolayısıyla biz böyle hep iki asrımız küfrü güzellemele geçiyor. Evet, adamları bilimi var, harika sokaklar insanını hiç merak ettin mi? o insan içine hiç girdin mi? ona bir sordun mu ne hissediyor. Küfür nasıl bir haldir. Allah bildirmesin ama korkunç bir haldir. Çünkü benlik, bencillik ve ben tapkınlığına kadar giden bir çizgidir. Nefsaniyet insanları firavunlaştırır. O yüzden büyük mutasavvıflar hep demişler ki firavun senin içindedir. Kapıyı açarsan çıkar, kapıyı açmamak önemli. Yine bugün bir yaygın şey var Amerika’da, Avrupa’da akım var. Artık dükkanların önü bunun gibi bulvarlardaki bitki narhlarının kenarları buralara da çivi koyuyorlar. Bu da insan çivisi, kuş çivileri, insan oturamasın diye. Ne olacak adam otursa ne olacak. Yoruldum ben New York’da öyle yürürken gerçekten yoruldum, su içeyim dedim aynen böyle dikenli yerlerle karşılaştım. Neresine oturayım ben bunun. Oturamadım aradım ileriye doğru yürü yürü yürü bir yerde bulduk. Artık bu yapıyor. Niye, is-

temiyoruz. Mülkiyetimin önünde öyle bir görüntü istemiyorum. Bunlar tamamen tekebbürle ilgili şeyler.

Bakın bu da başka bir örnek ebru üstadı Mustafa Düzgünman, Allah rahmet eylesin, yaparmış. Bu da İran’da bir bakkal ne yapıyor abi, tartı yapacak kese kâğıdı kılunun olduğu yere de koyuyor darasını. O kese kâğıdı kaç gram gelir. O kadar hafif gelir ki o kese kâğıdı yani 20 gr 30 gr zor gelir. Ama niye bunu yapıyor. Düşünüyor bunu hak geçmesin diye 30 gr bile geçmesin. Fazla olsun eksik vermeyim. Niye mahşerde hesabı var. Kulluk öyle felsefi bir alan değil. Kulluk amelle ilgili bir şey. Bu adam yani bin tane filozoftan daha üstün bir adam şu hareketiyle. Çünkü Allah’a yakın ve Allah’a laik bir iş yapıyor. Allah’a göre iş yapıyor. İslam’ı unutmamalı. İslam bir düşünce sistemi falan filan. Onların hepsinin ötesinde ve kaynağında Allah’a layık kul olmaktır. Biz bu hedefi unutmamalı. Senin derneğin, vakfın, okulun, tarikatın, cemaatin bu işe yarıyorsa güzeldir. Bu işe yaramıyorsa isterse istediğin kadar önüne İslam yaz alakası yok. Geçenlerde bir takipçim beni hoca deyince din hocası sanıyorlar. Sağ olsun yazmış, hocam diyor ben iş yerinde çalışıyorum, memurum. İş yerindeyken cep telefonumu şarja takıyorum. Bu diyor caiz oluyor mu diyor. İçimi diyor bir endişe kapladı diyor. Dedim oğlum ben fakih değilim, müftü de değilim fetva veremem fakat şu soruyu sorman bile beni çok gururlandırdı. Allah senden razı olsun. Bu soruyu da birileri sorsun. Bu kaynakları biz kullanıyoruz ama bu kimin kaynağı. Bunlar sorulmayacak mı? Sen mümin değil misin? Sen mahşere inanmıyor musun? Orada neyi soracak Allah? İki kere iki kaç eder mi soracak. Pascal’ın teoremini anlat mı diyecek? Pascal orada yanıyor zaten. Adamın kafası, gözü, her tarafı yanıyor o sırada. Biz neyin kuluyuz ya biz ne yapıyoruz ya. Biz ne yapıyoruz? Biz hangi hesaba göre yaşıyoruz. Kendimize

gelelim ya Allah var ya. Mahşer var ya hesap var ya. Yani çocuğa dedim ki oğlum helal olsun sana. Ağabeylerin bu hesabı yapamıyor. Bizler... Helal olsun.

Dolayısıyla doğruluk, iyilik, güzellik son bir örnek yine inşallah kalbinize biraz ferahlık verelim. Bize de örnekler çıkсын diye. Aynısını yapmak değil ilkesini süzüp gereğini yapmak. Benim Ankara’da bir arkadaşım var. İşte yedek parçacılar. Varlıklı bir aile, babası da İmam hatip talebelerine Ankara İmam Hatibe talebelerine çok burs vermiş. Allah rahmet eylesin, Ömer amca. Bir trafik kazasında şehit oldu. Çok kıymetli bir adam, o adamı bir gün bizim arkadaş anlatıyor. Dükkânda baktım diyor babam, aspirinin böyle kapları vardı eskiden biliyorsunuz onların kenarları sivriydi. Gençler bilmez bizler ne badirelerden geçtik öyle kenarı sivri şeyler gözümüzü yırttı, kafamızı yardı. Baktım diyor babam o sivri köşeleri makasla yuvarlıyor diyor. Boşalmış, aspirini çöpe atacak. Babama dedim ki baba sen ne yapıyorsun. Yavrum işte kenarlarının keskinliklerini gideriyorum. Baba onu sen çöpe atmayacak mısın bitmiş. Dedi ki olur mu yavrum ben bunu böyle çöpe atarsam. Bu çöpleri karıştırıp, rızık arayan gariibanlar var onların eline batar, kanar.

Şimdi doğruluk, iyilik ve güzellik kulluk nedir biliyor musunuz? Kendini aşan düşünceye sahip olmaktır. Öbürü çünkü nefsaniyettir. Ben kendimi zaten düşünüyorum. Asıl mesele, erdem kendinin ötesinde başkalarını, başka varlıkları düşünmek, geleceği düşünmek. Vakıf kelimesi de oradan geliyor. Bir şeyi durduruyorsun aslında bir şeye yol veriyorsun. Nefsini durduruyorsun hakka yol veriyorsun. Anını durduruyorsun, istikbale yön veriyorsun. Dolayısıyla son olarak şunu söyleyeyim. Ne yapmalıyız? Öncelikle şu kulluk olayından lütfen artık hicap duymamalı. Yani bizim din ile derdimiz olmamalı. Din derdimiz olmalı. Biz nasıl

iyi kul oluruz, bu çok önemli. İkincisi kendimizi ve işimizi çünkü biz iyi, doğru ve güzel olmazsak işimizde öyle olmaz. Bunu yapmaya gayret etmeliyiz. Kulluk zaten bu çabanın adıdır. Neye göre Allah ve Rasulü'ne göre. Yani batılı bir estetik kitabı Eric From okuyup oradan tüyolar almak. Kişisel gelişim zirvalarıyla değil. Yani Allah ve Rasulü yeter. Doğruluk ve güzellik kaynağıdır. Üç her gün yeni bir şey öğrenip, yeni bir şey yapalım. Vaktimizi çok çar çur ediyoruz. Benim geçmişe bakıp en çok yandığım şeyler hayatta uğraştığım boş işler, boş laflar ve boş kişiler. Onları boşaltmaya çalışıyorum yıllardan beri. Bunu anladığım günden beri. İnanın o zaman çok fazla enerjim yüksek geliyor, neşem artıyor ve vaktim çoğalıyor. Lütfen hayatınızdan şunları oturun bir bakın ben hangi boş işlerle uğraşıyorum. Boş işi nasıl tespit edeceğim. Mahşerde işine yaramayan iş, boş iştir. Mahşer hesabında işine yaramıyorsa o boş iştir. Aslında mahşer dünyada tüyosu verilmiş bir hesaptır. Allah bütün soruları önden veriyor. Soruları çalmana gerek yok FETÖ'cüler gibi. Allah soruları söylüyor. Ben şundan şundan soracağım, hazırlanın. Dolayısıyla onları öğrenelim. O boş vakitte neler öğreniriz. Biraz ilmimizi arttıralım. İman ilimle ilgili bir şeydir biliyorsunuz. Yani imam etmek bile ilme dayanan bir şeydir. Çünkü Allah'a inanıyorum diyorum ama Allah kimdir. Yanlış bir haşa tanrıya inanıyorsan Müslüman hala değilsin. İstedigin kadar Allah de. Dolayısıyla o da ilme dayalı biraz çoğaltalım. Sadece bilgi de yetmez. Biz şu anda tabi bilgiye çok fazla vurgu yapıyoruz. Taşradan gelip şehirlerde üçüncü nesil olanlarda bizden başlayarak ikinci nesilde okumaya başladılar. Benim babam dolmuş şoförü Ankara'da Çinçinli. Allah rahmet eylesin. Adam okula bile gitmemiş. Ama sekiz çocuğu var hepimiz üniversite mezunuyuz. O hayatın içinden böyle pek çok arkadaş var. Çoğu benim akranlarım böyledir. Üçüncü nesilde artık bilgi kişiliğin eşdeğeri gibi görü-

lüyor, yanlıştır. Bilgi bir araçtır. Kişiliğine yarıyorsa güzeldir, yaramıyorsa güzel değildir. Faydalı değildir. Ahlak o yüzden çok önemli ve bugünün tabi ki asıl sorunu biz şimdi güce eriştik. Siz bilmiyorsunuz o günleri gençler. Yani Müslümanların Türkiye'de güçsüz olduğu dönemler, Necdet abi biraz anlattı. O dönemlerde ah biz bir gücü alsak da adalet nedir göstersek. Doğruluk, dürüstlük bir memleket böyle yönetilir diyerek o kutlu günü bekliyorduk. Abi o kutlu gün geldi, geçti çok mutlu hala olamadık. Kendimizden çok mutlu değiliz. Demek ki gücün de bir ahlakı var. Ona talip değiliz. Çünkü o kafirin de yaptığı şeydir. Gücün ahlakı nedir yalan söyler, ikiyüzlülük yapar, milleti yüter o bizim işimiz değil. Ahlakı güç olarak görmek gerekir.

Rasulullah Efendimizin büyüklüğü buradan geliyor. Rasulullah'ın parti teşkilatı yoktu. Dernek teşkilatı yok, çakarlı araba yok, makam şoförü yok efendim bankada para yok, twitter hesabı yok. Size soruyorum, o dönemin şartlarında objektif bir soru Hicaz gibi dünyanın en seyrek hala nüfusunun olduğu bölgede en seyrek nüfusu vardı. 20 senede yetim bir zat kendi amcasının bile öldürmeye çalıştığı "ve dallen fe heda" tek başına olan bir zat 20 senede Veda Hutbesinde en az 150 bin kişi nasıl toplanıyor. Veda Hutbesinde 150 bin kişi 20 sene içinde oluyor bu. Bu neyi gösteriyor. Şahsiyet en büyük güçtür. Çok hoplayıp zıplamamıza gerek yok. Adam olmaya çalışalım işimizi güzel yapalım, doğru ve iyi yapalım. Biz iyi ve doğru ve güzel olalım, inanın bize de o bereket yansır. Allah bizim yanımızda olur zaten. Allah'tan büyük kuvvet var mı? Her namazdan sonra "la havle vela kuvvete illa billah..." ne diyorsun sen. Kuvvet de Allah'tır, havil de Allah'tır, kudret de Allah'tır. Ben ondan alırsam kuvvetli olurum. Allah bana lütfederse olur. O yüzden inşallah iyilik, doğruluk ve güzellik noktasında hem kendimiz istifade edelim

hem de dünyanın, bakın sadece memleketin değil dünyanın buna çok ihtiyacı var. Biz bu konuda azmedersek Allah'ın izniyle dünyaya da yeni bir insanlık medeniyeti örneği sergileyelim. Çok teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun.

KAPANIŞ OTURUMU

Abdullah Ceylan
ÖNDER Genel Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim.
Sayın Bakanım, Sayın Valim, Kıymetli Misafirlerimiz, Değerli Gönül Dostlarımız, Anadolu'muzun dört bir yanında bugün buraya gelen, bizlerle birlikte olan, aynı davaya gönül verdiğimiz, aynı sevdayı paylaştığımız, aynı hevesle, aynı aşkla ve muhabbetle yatıp, kalktığımız Kıymetli Gönül Dostlarımız hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

20. İmam Hatipler Kurultayımızın ikinci günündeyiz. Kapanış günündeyiz. Sayın Bakanımız bugün bizlerle birlikte. Ben, yoğun programı içerisinde vakit ayırıp bu güzel camianın bir mensubu olarak bizlerle birlikte olduğu için huzurlarınızda Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun efendim. Yine imam hatip camiasına ilk günden beri çok büyük destekler veren, her zaman yanımızda olan Cumhurbaşkanımızın Başdanışmanı İsrail Kışla abimiz bizimle birlikte kendilerine hoş geldin diyor, çok teşekkür ediyorum.

Dün önümüzdeki yılın, bir yıl boyunca işleyeceğimiz, aslında yeni yüzyılın, Türkiye'nin yeni asrının ilk işaret fişğini ateşlediğimiz, nitelikli gelecek şiarımızla "Bismillah" demiş oluyoruz yeni döneme. Kurultaylarımız, her senenin başlangıcını yaptığımız, "Bismillah" dediğimiz; heyecanımızı, enerjimizi, muhabbetimizi tazelediğimiz; kardeşliğimizi pekiştirdiğimiz, bizleri buradan aldığımız enerjiyle, umutla Anadolu'nun farklı noktalarına gittiğimiz, geri döndüğümüz bu enerjiyi ve sinerjiyi Anadolu'ya taşıdığımız çok büyük bir aile buluşması bizler için. Bu yüzden kurultaylarımızı önemsiyoruz. 20 yıllık bir geleneği bugün bir adım daha öteye taşıyoruz. Ve bu yüzden Allah'a hamd ediyoruz. İnşallah seksen vilayetten buraya gelen bütün kardeşlerimiz, derneklerimiz, bu camiaya gönül veren-

ler, emektarlar buradan aldıkları enerjiyi Anadolu'ya götürecektir. İlçeleri, illerine, okullarına taşıyacak. Gönlüne dokunmadığımız, muhabbetle kendisine ulaşamadığımız hiçbir gencimiz kalmayınca kadar inşallah mücadele edeceğiz. Bunun için çalışacağız. Hedeflerimiz istikametimiz bu doğrultuda.

Rabbim bizleri muvaffak etsin. Ayaklarımızı sabit kılsın. İstikamet üzere yaşamayı bizlere nasip etsin. Diniyle yücelmeyi, dinini yüceltmeyi hepimize nasip etsin diyor, tekrardan ikinci günümüzün ve kapanış günümüzün hayırlı olmasını Rabb'imden niyaz ediyor, nitelikli bir geleceğin bizlerle birlikte geleceğini, sizlerle birlikte geleceğine inanıyoruz. Sağ olun, var olun, Allah'a emanet olun.

İsrail Kışla
Cumhurbaşkanı Başkanışmanı

Çok değerli Bakanım, Çok Değerli Valim, Çok Değerli Rektörüm, Çok Değerli Hocalarım, Sivil Toplum Kuruluşlarının Değerli Başkanları, Yöneticileri hepinizi en kalbi muhabbetle selamlıyorum. Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerine olsun inşallah. Rabbim bu kurultayı hayırlara vesile kılsın. Bu kurultaya katılanlardan, emek verenlerden, herkesten Allah razı olsun. İnşallah güzel başlangıçlara da vesile olur.

Bugün gerçekten hepimiz hamd etme noktasındayız. Nerelerden nerelere geldiğini bilen bir nesiliz. 1950 öncesini öncesini bilen bir nesiliz. 50'den 80'e kadar bu işin mücadelesinin içerisinde olan bir nesiliz. Ve ondan sonraki yaşananları, 28 Şubat süreçlerini iyi bilen bir nesiliz. Ve bugün de bir imam hatipli Cumhurbaşkanı, bir imam hatipli Meclis Başkanı, imam hatipli bakanlar, imam hatipli valilerimiz, imam hatipli rektörlerimiz, gerçekten bugün milli eğitim müdürlerimiz imam hatip neslinin nereden nereye geldiğine her yönüyle şahitlik yapmış bir nesiliz. O bakımdan hamd etmek durumundayız. Bunun şükürünü yerine getirmek gibi bir mesuliyetimiz, bir sorumluluğumuz var.

50 öncesindeki babalarımız hala hayatta, onlar dinini muhafaza etmenin mücadelesi içerisindeydiler. Bizler 50- 80 arasındaki nesil, bakıyorum daha çok mücadeleci bir nesil olarak ortaya çıktık. Pek çok şeyin mücadelesini verdik. Akıncıdır, Millet Yurt Talebe Birliğidir, Erbakan Hocadır elhamdülillah bir mücadele nesli olarak ortaya çıktık. 80 sonrası 2002'ye kadarki çocuklarımızın nesli imam hatibin mağduriyetlerini çeşitli vesilelerle yaşayan bir nesildir. Ya katsayı engeli ya başörtü mağduriyeti bunun gibi pek çok kamu kurumlarında ötede beride görev alamama gibi mağduriyetleri yaşamış bir nesildir. Ama 2002'den sonra, iktidar olduktan sonra biraz makam, mevki ve

menfaat noktasında imtihan verdi çünkü imkanlar genişledikçe, imtihan vermek zor oluyor. Bu zorla muhatap olan bir nesildir bizim çocuklarımız. Varlık içerisinde adanmışlık olmuyor arkadaşlar. Çokluk içerisinde de adanmışlık az oluyor. Oysa bu imam hatip nesli bir adanmışlık neslidir, bir davanın adıdır, bir halk hareketinin adıdır. Birileri dinle bu milletin arasına mesafe koymanın gayreti içerisindeyken, birileri de bu millete dinini öğretmek mücadelesi içerisindeydi.

Bu okulları, imam hatipleri, AK Parti iktidarına kadar hep halk yapmıştır. Milletimiz yapmıştır. Ben İlim Yayma Cemiyeti'nde 43 yılını geçirmiş birisiyim. İmam hatiplerin tarihiyle İlim Yayma'nın tarihi birbirinin aynısıdır, benzeridir. Menderes döneminde; 11 Ekim 1951 İlim Yayma Cemiyeti'nin kuruluşudur. 17 Ekim 1951, yani bir hafta sonra ilk imam hatip lisesinin açılışıdır. Bizdeki kayıtlarda Aksaray Etyemez semtinde iki katlı ahşap bir binada 19 öğrenciyle eğitime başladı der. Bizdeki kayıtlar böyle geçer. Bir fedakarlığın adıdır imam hatip, bir gönüllüğün adıdır, bir davanın adıdır.

Ben 1980'de İlim Yaymaya başladığımda 102 tane şubemiz vardı Türkiye genelinde ve bu 102 tane şube hepsi koltuğunun altında makbuz imam hatip okulu yapmanın mücadelesi içerisindeydiler. Cami önlerinde yardım toplarlar, kurban derisi toplarlar, Sönmez Takvimi satarlar ve kapı kapı dolaşarak bir imam hatibi yapmak için belki iki yıl, üç yıl İstanbul, Ankara kapı kapı dolaşıp millet yapmıştır millet. Ve o milletin yaptığı okullarda bizler okuduk. Milletin emaneti var bizde arkadaşlar. Ve o milletin emanetine gerçekten çok titizlikle riayet etmemiz lazım. Çok ciddi fedakârlık lazım. Arkadaşlar, gönüllülüğü ne olur bırakmayın. Gönüllülüğü bırakmayın bütün bürokrat arkadaşlarıma söylemek istiyorum. Nerede olursanız olun, hangi görevde olursanız olun,

eğer bürokrat kalırsanız imkânınız kadar iş yaparsınız, eğer gönüllü olursanız ufkunuz kadar iş yaparsınız. Çünkü gönüllülükte esas olan bir şeyi yapmak karar ve azmidir. O azminiz varsa, elinizde projeniz varsa o iş 'tamam' demektir. Hiçbir iş parayla başlamaz. Baştan projeye başlar, ufkunuz vardır. Elli öğrenciyi Umre'ye götüreceksiniz, projeniz parası yoktur. Ama o gerçekleşir. Cami yapacaksınız, Kur'an kursu yapacaksınız hiçbir imkânı yoktur hazırımızda. Ya on ton demir ya elli torba çimento vardır ama o adanmış gönül bir bakarsınız ki o projeyi bir süre sonra gerçekleştirir. O bakımdan bu gönüllülüğü yok etmeyelim. Devlet sahip çıktıkça bu okullara biz sahip çıkmayı bırakıyoruz. Arkadaşlar bizim bu okullardan elimizi çekmememiz lazım. Eğitime Destek Platformu diyoruz arkadaşlar. Okula ekstra hangi katkıları veriyoruz bunları sorgulayalım. Bir okula ayda 50 bin lira, bizim gönül desteğimiz yoksa biz neyin desteğini veriyoruz. Beyoğlu İmam Hatip, Türkiye'de bir numara deniyor. Bütçesine baktınız mı? 4 milyon 900 bin lira ilave bütçe. Hiçbir emeksiz hiçbir başarı olmuyor. Başarı tesadüfi değil ama inanın eğitime verdiğiniz her katkının on kat fazlasını alıyorsunuz. Bu gençlik bizim en büyük sermayemiz. Belki nice Selçuk Bayraktarlar yetişecek. Dün biz pek çok şey yapamadık ama bizim çocuklarımız, bugün benim büyük oğlum 42 yaşında, Selçuk Bayraktarların yaşında, şimdi tank da yapıyorlar, helikopter de yapıyorlar, uçak da yapıyorlar neler yapmıyorlar ki? Denizaltı yapıyorlar, füzeler... Şimdi yeni gençlik belki onların çocukları, torunlarımız çok daha güzel şeyler yapacak. Ama bunu hep beraber başarabilmeliyiz. Onun için sivil toplum kuruluşları ve eğitim camiası birlikte hareket edersek, birlikte projeler yaparsak sizin arkanızda destek olarak sivil toplum kuruluşlarının güçlü bir desteği olursa inanıyorum ki sizler o okulları çok daha başarılı hale getireceksiniz.

Ben inşallah bu kongrenin güzel şeylere vesile olacağını düşünüyorum. Sayın Bakanımın da vaktinden fazla çalmayayım. Ben sözü fazla uzatmak istemiyorum. Keşke dün de gelme fırsatım olsaydı da sizlerle daha geniş hasbihal etme imkanımız olsaydı. Rabb'im toplantımızı hayırlara vesile kılsın. Ve rızasına uygun gerçekten hem insanların gönlünü hem Allah'ın rızasını bulduğumuz görevde, yapmış olduğumuz işlerle kazanabilmeyi bizlere nasip etsin. Bulduğumuz görevlerin hakkını vermeyi nasip etsin. Allah bugünlerimizi aratmasın. Kıymetini bilenlerden eylesin. Hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. Sağ olun, var olun.

KAPANIŞ OTURUMU

Yusuf Tekin
Millî Eğitim Bakanı

Kıymetli Valim, Milletvekillerimiz, Belediye Başkanımız, Rektörümüz, Ağabeylerim, İmam Hatip Davasına Gönül Vermiş Kıymetli Dostlar, hepinizi en kalbi muhabbetlerimle selamlıyorum. Saygılar sunuyorum sizlere.

Tabii bugün burada sizlerle beraber olmamın benim açımdan iki tane önemli boyutu var. Bir tanesi, her zaman, en zor günlerimizde dahi imam hatip mezunu olduğumuzu çekinmeden söylediğimiz, mensubu bulunmaktan her daim onur duyduğum imam hatip camiasına gönül vermiş siz sevgili kardeşlerimizle bir arada bulunmaktan dolayı çok mutluyum öncelikle. İkinci olarak da Millî Eğitim Bakanı olarak yaklaşık üç ay oldu, görevi başladığımız andan itibaren eğitimimize, eğitim sistemimize, okullarımıza, sivil toplum örgütlerimizin toplumun her kesiminin sahip çıkmasını, toplumun her kesiminin kendi üstüne düşen sorumlulukları yerine getirmesini dilimiz döndüğünce söylemeye çalışıyoruz. Her ortamda söylemeye çalışıyorum. Çünkü altında bulunduğumuz yük, taşımaya çalıştığımız yük, tek başımıza ya da tek bir kurumla çekilecek bir yük değil. Bu yükü taşıırken yanımıza yoldaşlar, paydaşlar edinmek istiyoruz. Bu anlamda toplumun bütün kesimlerine çağrıda bulunuyoruz, davette bulunuyoruz, gelin bu yükü beraber taşıyalım, diye. Burada bulunmamın ikinci mutluluğunun sebebi de bu. Bu çağrıma kurulduğu günden beri destek olmuş bir camia ile birlikteyim. Allah sizlerden razı olsun, hepinize tek tek teşekkür ediyorum.

Kıymetli dostlar, ben aslında sizlerle bugün burada imam hatip meselesinin devlet açısından, Millî Eğitim Bakanlığı açısından ve bir de imam hatip mezunu bir Millî Eğitim Bakanı açısından nasıl gözüktüğüne dair bir analiz yapmak istiyorum. Düşüncelerimi bu perspektifte

sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu çerçevede sizlerle paylaşacağım aslında üç tane soru var. Bu sorulara cevap vermeye çalışacağım. Bunlardan bir tanesi, imam hatipler niçin var, niçin kuruldu? İkincisi, velilerimiz çocuklarını niçin imam hatip liselerine gönderiyorlar? Üçüncüsü de bakanlık olarak bizler ne amaçlıyoruz ne bekliyoruz bu süreçten? Müsaadenizle ben üçüncü sorudan başlayarak cevap vermek istiyorum. Bir kere önce şunu söyleyeyim, biraz önce İsraili Abi de konuşmasında söyledi. 2002 yılı Türkiye’de imam hatip liseleri açısından bir milat. Bir sürü sebep söyleyebiliriz. Ama ben şöyle bir analiz yapmak istiyorum sizlerle. Dünyada devletle ilgili devletin çizgisiyle ilgili yani modern devletin var oluş süreciyle ilgili baktığımızda devletle din ilişkileri bağlamında çok farklı çizgilerin olduğu bir süreç izliyoruz. Özellikle bugün literatüre egemen olan batı menşeli modern devlet söyleminde devlet kurumsallaşmaya başladığı andan itibaren aslında dinle bir mücadele içerisinde. Yani dinin egemenlik alanını sınırlandırıp, Batı devletler için konuşuyoruz, kendi hegemonyasını kurgulayacağı bir süreç arzulanıyor. Baktığımızda modern devletin kuruluş süreci böyle. Önce dinin gücünden faydalanarak yani meşrulaştırıcı işlerinden faydalanarak devleti kurum-sallaştırmaya çalışıyor.

Bu Batı’da laikliğin ortaya çıktığı süreç yani kilisenin hegemonyasının var olduğu sürecin hemen sonrasındaki dönemden bahsediyoruz. Sonra dini kendi hegemonyası altına alıp kurallarını belirlemeye çalıştığı teorik alanına müdahale etmeye başladığı bir süreç söz konusu. Ondan sonra da bu demokratik devlet, temel hak ve hürriyetlerin yaygınlaşmaya başladığı süreçten sonra da dini artık kendi özgürlük alanında bağımsız bırakmayı hedefleyen veya bunu amaçlayan bir süreç başlıyor.

Bu kadar teorik fasla girmemin sebebi şu aslında Cumhuriyet dönemi din- devlet ilişkileri imam hatip okullarının misyonu da dünyadaki bu çizgiye paralel bir biçimde devam ediyor. Hatırlayın Kurtuluş savaşı mücadelesini yürüten Mustafa Kemal ve arkadaşları, Kurtuluş Savaşı mücadelesinde dinin meşrulaştırıcı işlerinden faydalanıp cihat, gaza ve benzeri ayetlerle bu mücadeleyi bütün unsurlarla birlikte yapmayı arzu eden bir çaba içerisinde, bu mücadeleyi yürütüyorlar. Hemen akabinde Cumhuriyet ilanından sonra ise dini özüne ilişkin belirleyici düzenlemelerin hayata geçirmeye başladığını görüyoruz. Bu süreç, dinin bu anlamda işlevselleştirilmesi veyahut da hatırlayın özellikle 1930’lu yıllarda camilere sıra konulmasından, müzik çalınmasına kadar, ezanın Türkçe okunmasından mealler üzerinden ibadet yapılmasının öngörülmesine kadar bir sürü alanda dinin özüne ilişkin bir belirleme süreci söz konusu oluyor. Aslında bu kabaca 2000’li yılların başına kadar böyle devam ediyor.

2000’li yıllardan itibaren ise özellikle içinde bulunduğumuz dönemde ise biz bu alanı vatandaşların demokratik taleplerinin karşılandığı ve bağımsız bırakıldığı özgür bırakıldığı bir alan olarak tanımlama uğraşı içerisindeyiz. Ben o yüzden 2002 yılından sonraki imam hatiplerle ilgili çabayı böyle değerlendiriyorum, böyle görüyorum. Farkında olmadan bu konuları konuşan, ağzına geleni söyleyen, memleketin her yerinde imam hatip okulu açıldı, açtınız diyen insanlara “Kaç tane imam hatip lisesi var veya Türkiye’deki orta öğretim öğrencilerinin yüzde ne kadarı imam hatibe gidiyor?” bu soruların cevaplarını biliyor musun, diye sordüğümüzde çok büyük bir kısmının bu konuda cahil olduğunu, medya ya da sosyal medya doneleriyle hakaret ettiklerini görüyoruz. Onlara cevaben söylediğim şey şu biz Millî Eğitim Bakanlığı olarak müsteşarlığım döneminde de şimdi de vatan-

daşların demokratik talebi varsa bu talebi karşılamak için imam hatip açıyoruz. Ne kadar demokratik talep varsa o kadar açıyoruz. Şu andaki Türkiye’deki imam hatiplerin oranı da üç aşağı beş yukarı 28 Şubat sürecindeki müdahaleyle beraber önu kesilince kadar yani o tarihe kadar ki rakamlar üç aşağı beş yukarı ulaşmış durumdayız. İnşallah sayısal olarak ulaştığımız bu noktayı biraz önce Abdullah Başkan da söyledi. Nitelik ve içerik olarak da geliştirmiş oluruz.

İkinci sorumuz, veliler çocuklarını niçin imam hatip lisesine gönderiyorlar veya toplum niçin çocuklarını imam hatip okuluna göndermeyi tercih ediyor? Bunu da baktığımızda etrafımızda bir anne ya da bir baba şu soruların cevabını vermek için veya şu sorulara yanıt bulmak için çocuklarını imam hatip liselerine gönderiyorlar. Bir; hem çağın ilimlerini hem de dini değerleri bir arada öğrensin istediğimiz için imam hatibe gönderiyoruz. İki, İslam’ı tanısin, Kur’an okusun, namaz kılsın, oruç tutsun eğitimini sürdürürken ibadetlerini de yerine getirsin. Hem bu dünyasını hem de ahiretine sahip çıksın temennisiyle çocuklarını imam hatip liselerine gönderiyorlar. Bu cevapları artırmak mümkün işte imam hatipler kurulurken, ilahiyat fakülteleri kurulurken söylendiği gibi camilerde cenaze kıldırarak hoca kalmadığı sorusunun cevabı olarak imam olsun, müezzin olsun diye çocuklarını imam hatibe gönderenlerden çok farklı bir kitle var. Bu soruların belki en önemli cevabı da güvenlik beklentisi temelinde yatan bir cevap yani toplumsal değişimin hızı ve dönüşümün boyutu karşısında kendi değerlerine göre çocuğunu yetiştirebilmekten endişe duyan anne baba üzerinde kendi var oluşunu temellendirdiği maddi ve manevi kimliğini korumaya odaklı bir güvenlik arzusu ile çocuğunu imam hatip lisesine gönderen bir kitle var. Daha açık konuşalım.

Hızla değişen modern dünyanın parametreleri içerisinde çocuklarının geleceğinin güvence altına alınmasını isteyen ve bu sebeple çocuğunu imam hatip okullarına gönderen ciddi bir kitle var. Bu da bizim için çok önemli. Özellikle kırsaldan şehre göçün son elli yılda sosyal hayatlarımızda ortaya çıkardığı değişim şehir kültürüne ayak uydurmaya çalışan Anadolu insanı için imam hatip okullarını gerçekten güvenli bir yuva haline dönüştürmüştür. Anadolu insanı, bir anlamda değerlerini koruyacağına inandığı bu yuvaya çocuğunu göndermiştir demiyorum, emanet etmiştir. Biz bu anlamda bu emaneti yürütmeye çalışıyoruz.

Ebeveynler açısından imam hatip okullarının bu anlamları taşıdığını ailelerinin büyük ölçüde bu beklentilerle çocuklarını imam hatip okullarına gönderdiğini öngörebiliriz. Ancak biz Millî Eğitim Bakanlığı olarak ya da Milli Eğitim Bakanı olarak ben bu okullara bu beklentilerin tamamının üstünde bir değer atfediyorum şahsen ve ben imam hatip okullarını çok yönlü ve çok boyutlu bir gelecek projeksiyonunun inşa edici kurumları olarak görüyorum. Abdullah Başkanım biraz önce ben buradaki temadan bağımsız olarak bu metni oluşturmuştum. Tam da aslında söylemek istediğimiz şey buydu. Biz bir gelecek inşa etmeye çalışıyoruz. Biz bir Türkiye inşa etmeye çalışıyoruz. Yeni Türkiye Yüzyılı inşa etmeye çalışıyoruz ve imam hatip okullarını bu anlamda, bu projeksiyonun inşa edici kurumlarının belki en önemlilerinden bir tanesi olarak değerlendiriyorum. Zira pozitif bilimler ile İslami ilimlerin bir arada ve uyum içinde tahsil edildiği imam hatip okulları öğrencileri sadece mesleki ve akademik bir kariyere doğru hazırlayan ve onların eğitim hayatlarıyla sınırlı bir etki üreten kurumlar değildir. Bu okullar mensupları nezdinde bir ömür boyunca devam eden ve yine onlar aracılığıyla temsil edilen bütüncül bir yaşam tasavvuruna ve köklü

geleneklere dayanan güçlü bir kimliğe sahip okullardır imam hatip okulları. Bir yanı sıra kadim medeniyetimizin özünü oluşturan eşsiz değerleri bir araya getirirken bir yanı sıra da bilimsel ve evrensel ilkelere haiz olan bir kimlik inşa etmektedir. Geçmişe ait, günümüze dair ve geleceğe ilişkin kuşatıcı bir perspektifi yansıtır imam hatip okulları. Bu bir motto olarak söylenmiş bir şey değil, gerçekten de böyle düşünüyorum ben. Yani biz imam hatibe çocuğumuzu gönderirken hem geçmişini yaşasın hem içinde yaşadığı an itibarıyla rehberlik etsin hem de bir hayal kursun içinde yaşadığı ülkeyle ilgili olarak.

Dünyadaki imtihanımızın başlangıcından beri süre gelen hak batıl mücadelesinin bir tarafı, on dört asırdır süre giden kutlu bir davanın taşıyıcısı ve yüzlerce yıldır devam eden kardeşliğimizin teminatı olan bu perspektif cihana hak ve hukuk tesis eden ihtişamlı mazimizin günümüzdeki neferi ve atideki temsilcisi olan ya da olacak olan nesilleri yetiştirme sorumluluğuna işaret etmektedir. Söz konusu bu sorumluluğun çağımızdaki temsilcisi olan imam hatip okulları, eğitimi salt bilgiye ulaşma aracı olarak değil aynı zamanda hikmet ve adaleti önceleyen bir bakış açısıyla insanı kuvvetlenmesini sağlayan bir yaşam tarzı olarak öngörmektedir. Zira dış dünyayla kurduğumuz ya da kuracağımız ilişkilerin hükümlerine ya da tahakküm ekseninde değil, bilgelik ve adalet ekseninde ve zemininde inşa edilmesinin yegâne yolu bu perspektiftir. İşte bu yol imam hatip okulları aracılığıyla yetişen ve yetiştirilen nesillerin geçmişten günümüze dek süregelen ve gelecekte de devam edecek olan zor ve çetin bir yolculuğunu içermektedir.

Unutmamamız gerekir ki arkadaşlar bir tarafın insani değerlerimize, ahlaki ilkelerimize ve inanç dünyamıza yönelen saldırıları bertaraf etmek üzere kendi medeniyet kodlarımıza sabit diğer tarafı

ise tüm dünyayı kuşatıcı bir idealle hareket eden dinamik bir güzergaha sahip olan bu yolculuk insanlık lehine dünyaya müdahil olmanın ve biz de varız demenin bir adıdır aslında. Günümüzdeki imkân ve kapasiteleri bakımından geçmişte mukayese edilemeyecek denli güçlenmiş olan imam hatip okulları artık daha gür bir seda ile tarih sahnesinde arzı endam etmekte ve bilimsel akademik bilgi süreçlerinin yanı sıra insana, insani olana dönük evrensel ve manevi temelli hassasiyetleri de bünyesinde taşımaktadır. Bu iki yönlü işlev sayesinde bu okullarda tahsil gören öğrencilerimiz, çocuklarımız, gençlerimiz hem kendi özgün bireysel gerçekliklerine vakıf olacaklar hem de ait oldukları toplumun milli, manevi değerleriyle içinde buldukları dönemin evrensel ilkelerine hâkim olarak yetişme imkanı bulabileceklerdir.

Evet kıymetli dostlar, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde idrak ve ihya ettiğimiz bu süreçte imam hatip okulları bir taraftan temsilcisi ve taşıyıcısı olduğu kadim medeniyetin içinde ve izinde aydınlık bir geleceğe doğru yol alırken diğer taraftan da, çağın ihtiyaç ve talepleriyle uyumlu olacak bir şekilde asrın idrakine hitap eden aktif bir sorumluluğu üstlenmektedir. Aktif sorumluluğun altını ısrarla çizmek istiyorum arkadaşlar. Bunu çok önemsiyorum. Ancak unutmamamız gerekir ki bu sorumluluk büyük bir özgüven ve inançla ifade ve ilan ettiğimiz Türkiye Yüzyılı idealine ulaşmanın ağır mesuliyetini de bünyesinde taşımaktadır. Bu mesuliyeti hakkıyla ifa etmenin yolu ise istişareye dayalı kolektif bir akıl ve gönül birlikteliğini sağlamaktan geçmektedir.

Hücurat Suresi 10. ayette müminlerin kardeş olduğunun ve sıkı bağlar kurmalarının altı çizilir. Rabb'imiz bizden uzlaşmayı, uzlaştırmayı bir ve beraber olmamızı istiyor. Bu davaya gönül vermiş, Allah'ın vadine inanmış ve bu yolda hiz-

mete kendilerini adanmış, azmetmiş kimseler için birbirine bakmak değil birlikte, omuz omuza aynı yere bakmak esas olmalıdır. Esas olan bu iklimi oluşturmaktır. Nitekim imam hatip okulları 70 yıldır öncelikle Türk halkı için, dünyadaki mazlum ve mağdur milletler için bir fikir umut birliği vaat ediyor. Bizim artık bunu salt bir vaat olmanın ötesine taşımamızın vakti geldi. Tefekkür yuvaları ve ilim mektepleri niteliğindeki bu okullarımızı bütün dünyaya evrensel alternatif bir model olarak bütün insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi.

İmam hatip okullarımız zengin geçmiş, köklü gelenekleri, güçlü vizyonu ve en önemlisi sizler gibi yetişmiş ve inançlı kadrolarıyla bu hedefi rahatlıkla gerçekleştirebilecek bir potansiyele sahiptir. Bilmenizi isterim ki Millî Eğitim Bakanlığı olarak, Millî Eğitim Bakanı olarak bu potansiyelin hayata geçmesi için üzerimize düşeni eksiksiz bir şekilde yerine getirmek konusunda sonsuz bir kararlılığa sahibiz. Ancak şunun da bilincindeyiz ki bu alandaki birikimi yetişmiş insan kaynağı, geniş teşkilatlanması güçlü kurumsal alt yapısı ve en önemlisi de sivil niteliğiyle ön plana çıkan ÖNDER ve benzeri sivil toplum örgütlerimiz ve bunların desteği olmaksızın biz bu amacı hayata geçirmekte zorluk çekeceğiz. Dolayısıyla sizlere de bu anlamda konuşma başlarken söylediğim anlamda bu taşın altına, bu yükün altına girmek konusunda sizlerden destek bekliyoruz. Desteklerinizi bizlerden esirgemezseniz mutlu oluruz.

Benim imam hatip okullarına hem bir bakan olarak hem de Millî Eğitim Bakanlığı olarak perspektifimi çizdim. Özetlemem gerekirse ben şöyle görüyorum kıymetli dostlar, bu ülkede geçmişle geleceğin bağlantısını kuran bu ülkenin geleneklerini göreneklerini ve hepsinden de önemlisi bu ülkedeki insanların bir arada yaşama arzu ve ideallerini aslında pekiş-

tiren bir çimentodur imam hatip okulları. Birilerinin söylediği gibi imam hatip okulları bu ülkede ayrıksı bir yerde durmaz. İmam hatip okulları ve imam hatip mezunları, imam hatip mensupları bu ülkenin tıpkı bu eleştirileri yapan insanlar gibi asli sahiplerinden bir tanesidir. Asli bir sahibi olduğunu düşündüğümüz bu ülkenin asli bir mensubu olduğumuz bu ülkenin geleceğiyle ilgili hayal kurmak, ideal kurmak, ideallerimizi paylaşmaktan asla ve kat'a çekinmeyeceğiz, korkmayacağız. Cenab-ı Allah, Kur'an-ı Kerim'de bu mücadelenizi yürütürken kınayanların kınamasından asla çekinmeyin diye bize emir veriyor. Bizler de arkadaşlar kınayan insanların kınamasından asla çekinmeden asla ardımıza bakmadan bu ülkeyle ilgili, bu toplumla ilgili hayalleri olan insanlar olarak hayallerimizi kurmak, hayallerimizi hayata geçirmek için çaba sarf edeceğiz. Yolumuz, çalışmamız inşallah başarılı olur. Çalışmak bizden nihayetinde sonucunu göstermek, sonucuyla ilgili başarıya ulaşip ulaşmayacağımızı göstermek Cenab-ı Allah'ın takdiridir. Biz bu yolda kaplumbağa misali, karınca kadarınca, gücümüz yettiğince yürümeye devam edeceğiz.

Ben Millî Eğitim Bakanı olarak, özde bir imam hatip mezunu olarak benim yolum serencamım, hayat hikayem bu ve bundan ibaret bu süreçte de daha önce hatırlayacaksınız müsteşarlığımız döneminde de bu konuda ciddi çabalar sarf etmiştik. Cenab-ı Allah o çabalarımızın inşallah karşılığını bize verecektir. Bakın yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır diyorum. Ben 2013- 2018 yılları arasında hiçbir şey yapmamış olsak sadece imam hatip okullarıyla ilgili, imam hatiplerle ilgili yaptığımız, attığımız adımlar en azından o koltukta boş oturmadığımızı bize gösterir. Hatırlamanızı isterim o tarihten önce proje okul diye bir kavram yoktu. Proje imam hatip diye bir kavram yoktu. Hafızlık programı uygulayan imam

hatip okulları yoktu. Gelecek inşa etmek isteyen işte fen bilimleri, sosyal bilimler, yabancı diller, spor, sanat ve benzeri programlar uygulayan imam hatip okulları yoktu. Şimdi çok şükür eğer bu türden okullar var ve bu okullar toplumda Dün Numan Bey'in konuşmasının özetini okudum basından. İmam hatip okullarımızın gerçekten şu anda en çok tercih edilen okullar olduğunu söylüyor. Şimdi çok şükür eğer bu türden okullar var ve bu okullar toplumda bugün gerçekten çok tercih edilen okullarsa... olduğunu söylüyor. Eğer imam hatip okullarımız bugün gerçekten çok tercih edilen okullarsa 2013-2018 arasında asla unutamayacağım Sayın Cumhurbaşkanımızın hem başbakanlığı döneminde hem cumhurbaşkanlığı döneminde asla unutamayacağımız desteğiyle attığımız bu adımların gerçekten çok büyük katkısı olduğuna inanıyorum.

İnşallah yeni dönemde de sadece imam hatip okulları için değil biz tabii Milli Eğitim Bakanı olarak bütün okullarımız benim için önemli ama mensup olduğum imam hatip ve bu imam hatip camiasına sahip çıkan, sahip çıkmaya çaba sarf eden, gayret eden bu kadar imam hatip mensubu dostu görmüşken imam hatip okullarıyla ilgili bunları paylaşmak istedim. İnşallah Türkiye'deki bütün eğitim sistemini geliştireceğiz. Abdullah Başkan'ın vurgu yaptığı gelecek kuşaklar açısından nitelikli, geçmişine bağlı, gelecekle ilgili adalet temelli hayaller kuran bir kuşak inşallah beraber yetiştiririz. Çok uzatmak istemiyorum. Sizlere içtenlikle imam hatip okullarına İsrail Abinin konuşmasındaki gönüllük vurgusunu ısrarla zikrederek sizlere teşekkür ediyorum. ÖNDER camiası bu anlamda gerçekten imam hatip okullarına sahip çıkmak konusunda çok sağduyulu ve çok fedakâr hareket ediyor. Hepinize tek tek teşekkür ediyorum.

Allah sizlerden razı olsun. Son olarak her daim kavli ve fiili dualarımızı beklediğimi ifade eder, hepinize tekrar saygılar sunarım. Hayırlı günler dilerim.

SONUÇ BİLDİRGESİ

Erkam Salih Büyükdinç
ÖNDER Gençlik Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim.
Ülkemizin 81 ilinde faaliyet gösteren imam hatip okulları mezun derneklerinin yöneticileri, üyeleri, eğitimciler ve gönüllüler başta olmak üzere yaklaşık bin 700 kişinin katıldığı 20. İmam Hatipliler Kurultayı bu yıl Uşak'ta düzenlenmiştir.

Kurultay; imam hatip mezunları, mensupları ve gönüllülerinin Türkiye'nin en büyük ve en köklü ailesi olan imam hatip şemsiyesi altında bir araya gelerek aidiyet bağlarını güçlendirmelerine, ortak bir gaye etrafında kenetlenerek imam hatip okullarının bugününü ve yarınına ilişkin fikir alışverişinde bulunmalarına imkân sağlamıştır.

İmam hatip mezunlarının kendi okullarıyla bağlarını koparmadan mezun dernekleri bünyesinde bir araya gelerek imam hatip okullarının gelişimine destek olması, mezunlarla güçlü bir iletişim ve iş birliği sağlaması örnek alınması gereken bir sivil birlikteliktir. Bu mensubiyet duygusu, mezun derneklerini kendi çatısı altında bir araya getiren ÖNDER İmam Hatipliler Derneği'nin sorumluluğunu bir kat daha artırmaktadır.

Kurulduğu günden bugüne kadar ülkemizin dört bir yanında binlerce öğrenciye sunduğu nitelikli eğitim modeliyle varlığını sürdüren imam hatip okulları, eğitim sistemi içinde din eğitimini de alarak orta ve yüksek öğrenime devam etmek isteyen öğrencilerin tercih ettikleri okullardır. Bu yönüyle imam hatip okulları dün olduğu gibi bugün de güçlü bir toplumsal ihtiyaca ve talebe cevap veren eğitim kurumlarıdır.

Ülkemizin köklü ve özgün eğitim kurumlarından biri olan imam hatip okullarımızda bugün ortaokul ve lise seviyesinde 1 buçuk milyon civarında öğrenci bulunmaktadır. İmam hatip okullarımızda

hizmet etmek için kurulan mezun derneklerimizin öncelikli hedefi; okullarımızdaki eğitimin kalitesinin yükseltilmesine ve öğrencilerimizin niteliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar olmalıdır.

İmam hatip okulları, ülkemizde ve dünyada ortaya çıkan gelişmelerden hareketle ve ülkemizin gelecek vizyonuna uygun bir şekilde güçlendirilmelidir. Bu çerçevede okullarımız, yeni dönemde ortaya çıkan ihtiyaç, talep ve beklentiler esas alınarak ortak akılla yeniden düşünülmelidir. Bu süreçte imam hatip okullarını kuranların iman ve heyecanına sadık kalınmalı; bunun yanında yeni soru ve sorunlarla yüzleşme cesareti ihmal edilmemelidir.

İmam hatip okullarında verilen eğitim, uygulanan öğretim programları, öğrencilerin ihtiyaçları, yeterlilikleri, nitelikleri ve mezunlarının istihdamı gibi konular her türlü önyargıdan uzak ve iyi niyetli bir yaklaşımla, makul ve müzakereye dayalı bir yöntemle ele alınmalı; sorunların çözümünde imam hatip neslinin tüm yönlerden güçlendirilmesi ve niteliğinin artırılması gaye edinilmelidir.

İmam hatip okullarının güçlü bir şekilde geleceğe taşınabilmesi için imam hatip mensupları ve mezunları kadar eğitimciler, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşları da bu kurumların gelişimine destek vermelidir.

Yeni dönemde “Nitelikli Gelecek” şiarımız çerçevesinde ve “eğitimde zayıf olacak tek bir fert bile yoktur” ilkesinden hareketle bütün öğrencileri kuşatacak sivil ve gönüllü çalışmalara hız verilmeli; güzel ahlakla donanmış, bilgili ve öncü nesiller yetiştirmek için aşkla ve şevkle çalışılmalıdır. Unutulmamalıdır ki yarının erdemli nesilleri bugünün büyüklerinin heyecan ve gayretinin bir eseri olacaktır.

Bu vesileyle 20. İmam Hatipliler Kurultayımızın öncü ve önder nesiller yetiştirme yolunda yeni bir milat olmasını temenni ediyor ve hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Kamuoyunun bilgisine saygılarımızla sunarız.

KURUMSAL KİMLİK

Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı, il ve ilçe derneklerinden iştirak eden 1800 kişilik katılımıyla, şölen havasında geçti.

İki gün süren kurultay oturumlarında katılımcılar “Nitelikli Gelecek” teması üzerinden okullar, dernekler ve eğitim hayatına ilişkin istişarelerde bulunurken, birbirinden kıymetli konukların sunumlarını dinledi. Ayrıca, Nitelikli Gelecek şiarı ile sonuç bildirgesinin açıklanması camianın gelecek hedeflerini de belirledi.

Türkiye'nin 81 ilinden gelen katılımcılar için bir aile buluşması, kaynaşma ve hasbihal niteliği taşıyan buluşma, görselleri ve kurumsal kimliğiyle de göz doldurdu. Kampüs içindeki noktalar, kongre merkezi ve konaklamanın bulunduğu yurtlar programa ilişkin salon içi ve dışı görsellerle zenginleştirildi. 20. İmam Hatipliler Kurultayı ve kurultay geleneğine ilişkin bir rapor ile belgesel katılımcılara sunuldu.

Görsel, işitsel ve basılı tüm materyalleri içeren 20. İmam Hatipliler Kurultayı Kurumsal Kimlik öğelerine sayfa altındaki barkodu okutarak ulaşabilirsiniz.

https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1GtCKYGT_4fj47VdGTFLZOcAHYjnrJyeQ

GAZETELER

İMAM HATIPLİLER
KURULTAYI
USAK- 2023

BASINDA KURULTAY

Bakan Tekin'den imam Hatip açıklaması

“EVRENSEL BİR MODEL OLARAK İNSANLIĞA SUNMA VAKTİ”

20'nci **İmam Hatipliler Kurultayı**'nda konuşan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, “Tefekkür yuvaları ve ilim mektepleri nezdindeki bu okullarımızı bütün dünyaya evrensel alternatif bir model olarak bütün insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi.” dedi.

İnan ile sonuç bildirgesi de açıklandı. Programın ikinci gününde konuşan Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Yusuf Tekin, ailelerin çocuklarını hem çağın ilimleri hem de İslami ilimlerle donatmaları ve değerlerine göre yaşamaları için **İmam Hatip okullarına** gönderdiklerini söyledi.

Kendisinin bu okullara beklentilerin üzerinde bir değer atfettiğini belirten Tekin, “Ben **İmam Hatip okullarını** çok yönlü bir gelecek projeksiyonunun inşa edici kurumları olarak görüyorum.” dedi.

“**GÜÇLÜ KİMLİĞE SAHİP OKULLAR**”

Pozitif bilimler ile İslami ilimlerin bir arada tahsil edildiği **İmam Hatip okullarının** öğrencileri sadece mesleki kariyere hazırlayan ve onların eğitim hayatlarıyla sınırlı bir etki üreten okullar olmadığına belirten Tekin, “Bu kurumlar, mensupları nezdinde bir ömür boyunca devam eden ve yine enlar aracılığıyla temsil edilen

bütüncül bir yaşam tasavvuruna ve köklü geleneklere dayanan güçlü bir kimliğe sahip okullardır.” tanımlaması yaptı. Kadim medeniyetimizin özünü oluşturan eşsiz değerleri bir araya getirirken bir yanıyla da bilimsel ve evrensel ilkelere hazır alan bir kimlik inşa ettiğini kaydeden Tekin sözlerini şöyle sürdürdü:

“Geçmişe ait, günümüze dair ve geleceğe ilişkin kuşatsıcı bir perspektifi yansıtır **İmam Hatip okulları**. Biz imam hatibe çocuklarımızı gönderirken hem geçmişin yaşamı hem ana rehberlik etsin hem de içinde yaşadığı ülkemizle ilgili olarak bir hayal kursun diye gönderiyoruz.”

“EVRENSEL BİR MODEL OLARAK İNSANLIĞIN HİZMETİNE SUNALIM”

İmam Hatip okullarının bir tarafı kadim medeniyetin izinde aydınlık geleceklere doğru yol alırken diğer taraftan da çağın ihtiyaç ve talepleriyle uyumlu olacak şekilde

de asrın idrakine hitap eden aktif bir sorumluluğu üstlendiğini kaydeden Tekin, “Bu sorumluluk büyük bir özgüven ve inançla ilan ettiğimiz Türkiye yüzyılı idealine ulaşmanın ağır mesuliyetini de bünyesinde taşımaktadır.” dedi.

İmam Hatip okullarının 70 yıldır öncelikle Türkiye halkı için, ardından dünyadaki mağdur ve mazlum milletler için bir fikir ve umut birliği vadettiğini kaydeden Tekin, “Bizim artık bunusalt bir vaat elmanın ötesine taşımamızın vakti geldi. Tefekkür yuvaları ve ilim mektepleri nezdindeki bu okullarımızı bütün dünyaya evrensel alternatif bir model olarak bütün insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi.” diye konuştu. Tekin; bu alandaki birikimi, yetmiş insan kaynağı, güçlü kurumsal altyapı ve sivil niteliğiyle ön plana çıkan ÖNDER ve benzeri STKların da bu ideale destek vereceklerini söyledi. (İLKHA)

İlim yuvası İmam Hatipler evrensel bir modeldir

- ÖNDER İmam Hatip Derneği'nin Uşak Üniversitesi'nde gerçekleştirilen kurultayın da konuşan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, bir imam hatipli olarak, imam hatip camiasına gönül verenlerle buluşmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.
- "Tefekkür yuvaları, ilim mektepleri niteliğindeki bu okullarımızı, bütün dünyaya ve insanlığın hizmetine evrensel alternatif bir model olarak sunma vaktimiz geldi" diyen Tekin, imam hatip okullarının köklü geçmişi ve güçlü vizyonu ile bu hedefi rahatlıkla gerçekleştirebileceğini vurguladı. • 80E

'Eğitim gelişecek'

ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin, Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezinde gerçekleştirilen kurultay programına katılan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, eğitim sistemi ve imam hatiplere dair açıklamalarda bulundu.

"YÜKÜ BERABER TAŞIYALIM"

Göreve başladığı andan itibaren eğitim sistemine herkesin sahip çıkması gerektiğine işaret ettiğini söyleyen Bakan Tekin, "Taşımaya çalıştığımız yük, tek başımıza ya da tek bir kurumla çekilecek bir yük değil. Bu yükü taşıırken yanımıza yoldaşlar, paydaşlar edinmek istiyoruz. Bu anlamda toplumun bütün kesimlerine çağrıda, davette bulunuyoruz. 'Gelin bu yükü beraber taşıyalım' diyorum."

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, bütün eğitim sistemini geliştireceklerini vurguladı.

ifadelerini kullandı.

İmam hatip okullarının, umut vadettiğini söyleyen Tekin, "Bizim artık bunu salt bir vaat olmanın ötesine taşımamızın vakti geldi. Tefekkür yuvaları, ilim mektepleri niteliğindeki bu okullarımızı, bütün dünyaya

evrensel alternatif bir model olarak sunma vaktimiz geldi. Türkiye'deki bütün eğitim sistemini geliştireceğiz. Gelecek kuşaklar arasında nitelikli, geçmişine bağlı, gelecekle ilgili adalet temelli hayaller kuran bir kuşağı inşallah hep beraber yetiştiririz." dedi.

Kurtulmuş desteği itiraf etti

Önder İmam Hatipliler Derneği'nin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un açıklamaları damga vurdu.

Kurtulmuş, İmam hatip okullarının cumhuriyet tarihinin en çok destek gören sosyal projesi olduğunu söyledi. Şöyle konuştu: "Bu topraklarda Cumhuriyet tarihinin toplumsal olarak en büyük tavan bulmuş, en büyük destek bulmuş sosyal projelerinin başında gelen İmam hatip okullarıdır. Toplumun farklı kesimleri yememiş içmemiş, o okulları yapmış, o okullara öğrenci yetiştirmiş, sırtında çuvalarla çocuklara yiyecekler taşıyarak burada okuyan çocukların istikbalinin gerçekleşmesi için mücadele etmiştir." **Haber Merkezi**

3 EYLÜL 2023

ÖNDER Genel Başkanı Abdullah Ceylan, TBMM Başkanı Kurtulmuş'a hediye verdi.

AİLE YAPISINI GÜÇLENDİRECEĞİZ

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu. Nitelikli gelecek için sağlam bir toplumsal yapının oluşması gerektiğini belirten Kurtulmuş, bunun en başında da aile yapısının güçlendirilmesinin temel hedeflerden olduğunu aktardı. Dünyada nesilleri mahvetmeyi kendisi için vazife bilen şer odaklarının büyük bir propagandayla hedef aldı-

ğı temel unsurlardan birisinin aile yapısı olduğunu vurgulayan Kurtulmuş, "Bu aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve inşallah önmümüzdeki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacağız" dedi. Kurtulmuş, sağlam bir toplumsal yapıya sahip olmanın önemli ayaklarından birinin de güçsüze, yoksula ve mağdurlara el, kucak açmak, onların elinden tutmak olduğunu bildirdi.

Aileye anayasa güvencesi

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, yeni anayasa çalışmasında aile yapısının da güçlendirileceğini söyledi.

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği, 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nı Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirdi. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş katıldığı kurultayda geçmişte yaşanan sıkıntılar ve gelecekteki hedefler hakkında açıklamalarda bulundu.

"GEÇMİŞİ UNUTMAYACAĞIZ"

Kurtulmuş, "Bizim için durmak, olduğumuz yerde saymak hiçbir zaman gerçekleşmemiştir. Aynı zamanda Sultan Alparslan Han'ın Anadolu topraklarını Müslüman milletimize açtığımız günden bu yana söyle milletçe rahat içerisinde yaşadığımız bir gün de olmamıştır. Hep bu ülkeyi sağdan soldan çekistirenek bu ülkenin düşmanlarının, bu milleti

boğmak istediği nice serüvenleri çok yaşamışızdır. Onun için diyoruz ki hiç geçmiş unutmuyacağız." dedi.

"AİLE YAPISINI GÜÇLENDİRECEĞİZ"

Dünyada nesilleri mahveden odakların aile yapısını hedef aldığını vurgulayan Kurtulmuş, "Bu aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve inşallah önümüzdeki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacağız." dedi. Kurtulmuş, sağlam bir toplumsal yapıya sahip olmak için güçsüze, yoksula ve mağdurlara kucak açacaklarını, onların elinden tutacaklarını söyledi.

Aile yapısı güçlenecek

GEREKLİ ADIMLAR ATILACAK

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Türkiye'de aile yapısının güçlendirilmesi için gayret edeceklerini söyledi. Kurtulmuş, önümüzdeki dönemde yapılacak anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımların atılacağını işaretini verdi.

İMAM HATIPLİLER
KURULTAYI
USAK - 2023

POLİTİKA / SAYFA 8

İMAM HATIPLİLERİN YENİ ŞIARI AÇIKLANDI:

"NİTELİKLİ BİR GELECEK"

ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. Kurultayı yapıldı. ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Başkanı Abdullah Ceylan, ÖNDER'in yeni şiarını açıkladı. Ceylan, yeni şiarın 'Nitelikli Bir Gelecek' olduğunu ifade etti.

■ KURULTAYDA konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, İmam Hatipliler Kurultayı'nın beşinci ve önemli olduğunu vurguladı. Kurtulmuş, hem İmam Hatipliler meselesinin hem de yenisies varoluş mücadelesinin asla unutulmaması gerektiğini bildirdi. TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

"HEYECANLA ÇALIŞACAĞIZ"

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Başkanı Abdullah Ceylan da konuşmasında, "Buradan aldığımız enerjiyle, heyecanla Anadolu'nun dört bir yanını 65 yıldır mayınladığımız gibi yeniden mayınlamak için döneriz, derdine derman olmadığımız, elimize ontunu almadığımız hiçbir genç kardeşimizi bırakmadan heyecanla çalışacağız inayız" dedi. Ceylan yeni şiarlarının "Nitelikli Bir Gelecek" olduğunu açıkladı. İlim Kayma Vakti Mâzevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan da, öğretmenlerin teşvik edilmesinin büyük önem taşıdığını söyledi.

İMAM HATIPLİLERİN
YENİ ŞIARI AÇIKLANDI:

"NİTELİKLİ BİR GELECEK"

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği'nin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. kurultayı başladı. ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Başkanı Abdullah Ceylan, ÖNDER'in yeni şiarını açıkladı. Ceylan, yeni şiarın 'Nitelikli bir gelecek' olduğunu ifade etti. ■10

'Yeni bir anayasa boynumuzun borcu'

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı. Kurultayda konuşan Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanlarla mümkündür. Onun için temel meselenin nitelikli insanları yetiştirmek, her alanda başarılı, güdü, bilgi, bilgin ve iftiharlı donatılmış, ferasetli, iyakatl ve akıllı, medeniyet değerleriyle donatılmış gençlerimizi yetiştirmek" dedi.

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı.

olmanın öncülüğünü ve imzalarını veriyorlardı. Bence bugün varlığın, gücün ve bundan sonraki süreçlere ilişkin elimizdeki imkanların sınırları kısıtlayıcı. Niteliğin artırılması konusunda elimizden geleni yapacağız" diye konuştu.

"Yeni anayasa komitesi de değişen Kurultayla şöyle devam etti: "Devlet yapısının gücümüzü bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var" diye Kurtulmuş şöyle devam etti: "Türkiye'nin temel hukukî metinlerinin bastırılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çabalar, emel, katıncı, kapsayıcı yeni bir anayasamız yapılırsa boynumuzun borcudur. TBMM ile yeni bir süreçte işbirliği daha rasyonel, daha demokratik, huzurlu bir şekilde olmasını sağlamak da gündemimizdedir. İnşallah bunu gerçekleştireceğiz. Bunun için Siyasi Partiler Yasası, Seçim Yasası gibi diğer konularla gündemimize yapmak da önümüzdeki konuların başlıcalarıdır. ■ USAK-DİHA

güçümüzü bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var" diye Kurtulmuş şöyle devam etti: "Türkiye'nin temel hukukî metinlerinin bastırılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çabalar, emel, katıncı, kapsayıcı yeni bir anayasamız yapılırsa boynumuzun borcudur. TBMM ile yeni bir süreçte işbirliği daha rasyonel, daha demokratik, huzurlu bir şekilde olmasını sağlamak da gündemimizdedir. İnşallah bunu gerçekleştireceğiz. Bunun için Siyasi Partiler Yasası, Seçim Yasası gibi diğer konularla gündemimize yapmak da önümüzdeki konuların başlıcalarıdır. ■ USAK-DİHA

En çok ilgi gören okul imam hatip

MECLİS Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu. Kendi hayatında çok sayıda Türkiye'nin zorlu geçiş noktalarına şahitlik ettiğini anlatan Kurtulmuş, "12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat ve 15 Temmuz'u hatırlayan birisi olarak verilen mücadelenin Türkiye'nin nitelikli geleceği için ne anlam ifade ettiğini gayet iyi biliyorum. İmam hatip meselesi sadece bir okul çevresinde verilen bir mücadele değildir. Hepinizin bildiği birkaç özelliğini tekrar etmek isterim. Bunlardan birincisi; bu topraklarda cumhuriyet tarihinin toplumsal olarak en büyük tavan bulmuş, en büyük destek bulmuş sosyal projelerinin başında gelen imam hatip okullarıdır. Toplumun farklı kesimleri yememiş içmemiş, o okulları yapmış, o okullara öğrenci yetiştirmiş, sırtında çuvalarla çocuklara yiyecekler taşıyarak burada okuyan çocukların istikbal için mücadele etmiştir. Dolayısıyla ortak ve gerçekten güçlü bir proje olarak bu mücadeleyi hatırlamamız gerekiyor. İkinci temel özellik tabiri caizse Türkiye'nin demokrasi tarihinin seyriyle paralel bir seyir, imam hatip okullarının geçmişinde yer almıştır" dedi.

TBMM BAŞKANI KURTULMUŞ: Aileyi güçlendirmek için gerekeni yapacağız

Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER Kurultayı kapsamında düzenlenen Uşak tanıtım stantlarını gezdi.

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER'in 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, aile yapısının güçlendirilmesinin temel hedeflerden olduğunu söyledi. Dünyada nesilleri mahvetmeyi kendisi için vazife bilen şer odaklarının büyük bir propagandayla hedef aldığı temel unsurlardan birisinin aile yapısı olduğunu vurgulayan Kurtulmuş "Bu aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve inşallah önümüzdeki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacaktır" dedi.

Sağlam bir toplumsal yapının ileriye doğru güçlü bir şekilde devam etmesi için olmazsa olmaz bir başka konunun da farklılıktan, çeşitlilikleri, bir güç unsuru olarak kabul etmek olduğuna işaret eden Kurtulmuş, şöyle devam etti: Türkiye'deki farklılıkları

zenginlik aracı olarak bilmek sadece bir retorik olarak değil önümüzdeki dönemde dünyayı bekleyen bir başka önemli tehlikenin de bertaraf edilmesi için asli vazifelerimizden birisidir. Nedir o? Bugün bütün dünyada yabancı düşmanlığı ve İslam düşmanlığı şeklinde tezahür eden ötekine tahammül etmeyen, öteki olarak tanımladığını yok etmeye çalışan, öteki olarak gördüğüne hayat hakkı tanımayan ırkçı, faşist, çağ dışı ve çağın tamamıyla ötesinde kalmış olan bu karanlık anlayıştır.

İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan da Türkiye'de öğretmen belirleme sisteminin "ideal meslek" kurgusuna göre değil memuriyet sistemine göre yapıldığını söyledi. Erdoğan "Türkiye'de kimse iddia edemez ki ancak idealist insanlar öğretmen oluyor. Böyle bir iddiası olan varsa tartışabiliriz tabii ama birçoku memur olmak için öğretmen oluyor" diye konuştu.

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı. Uşak Üniversitesi'nde düzenlenen programda Kurtulmuş'un yanı sıra Uşak Valisi Turan Ergün, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan, Uşak Belediye Başkanı Mehmet Çakın, Onder İmam Hatipliler Derneği Başkanı Abdullah Ceylan, Uşak İmam Hatipliler Derneği (UŞİMDER) Başkanı Harun Kaya, Uşak Üniversitesi Rektörü Ekrem Savaş, milletvekilleri, siyasi parti temsilcileri, vatandaşlar yer aldı.

GEÇMİŞİ UNUTMADAN GELECEĞE YÜRÜMEK
Kurultayda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, "Nitelikli

bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir. Onun için temel meselemizin nitelikli insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı, güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış, ferasetli, liyakatli ve ehliyetli, medeniyet değerleriyle donanmış gençlerimizi yetiştirmektir. Nitelikli bir gelecekte bahsediyorsak, her alanda böylesine büyük bir gençlik kadrosunu yetiştirmek bizim için önemlidir. Nitelikli gelecek geçmişini unutmadan geleceğe doğru yürüyenlerin yapabileceği bir şeydir" dedi.

AİLEYİ KORUMALİYİZ
Nitelikli geleceği oluşturmanın yollarından söz eden Kurtulmuş, şöyle devam etti: "Nitelikli gelecekte bahsediyorsak sağlam bir mefkureyi,

ortak milli bir hedef haline getirme mecburiyetimiz vardır. İkinci temel unsur bu mefkureyi yürütecek, ileriki nesillere aktaracak sağlam bir toplumsal yapının oluşmasıdır. Bunun en başında her zaman övündüğümüz ama maalesef güncel olarak da çeşitli tehlikelerle karşı karşıya kalan aile yapımızı güçlendirmek temel ödevlerimizden birisidir. Nitelikli geleceğin üçüncü temel şartı güçlü insan kaynağına sahip olmaktır. Nitelikli geleceği kurabilmemiz için en temel unsurumuz ile güçlü bir devlet yapısına sahip olmaktır. Devletin yeniden yapılması, hızlı ve etkin kararları alan bir mekanizma haline dönüştürülmesi için milletimizin kararıyla Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine geçiş bulunmaktadır."

■ SALIHA ENGIN - USAK

TBMM BAŞKANI KURTULMUŞ: Aileyi güçlendirmek için gerekeni yapacağız

Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER Kurultayı kapsamında düzenlenen Uşak tanıtım stantlarını gezdi.

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER'in 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, aile yapısının güçlendirilmesinin temel hedeflerden olduğunu söyledi. Dünyada nesilleri mahvetmeyi kendisi için vazife bilen şer odaklarının büyük bir propagandayla hedef aldığı temel unsurlardan birisinin aile yapısı olduğunu vurgulayan Kurtulmuş "Bu aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve inşallah önümüzdeki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacaktır" dedi.

Sağlam bir toplumsal yapının ileriye doğru güçlü bir şekilde devam etmesi için olmazsa olmaz bir başka konunun da farklılıktan, çeşitlilikleri, bir güç unsuru olarak kabul etmek olduğuna işaret eden Kurtulmuş, şöyle devam etti: Türkiye'deki farklılıkları

zenginlik aracı olarak bilmek sadece bir retorik olarak değil önümüzdeki dönemde dünyayı bekleyen bir başka önemli tehlikenin de bertaraf edilmesi için asli vazifelerimizden birisidir. Nedir o? Bugün bütün dünyada yabancı düşmanlığı ve İslam düşmanlığı şeklinde tezahür eden ötekine tahammül etmeyen, öteki olarak tanımladığını yok etmeye çalışan, öteki olarak gördüğüne hayat hakkı tanımayan ırkçı, faşist, çağ dışı ve çağın tamamıyla ötesinde kalmış olan bu karanlık anlayıştır.

İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan da Türkiye'de öğretmen belirleme sisteminin "ideal meslek" kurgusuna göre değil memuriyet sistemine göre yapıldığını söyledi. Erdoğan "Türkiye'de kimse iddia edemez ki ancak idealist insanlar öğretmen oluyor. Böyle bir iddiası olan varsa tartışabiliriz tabii ama birçoku memur olmak için öğretmen oluyor" diye konuştu.

akıt TBMM BAŞKANI KURTULMUŞ: POLİTİKA

YENİ ANAYASADA ÖNCELİĞİMİZ AİLE

Uyale Kurultayı Başlatıldı. TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

Önder İmam Hatipliler Derneğinin Usak'taki 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, yeni anayasaya ilişkin, "Aile yapımızın güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz ve inşallah ortamızdaki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacağız" dedi.

ÖZEL HABERİS S. SÖYÜDA

Geleceğimiz 'nitelikli insan'

■ TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'nda, medeniyet değerleriyle donanmış gençler yetiştirilmesinin önemini vurguladı. Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir" dedi. İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan da eğitimdeki rolüne işaret ederek, "öğretmenlere kıymet verelim" çağrısı yaptı. ●

1,5 MİLYON İMAM HATİPLİ
Türkiye'nin en büyük dinî topluluğu olan İmam Hatipliler Derneği'nin 20. İmam Hatipliler Kurultayı, Usak'ta başladı. TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacağız" dedi.

İMAM HATİPLİLER KURULTAYI'NDA KONUŞTU

YENİ ANAYASADA ÖNCELİĞİMİZ AİLE

İMAM HATİPLİLER KURULTAYI'NDA KONUŞTU
TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Önder İmam Hatipliler Derneğinin gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

İMAM HATİP MESELESİ ASLA UNUTULMAMALI

Başkan Kurtulmuş, bir İmam Hatipli olarak kurultaya katılmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. İmam Hatip kurultayının bugün 20'ncisinin yapıyor olmasının değerli ve önemli olduğunu vurgulayan Kurtulmuş, İmam Hatip meselesinin asla unutulmaması gerektiğini bildirdi. Başkan, "Allah'a çok şükür Türkiye son 20 yılda yine bir İmam Hatipli olan Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde devlet ve millet bütünlüğünü sağlamış ve yoluna devam ediyor" dedi.

GEREKLİ ADIMLARI İNŞALLAH ATACAĞIZ

Dünyada nesilleri mahvetmeyi kendisi için vazife bilen şer odaklarının büyük bir propagandayla hedef aldığı temel unsurlardan birisinin aile yapısı olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, "Bu aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüze gayret edeceğiz ve inşallah önümüzdeki dönemde yapacağımız yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları inşallah atacağız" diye konuştu.

HABERİS S. SÖYÜDA

Türkiye'nin çok sayıda antidemokratik geçiş noktalarna kendi hayatında şahitlik ettiğini anlatan Kurtulmuş, şöyle konuştu: "Cumhuriyet tarihinin toplumsal olarak en büyük tavan bulmuş, en büyük destek bulmuş sosyal projelerinin başında gelen İmam Hatip okullarında, toplumun farklı kesimleri yememiş içmemiş, o okulları yapmış, o okullara eğitimi yetiştirmiş, vatanın çocuklarına yiyecekleri taşıyarak burada okuyan çocukların istikbalinin gerçekleştirilmesi için mücadele etmiştir. Dolayısıyla ortak ve gerçekten güçlü bir proje olarak bu mücadeleyi hatırlamamız gerekiyor. Bugün Allah'a çok şükür 1,5 milyona yaklaşan bir öğrenci ordusuyla birlikte Türkiye'nin millî eğitim sisteminin temel unsurlarından birisi haline gelmiştir."

'Yeni bir anayasa boynumuzun borcu'

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı. Kurultayda konuşan Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir. Onun için temel meselemizin nitelikli insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı, güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış, ferasetli, liyakatli ve ehliyetli, medeniyet değerleriyle donanmış gençlerimizi yetiştirmektir" dedi. Kurtulmuş, "Türkiye'nin demokrasi tarihinin seyrine paralel bir seyir İmam Hatip okullarının geçmişinde yer almıştır. Demokratik ortamın da kısıtlandığı, millet iradesinin baskı altına alındığı dönemlerde İmam Hatip liselerinin programları değiştirilmiş, kapısına kilit vurulmuştur. Öğrenci sayısının 60 binlere düştüğü günleri hatırlıyorum. Bugün 1.5 milyona yaklaşan öğrenci ordusuyla İmam Hatip liseleri aynı zamanda bir başarı öyküsüdür. Bizden önceki nesiller yokluk, kitlik, yoksunluk ve maalesef baskı altında

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı.

olmanın mücadelesini ve imtihanını veriyorlardı. Bizse bugün varlığın, gücün ve bundan sonraki süreçlere ilişkin elimizdeki imkanların sınavyıla karşı karşıyayız. Niteliğin artırılması konusunda elimizden gelen mücadeleyi vereceğiz" diye konuştu. Yeni anayasa konusuna da değinen Kurtulmuş şöyle devam etti: "Devlet yapısının

güçlenmesi bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var" diyen Kurtulmuş şöyle devam etti: "Türkiye'nin temel hukuksal metinlerinin baştan yazılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çağdaş, milli, katılımcı, kapsayıcı yeni bir anayasanın yapılması boynumuzun borcudur. TBMM'de yeni bir iç tüzükle işleyişin daha rasyonel, daha demokrat, hızlı bir şekilde olmasını sağlamak da gündemimizdedir. İnşallah bunu gerçekleştireceğiz. Bunun için Siyasi Partiler Yasası, Seçim Yasası gibi diğer konularda güncelleme yapmak da önümüzdeki konulardan bazılarıdır." ● UŞAK DHA

İNTERNET HABERLERİ

İSTANBUL 22°C/17°C
Pazartesi, 10 Eylül 2023

Star
İSTANBUL HABERLERİ

SON DAKİKA GÜNCEL DÜNYA EKONOMİ SPOR YAŞAM SAĞLIK-TEKNOLOJİ AÇIK GÖRÜŞ YAZARLAR SEYAHAT

DOLAR 28,2948 EURO 84,3832 ALTIN 914,28 DİĞER PİYASALAR FOTO GALERİ VIDEO GALERİ CANLI YAYIN

Haberler > GÜNCEL > 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

Güncel

20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

İmam hatip camiasının bir araya gelerek sorunlarını tartıştıkları ve gelecek hedeflerini belirledikleri 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı. Türkiye genelindeki 81 ilde 1500 kişinin katıldığı programda yılın şiarı açıklandı.

1 Eylül 2023 Cumartesi 10:17 - Güncellenme: 1 Eylül 2023 Cumartesi 10:17

İÇME OL

Popüler Haberler

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen İmam Hatip Kurultaylarının 20'nisi Uşak'ta yapılıyor. Programa Türkiye genelindeki 600 civarındaki İmam Hatip dernek temsilcisi, bakanlık ve STK temsilcileri, akademisyenler, okul müdürleri ve öğretmenler katılıyor.

AKSAM

Cumartesi

LİFİ
MAGAZİN

Mor
Papalya

AK

SON DAKİKA SPOR SIYASET EKONOMİ HABER ÖZETLERİ YAZI

\$ 28,2932 € 30,1827

Haberler > Güncel > 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

2 Eylül 2023 Cumartesi 16:10 | Son Güncelleme: 2 Eylül 2023 Cumartesi 16:10

20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

Haber Paylaş: [WhatsApp](#) [X](#) [Facebook](#) [Pinterest](#) [Email](#)

AA yazdır

İmam hatip camiasının bir araya gelerek sorunlarını tartıştıkları ve gelecek hedeflerini belirledikleri 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı. Türkiye genelindeki 81 ilden 1500 kişinin katıldığı programda yılın şiarı açıklandı.

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen İmam Hatip Kurultaylarının 20'ncisi Uşak'ta yapılıyor. Programa Türkiye genelindeki 600 civarındaki imam hatip dernek temsilcisi, bakanlık ve STK temsilcileri, akademisyenler, okul müdürleri ve öğretmenler katılıyor.

SonDakika.com

SON DAKİKA GÜNCEL POLİTİKA EKONOMİ SPOR

TBMM Başkanı Kurtulmuş, ÖNDER 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu: (1)

Son Güncelleme: 02.09.2023 14:38

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

Kurtulmuş, ÖNDER İmam Hatipliler Dönüşünün Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, bir imam hatipli olarak kurultaya katılmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

VIDE 7 GÜNCEL SİYASET EN ÇOK İZLENENLER DİĞER ARA HABER ANASAYFA

Meclis Başkanı Kurtulmuş ÖNDER 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu

haber7.com

VIDEOT GÜNCEL 02.09.2023 12:50 PAYLAŞ SİTENE EKLE HABERE DÖN

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş Uşak'ta ÖNDER 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu. Kurtulmuş 'Nereden geldiklerini unutanlar nereye gideceklerini asla kestiremezler'dedi...

Sıradaki Video

İsrail'in yapay zeka ile kalkıştığı algı desifre oldu! Gerçek

DIRILIŞ POSTASI Anasayfa Gündem Dünya Ekonomi Siyaset DP Spor Resmi İlanlar Menü

02 Eylül 2023 - 15:49 - Gündem SON GÜNCELLEMİŞ 02 Eylül 2023 - 16:10

Meclis Başkanı Kurtulmuş: İmam hatip meselesi asla unutulmamalı!

20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, hem imam hatip meselesinin hem de yeniden varoluş mücadelesinin asla unutulmaması gerektiğini bildirdi.

HABERLER - GÜNDEM HABERLERİ

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır

Güncelleme Tarihi Eylül 02, 2023 15:38

#NumanKurtulmuş #İmamHatipKurultayı #Uşak

Harika NURMAN/USAK (DHA)

Güncelleme Tarihi Eylül 02, 2023 16:40

Bkz okuma

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, "Şimdi devlet yapısının güçlenmesi bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var. Türkiye'nin temel hukuksal metinlerinin yeni baştan yazılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çağdaş, millî, katılcı, kapsayıcı yeni bir anayasanın yapılması

BAKMADAN GEÇME!

'Çocuğum üç yaşında ama hâlâ konuşmıyor, normal...

İdmana çıkmadan maçlara çıkıyor! Izcardi'nin sakatlığı n...

DIRILIŞ POSTASI Anasayfa Gündem Dünya Ekonomi Siyaset DP Spor Resmi İlanlar Menü

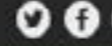
02 Eylül 2023 - 15:49 - Gündem SON GÜNCELLEMİŞ 02 Eylül 2023 - 16:10

Meclis Başkanı Kurtulmuş: İmam hatip meselesi asla unutulmamalı!

20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, hem imam hatip meselesinin hem de yeniden varoluş mücadelesinin asla unutulmaması gerektiğini bildirdi.

duvarR.

Kurtulmuş: Aile yapısının güçlendirilmesi için bütün gücümüzle gayret edeceğiz

20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katılan Meclis Başkanı Kurtulmuş, "Yeni anayasa çalışmasında ailenin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacağız" dedi.

02 Eylül Cumartesi 2023 Saat: 15:30 Güncellenme: 24 Eylül Pazar 2023 Saat: 01:03

Google Haberlere Abone ol Google News

DUVAR - TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER İmam Hatipliler Derneği'nin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı.

T24 Boşunsa İnternet Gazetesi

Son Dakika Seçim 2023 Video Yazarlar Gündem T24 Haftalık Kitap24

Gündem

Numan Kurtulmuş: Yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır

02 Eylül 2023 14:53

- A +

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı **Numan Kurtulmuş**, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, "Şimdi devlet yapısının güçlenmesi bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var. Türkiye'nin temel hukuksal metinlerinin yeni baştan yazılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çağdaş, milli, katılımcı, kapsayıcı yeni bir anayasanın yapılması boynumuzun borcudur" ifadelerini kullandı.

BİR GÜN

BİST 7.720,42
▲ %0,1
DOLAR 28,2865
▲ %0,17
EURO 30,1814
▲ %0,56
ALTIN 1.817,17
▲ %0,17

İstanbul
19° Parçalı Bulutlu

Son Dakika BirGün Güncel Yazarlar Siyaset Dünya Avrupa Ege Ekonomi Re

Anasayfa / Güncel / Numan Kurtulmuş: Cumhuriyet tarihinin en fazla destek bulan sosyal projesi imam hatiplerdir

Numan Kurtulmuş: Cumhuriyet tarihinin en fazla destek bulan sosyal projesi imam hatiplerdir

Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş, Cumhuriyet tarihinde en fazla destek bulan sosyal projenin imam hatip okulları olduğunu ileri sürerken yeni anayasa çalışmasında da 'Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması' için adım atacaklarını söyledi.

Güncel | 02.09.2023 15:41 | Güncelleme: 02.09.2023 16:03

Kaynak: Haber Merkezi

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, ÖNDER İmam Hatipliler Derneği'nin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuştu.

DHA
DENİZDEN HABER AJANSI

Uşak

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Nitelikli gelecek, nitelikli insa...

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Nitelikli gelecek, nitelikli insanların sırtında yükselir

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Nitelikli gelecek, nitelikli insanların sırtında yükselir

02.09.2023 - 14:32 | Son Güncellenme: 02.09.2023 - 14:32 | DHA

doğruhaber 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı.

Web Sitesi: dogruhaber.com.tr Referans: 604526069 Yayın Tarihi: 02.09.23
Link: <https://dogruhaber.com.tr/haber/960219-20-imam-hatipliler-kurultayi-usak-ta-basladi>
Konu: ÖNDER VE MARKALARI HABERLERİ Markalar: ABDULLAH CEYLAN

Güncel □ Dünya □ Ekonomi □ Sağlık □ Teknoloji □ Aile □ Resmi İlan □ Son Dakika

20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

İmam hatip camiasının bir araya gelerek sorunlarını tartıştıkları ve gelecek hedeflerini belirledikleri 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı. Türkiye'nin 81 ilinden bin 500 kişinin katıldığı programda yılın şiarı açıklandı.

Ekleme: 02.09.2023 17:25:04 Güncelleme: 02.09.2023 17:55:53 Güncel

Haberler ▼ Türkiye ▼ Video Fotoğraf Kurumsal ▼ Abone ▼ İletişim

20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı

EĞİTİM GÜNCEL

İmam hatip camiasının bir araya gelerek sorunlarını tartıştıkları ve gelecek hedeflerini belirledikleri 20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta başladı. Türkiye'nin 81 ilinden bin 500 kişinin katıldığı programda yılın şiarı açıklandı.

TBMM Başkanı Kurtulmuş: 'Ailenin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacağız'

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Numan Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir. Onun için temel meselemizin nitelikli insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı, güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış, ferasetli, liyakatli ve ehliyetli, medeniyet değerleriyle donanmış gençlerimizi yetiştirmektir" dedi.

DHA

T24 Yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır.

Web Sitesi t24.com.tr Referans 604508865 Yayın Tarihi 02.09.2023
Link https://t24.com.tr/haber/numan-kurtulmus-yeni-reformların-ortaya-konulması-kaçınılmazdır
Konu ÖNDER VE MARKALARI HABERLERİ Markalar ABDULLAH CEYLAN

Numan Kurtulmuş: Yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır

02 Eylül 2023 14:53

- A +

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı **Numan Kurtulmuş**, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'nda yaptığı konuşmada, "Şimdi devlet yapısının güçlenmesi bakımından önümüzde standartları yüksek bir demokrasiyi inşa etme dönemi var. Türkiye'nin temel hukuksal metinlerinin yeni baştan yazılması, yeni reformların ortaya konulması kaçınılmazdır. Çağdaş, millî, katılımcı, kapsayıcı yeni bir anayasanın yapılması boynumuzun borcudur" ifadelerini kullandı.

Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı. Uşak Üniversitesi'nde düzenlenen programda Kurtulmuş'un yanı sıra Uşak Valisi Turan Ergün, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı **Bilal Erdoğan**, Uşak Belediye Başkanı Mehmet Çakın, Önder İmam Hatipliler Derneği Başkanı **Abdullah Ceylan**, Uşak İmam Hatipliler Derneği (UŞİMDER) Başkanı **Harun Kaya**, Uşak Üniversitesi Rektörü **Ekrem Savaş**, milletvekilleri, siyasi parti temsilcileri, vatandaşlar yer aldı. Kurultayda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir. Onun için temel meselemizin nitelikli insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı, güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış, ferasetli, liyakatli ve ehliyetli, medeniyet değerleriyle donanmış gençlerimizi yetiştirmektir. Nitelikli bir gelecekte bahsediyorsak, her alanda böylesine büyük bir gençlik kadrosunu yetiştirmek bizim için önemlidir. Nitelikli gelecek geçmişini unutmadan geleceğe doğru yürüyenlerin yapabileceği bir şeydir" dedi.

Alta yapısının güçlendirilmesi için bütünü gücümüzle gayret edeceğiz.

Web Sitesi: tgrhaber.com.tr Referans: 6045993118 Yayın Tarihi: 03.09.2023
Link: https://www.tgrhaber.com.tr/egitim/bakan-tekinden-imam-hatip-okullarini-guclendirmeye-nasil-olacagi-2904365
Konu: ÖNDER VE MARKALARI HABERLERİ Markalar: İMAM HATİP

TBMM Başkanı Kurtulmuş: Aile yapısının güçlendirilmesi için bütünü gücümüzle gayret edeceğiz

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, aile yapısının güçlendirilmesi için çalışacaklarını, yeni anayasa çalışmasında da Türk ailesinin güçlendirilmesi ve korunması için gerekli adımları atacaklarını bildirdi.

Mustafa Güngör | 03.09.2023 - Güncelleme : 03.09.2023

Fotoğraf: Ömer Eren Hatipoğlu / AA

Gündem
Aynasoylu Kabir Cemil-i Şerif yabancısı ziyareti (Süre bilindi) olacak
Türk Kuvay-i Milliye Başkanı Yılmaz

TGRT HABER İmam hatip okulları dünyaya açılıyor! Bakan Tekin açıkladı: Alternatif bir model olarak sunulacak.

Web Sitesi: tgrhaber.com.tr Referans: 6045993118 Yayın Tarihi: 03.09.2023
Link: https://www.tgrhaber.com.tr/egitim/bakan-tekinden-imam-hatip-okullarini-guclendirmeye-nasil-olacagi-2904365
Konu: ÖNDER VE MARKALARI HABERLERİ FRI Markalar: İMAM HATİP

İmam hatip okulları dünyaya açılıyor! Bakan Tekin açıkladı: Alternatif bir model olarak sunulacak

Haber > Eğitim Haberleri | Editör: Yusuf Özyür Bülül

X f o m e

Google News

ÖNDER İmam Hatipliler Derneği'nin düzenlediği 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuşan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, İmam hatip okullarının önemine dikkat çekti. Tekin, İmam hatip okullarını, alternatif bir model olarak tüm dünyada insanlığın hizmetine sunmak istediklerini belirtti.

ODATV Güncel Ekonomi Dünya S

Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı.

Kurtulmuş'un burada yaptığı açıklamalardan satırbaşları şöyle:

-“Türkiye'nin demokrasi tarihinin seyrine paralel bir seyir **imam hatip** okullarının geçmişinde yer almıştır. Demokratik ortamın da kısıtlandığı, millet iradesinin baskı altına alındığı dönemlerde **imam hatip** liselerinin programları değiştirilmiş, kapısına kilit vurulmuştur. Öğrenci sayısının 60 binlere düştüğü günleri hatırlıyorum. Bugün 1.5 milyona yaklaşan öğrenci ordusuyla **imam hatip** liseleri aynı zamanda bir başarı öyküsüdür.

Bizden önceki nesiller yokluk, kıtlık, yoksunluk ve maalesef baskı altında olmanın mücadelesini ve imtihanını veriyorlardı. Bizse bugün varlığın, gücün ve bundan sonraki süreçlere ilişkin elimizdeki imkanların sınavıyla karşı karşıyayız. Niteliğin

Milliyet Son Dakika Gündem Yazılar Etkin Uzman/Pazar Ekranlar Pazarlar Caddeler Resimler

'Yeni bir anayasa boynumuzun borcu'

03.09.2023 - 07:00 | Son Güncellenme: 03.09.2023 - 07:01

#NumanKurtulmuş #TDMM #Meclis

TDMM Daşkını Numan Kurtulmuş, Uşak'ta düzenlenen 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı. Kurultayda konuşan Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir. Onun için temel meselemizin nitelikli insanlar yetiştirmek, her alanda başarılı, güçlü, bilgi, hikmet ve irfanla donatılmış, ferasetli, liyakatli ve ehliyetli, medeniyet değerleriyle donanmış gençlerimizi yetiştirmektir" dedi.

Kurtulmuş, "Türkiye'nin demokrasi tarihinin seyrine paralel bir seyir **imam hatip** okullarının geçmişinde yer almıştır. Demokratik ortamın da kısıtlandığı, millet iradesinin baskı altına alındığı dönemlerde **imam hatip** liselerinin programları değiştirilmiş, kapısına kilit vurulmuştur. Öğrenci sayısının 60 binlere düştüğü günleri hatırlıyorum. Bugün 1.5 milyona yaklaşan öğrenci ordusuyla **imam hatip** liseleri aynı zamanda bir başarı öyküsüdür. Bizden önceki nesiller yokluk, kıtlık, yoksunluk ve maalesef baskı altında olmanın

EN ÇOK OKUNANLAR

Engin Palat'ın telefon konuşmaları ortaya çıktı...

Kuzey yenne güney ihtimali! Heklenen büyük depreme dikkat...

'İsrail istihbaratından anyorum, iki saatiniz var!'

doğruhaber

HFPİMİZİN
GAZETESİ

DOLAR
28.501

EURO
30.49

ALTIN
1799.22

Güncel □ Dünya □ Ekonomi □ Sağlık □ Teknoloji □ Aile □ Resmi İlan □ Son De

□ Ana Sayfa / Güncel / İmam Hatipliler Kurultayı'nın sonuç bildirgesi açıklandı

İmam Hatipliler Kurultayı'nın sonuç bildirgesi açıklandı

2005 yılından beri yapılmakta olan İmam Hatipliler Kurultayı'nın bu yılki şiarı "Nitelikli Gelecek" olarak belirlendi. Kurultay sonrası sonuç bildirisi açıklandı.

Okuma: 03.09.2023 17:45:04 Güncelleme: 03.09.2023 17:57:58 Güncel

İHA

KemikGündemPolitikaEkonomiDünyaSporVideoyerelBelgeselAktüelDaha

EĞİTİM - 03 Eylül 2023 Pazar 16:54

ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin 20. Kurultayı Uşak Üniversitesinde Gerçekleşti

ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin her yıl geleneksel olarak İmam Hatipliler Kurultayı'nın 20'ncisi, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Uşak Valiliği, Uşak Belediyesi, Uşak Üniversitesi desteği ve ev sahipliğinde 1-2-3 Eylül 2023 tarihleri arasında TBMM Başkanı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ve Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in katılımlarıyla gerçekleştiriyor.

Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre ve Kültür Merkezinde 2 Eylül tarihinde geniş bir katılımı ile gerçekleşen kurultayın eğlencelerine Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş, AK Parti Uşak Milletvekilleri Opr. Dr. İsmail Güneş ile Av. Fahrettin Tuğrul, Uşak Valisi Dr. Turan Ergün, Uşak Belediye Başkanı Mehmet Çakır, Uşak Üniversitesi

doğruhaber

HEPİMİZİN
GAZETESİ

DOLAR +
28.501

EURO +
30.49

ALTIN +
1799.22

Güncel □ Dünya □ Ekonomi □ Sağlık □ Teknoloji □ Aile □ Resmi İlan □ Son Dal

□ Ana Sayfa / Güncel / Bakan Tekin'den imam hatip okullarıyla ilgili açıklama

Bakan Tekin'den imam hatip okullarıyla ilgili açıklama

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, imam hatip okullarını alternatif bir model olarak tüm dünyada insanlığın hizmetine sunacaklarını belirtti.

Ekleme: 03.09.2023 15:45:04 Güncelleme: 03.09.2023 15:49:23 Güncel

Yeni Şafak

GÜNDEM

Geleceğimiz 'nitelikli insan'

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'nda, medeniyet değerleriyle donanmış gençler yetiştirilmesinin önemini vurguladı. Kurtulmuş, "Nitelikli bir gelecek ancak nitelikli insanların sırtında yükselir" dedi. İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Bilal Erdoğan da eğitimdeki rolüne işaret ederek, 'öğretmenlere kıymet verelim' çağrısı yaptı.

Saliha Engin — 04.00 - 3/09/2023 Pazar | Güncelleme: 23:47 - 2/09/2023 Cumartesi — Yeni Şafak

Numan Kurtulmuş.

Artvin'de kaymakam yedinci dönemi beğenmedi 'hesap ödemiyorum' diyerek restorandan ayrıldı: Soruşturma başlatıldı

Artvin'in Yusufeli ilçesinde görev yapan Kaymakam Hacı Kerim Merat, iddialara...

Yeni Şafak

GÜNDEM

20. İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta yapıldı: Alternatif bir model olarak dünyaya sunacağız

20. İmam Hatipliler Kurultayı, Türkiye'nin 81 ilinden bin 850 kişinin katılımıyla Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapıldı. Kurultay'da yılın şiarı "Nitelikli Gelecek" olarak duyurulurken, 10 maddelik sonuç bildirgesi açıklandı. Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, imam hatip okullarını alternatif bir model olarak tüm dünyada insanlığın hizmetine sunacaklarını söyledi. Bakan Tekin, "İmam hatip okullarımız, zengin geçmişi, köklü gelenekleri, güçlü vizyonu ve en önemlisi sizler gibi yetişmiş ve inançlı kadrolarıyla bu hedefi rahatlıkla gerçekleştirebilecek bir potansiyele sahip" diye konuştu.

17:35 - 3/09/2023 Pazar | Güncelleme: 18:36 - 3/09/2023 Pazar — Yeni Şafak

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, 20. İmam Hatipliler Kurultayı'na katıldı.

Artvin'de kaymakam yediği döneri beğenmedi 'Hesap ödemiyorum' diyerek restorandan ayrıldı: Soruşturma başlatıldı

Artvin'in Yusufeli ilçesinde görev yapan Kaymakam Hacı Kerim Merat, iddialara...

TÜRKİYE'NİN GÜCÜNE GÜC KATAÇAK

MILLİGAZETE

Anasayfa Gündem Yazarlar Ekonomi Siyaset Spor Dünya Asayılı Menu

Son Dakika Haberler < > ceği Ankara'daki zirvede ele alındı 15.08 Aydın'da Filistin

03 Eylül 2023 - 04:30 - Gündem SON GÜNCELLEME: 03 Eylül 2023 - 04:31

İmam Hatiplilerin yeni şiarı açıklandı: Nitelikli bir gelecek

ÖNDER İmam Hatipliler Derneğinin Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezinde gerçekleştirilen 20. Kurultayı yapıldı. ÖNDER İmam Hatipliler Derneği Başkanı **Abdullah Ceylan**, ÖNDER'in yeni şiarını açıkladı. Ceylan, yeni şiarın 'Nitelikli Bir Gelecek' olduğunu ifade etti.

TAAP ET 150 B

TAAP ET

TAAP ET

TAAP ET

POLİTİKA - 03 Eylül 2023 Pazar 14:39

Bakan Tekin: "İmam hatip okulları, insanların bir arada yaşama arzu ve ideallerini pekiştiren çimentodur"

İmam Hatip ile ilgili konuşan Bakan Tekin: Evrensel bir model olarak insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi

EĞİTİM GÜNCEL

20'nci İmam Hatipliler Kurultayı'nda konuşan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, "Tefekkür yuvaları ve ilim mektepleri nezdindeki bu okullarımızı bütün dünyaya evrensel alternatif bir model olarak bütün insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi." dedi.

Türkiye'nin 81 ilinde faaliyet gösteren imam hatip okulları mezun derneklerinin yöneticileri, üyeleri, eğitimciler ve gönüllüler başta olmak üzere yaklaşık bin 850 kişinin katıldığı 20'nci İmam Hatipliler Kurultayı Uşak'ta düzenlendi. Uşak Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre ve Kültür Merkezinde gerçekleştirilen iki günlük programda yılın şiarı ile sonuç bildirgesi de açıklandı.

DIRILIŞ POSTASI Anasayfa Gündem Dünya Ekonomi Siyaset DP Spor Resmi İlanlar Menü

Bakan Tekin: İmam hatip okullarını alternatif bir model olarak dünyaya sunacağız

İmam hatip okullarını alternatif bir model olarak tüm dünyada insanlığın hizmetine sunacaklarını söyledi. Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, "İmam hatip okullarımız, bu hedefi rahatlıkla gerçekleştirebilecek bir potansiyele sahip" dedi.

TELEVİZYON HABERLERİ

İMAM HATIPLİLER
KURULTAYI
USAK - 2023

ALBÜM

